

VIRUS
RAČUNALNIŠKI SISTEMI d.o.o.
CENEJE, bi bilo ZASTONJ!
Lendavska 39B, 9000 Murska Sobota, Telefon: (069) 33 002

CREDITANSTALT
Banka Creditanstalt d.d., Ljubljana

9000 murska sobota, vegova 13, tel.: (069) 32 735, faks.: (069) 31 954

MINIION

Microsoft
QUALIFIED DEALER
Canon
URADNI PRODAJALEC
6 LET TRADICIJE!

Hiša celostnih računalniških rešitev!
RAČUNALNIŠKI TEČAJI - 20 ur SAMO 23.900 SIT
AKCIJA! Računalnik PENTIUM že za 70.000 SIT

VREME

Ob koncu tedna se bo vreme delno izboljšalo.

Vestnikov koledar

17. oktober, četrtek, Mira
18. oktober, petek, Luka
19. oktober, sobota, Lucij
20. oktober, nedelja, Irena
21. oktober, ponedeljek, Urška
22. oktober, torek, Zora
23. oktober, sreda, Matilda

Pregovor
Luka sneg prikuka.

VESTNIK

**V Rogašovcih
za ceste
in okolje**

izbirati?
nič lažjega
COMION
NAPREDNA RAČUNALNIŠKA TEHNOLOGIJA d.o.o.
Medbor, Gregorčičeva 37, tel.: 082 221 303, fax: 222 055
PE M. Sobota, Slovenska 25, tel. & fax 27 094

Murska Sobota, 17. oktobra 1996, leto XLVIII, št. 42, cena 170 SIT

Murskosoboška bolnišnica s statutom
in razpisom za direktorja

Poslušnost državi in politiki

Začetek volilne
kampanje

Čas
debelih
krav!

Odlagališče
Dolga vas

**Avtomobil
za
študijo**

Pogovor s psihiatrom dr. Jožetom Kociprom

Verjemi v človeka

Vojka Ravbar z menedžerji v Radencih

Regionalna organiziranost ena od nujnosti

Vse potivodijo v

Potrošnik

Obnovljeni prostori

Doma tehnike v Murski Soboti

v pritličju oddelek
železnice

v kleti sanitarna
keramika in oprema
za kopalnice

(Gorenje, Kolpasan),
bojlerji, enoročne pipe
(Armal, Unitas iz uvo-
za), keramične ploščice
Gorenje ...

Od 17. do 30. oktobra
v Domu tehnike

NIŽJE CENE IZDELKOV UNITAS

-5 % POPUSTA IN ŠE DODATNIH 5 % POPUSTA OB
GOTOVINSKEM PLAČILU ZA KOPALNIŠKE KOMPLETE
-10 % POPUSTA IN ŠE DODATNIH 5 % POPUSTA OB
GOTOVINSKEM PLAČILU ZA IZDELKE KOLPASAN

PESTRA PONUDBA KAKOVOSTNIH IZDELKOV - DOM TEHNIKE POTROŠNIK

Fotografija: Jurij Zauneker

Prekmurci in prleški poslanci v državnem zboru so se v svojih doslejšnjih mandatih naučili, da se je po avtocesti bolje voziti kot po domačih kolovozih. Pa še tega ne moremo šteti za notranjepolitičen zunajparlamentaren učni uspeh, saj iz krajev volilne baze v parlament ne pelje prava avtocesta. Po taki se lahko peljejo samo, če gredo še dalje proč od rodne grude, kakor so (pre)pogosto sicer - od Ljubljane proti morju ali na »zunanjepolitičnih« misijah v tujini. Ker so toliko na poti, jih seveda zanima samo potovanje, cilji pa ne, da o domačih krajih niti ne govorimo. Njihova argumentacija za avtoceste, ki so jo te dni priobčili v Delovih pismih bralcev pod naslovom Malce zlahka vzeto, zato spominja na tisto, kar je nekoč o avtomobilizmu rekel ameriški filmski igralec Gary Cooper. Češ da ga ne moremo gledati samo s slabe plati, saj ima tudi dobre, ker je čedalje manj konjskih tatov!

stelj in dr. Magdič, ne pa predstavniki različnih političnih strank. Objokovalci »starih dobrih dogovornih časov«, ko se v takratni skupščini niso prepirali, temveč »delali« in mislili po posebnem postopku, ki se je imenoval pluralizem samoupravnih interesov, to pomeni, da so mislili namesto državljanov, so lahko pomirjeni. Prekmurško-prleška poslanska četica koraka strumno, ker se hoče voziti lagodno.

Malce jim je mar, kaj si o avtocesti mislijo Prekmurci in Prleki. Mogoče celo ne vedo, da se je splošno mnenje iz njega dni, ki je bila vsa izjavljajoča javnost za avtoceste in se je zdelo politično samomorilsko nastopati proti, razdelila in spremešala. Mnogi kmetje, ki so bili nekdaj proti avtocesti, so zdaj sicer zanj, ker so izračunali, da dobijo za prodajo zemlje več kot jim bi prinašala renta, toda veliko več je tistih, ki so bili prej javno za avtoceste, zdaj pa so prav tako javno

Konjski tatovi ali avtocesta

Gospa poslanka Požončeva in gospodje poslanci dr. Korošec, Džuban, Šiftar, Pucko, Kociuvan in Horvat v omenjenem stališču deklarativno sesuvajo ležernost nekdanjega cestnega ministra Kranjca in neažurnost podjetnika Polaniča, ki sta izjavljala in pisala o avtocesti v severovzhodnem koncu države drugače kot mislijo in lobirajo oni, dejansko pa so s tem priglasenjem k besedi, prvega skupnemu, kar so v tem sklicu v parlamentu, povzeli svojo morebitno politično digniteto in kontemporarnost. Njihovo izrekanje je reliktno in škandalozno, implikacije njihovih stališč so krute. Hudič bo, če se je njihov politični program v drugem delu njihovih mandatov zvedel na skupno in nerazločevano lobiranje za avtoceste. Kot v dobrih starih časih so začeli vsi peti na eno vižo in tako, za nameček, še pokazali, da ne razlikujejo med državnim svetom in državnim zborom. V državnem zboru bi smeli tako unisono nastopati svetniki lokalnih interesov, v našem primeru Hra-

proti. Številčno naraščajoči del javnosti se zaveda, kako nadležno je graditi avtoceste v času relativno razgibane ekološke zavesti, ki napoveduje različne scenarije prihodnosti cestnega prometa, obenem pa uživa v mobilnosti, ki jo daje avtomobilizem in jo privlači možnost za demonstracijo prestiža, ki jih odpira. Taki so raje tiho in žalujejo, da se gradnja avtoceste ni zgodila že prej, brez praskanja po njihovi vesti.

Poslanki in poslancem pa je vse jasno: promet narašča in bo še naprej, čez ta del sveta bodo na vzhod peljali trije prometni koridorji, ki so sestavljeni iz avtoceste in železnice, pa tudi neki britanski inštitut je sklenil, da je avtocesta čez Prekmurje upravičena, torej je upravičena.

STEFAN SMEJ

(Članek je nastal pred skoraj dveina letoma, vendar je še kako aktualen za sedanjí čas, zato smo se odločili za njegovo posthumno objavo tudi v spomin na njegovega avtorja.)

Milijon avstrijskih šilingov je en poslanski mandat

Seveda velja ta naslov za demokratično kultivirano Avstrijo in ne za nas. Toda da si bomo na jasnem: kupčevanje z volilnimi glasovi uradno ni dovoljeno nikjer. Avstrije in Avstriji so v nedeljo 13. opravili volitve v dunajski občinski parlament, v parlament Evropske zveze v Strasbourgu ter »dokončali« volitve v avstrijski zvezni parlament, ki so se pravzaprav začele že lani. Na vseh naštetih ravneh so veliko pridobili tujcem nekoliko manj naklonjeni narodnjaki, izgubili pa do tujcev zmerni (o naklonjenosti ne moremo govoriti) socialdemokrati.

Zmaga svobodnjakov

Naj začnemo z zmagovalci. Svobodnjaška stranka Jörga Haiderja je zopet »presenetila«. Tako še naprej ostaja druga, takoj za socialdemokrati, najštevilčnejša stranka v dunajskem parlamentu. V parlamentu Evropske zveze bo od 21 avstrijskih njenih 6 poslancev predstavljalo slabo tretjino tam zastopanih Avstrij in Avstrijev, poleg tega pa se lahko narodnjaki veselijo še dodatnega poslanca v avstrijskem zveznem parlamentu, ki jim ga bo morala odstopiti Ljudska stranka. Zanimivo je, da ko avstrijski komentatorji analizirajo uspehe narodnjakov, vedno znova govorijo o »presenečenju« nad njihovimi rezultati. Tudi deset let potem, ko je na čelo te stranke prišel Jörg Haider in je ta stranka povečala svojo volilno bazo z dobrih 5 na slabih 30 odstotkov, se poskuša v Avstriji vse, kar naredi Haider, še vedno diskreditirati z oznako »presenečenje«. Toda dokler predstavlja Haider, ki je populizem in obračanje političnega plašča po vetru naredil »salonfähig« - torej dostojno vsakega resnega političnega omizja -, zgolj »presenečenje«, tako dolgo bo tudi zmagoval in tako dolgo njegova obljuba, da bo do leta 1998 postal avstrijski kancler, kot Demoklejev meč nad vratovi vseh, ki niso »z nami« ter so potemtakem proti »nam«.

Poraz socialdemokratov

Socialdemokrati so te tako imenovane »evropske volitve« očitno vzeli zgolj kot test za preizkušanje praga potrpljenja avstrijskih volilk in volilcev. Torej nekoliko neresno. Zato so v ne-

deljo dobili plačilo, kakršnega niso - vsi drugi pa so - pričakovali. Po dobrem letu dni članstva v Evropski zvezi se je namreč izkazalo, da znižanja v trgovinah niso bila tolikšna, kot so jih obljubljali pred pristopom, da povečane naložbe tujcev v relativno nekonkurenčno avstrijsko gospodarstvo ne pomenijo hkrati že tudi avtomatičnega odpiranja novih delovnih mest, da tudi avstrijska industrija sama išče in se delno tudi seli v dežele, kjer so davki nižji, delovna sila pa nekoliko manj zaščitena in zato cenejša, stopnja donosnosti na vloženi kapital pa je večja kot doma.

Skratka, Avstrija je padla v past visokih stroškov dela in visokih cen ter nerealnih predferendumskih obljub. Ne da se avstrijska vlada ne bi solidno pripravljala na vstop v Evropsko zvezo, a so »predpriprave« stale več, kakor so predstavniki vladajoče koalicije in priznanih (vladni politiki naklonjenih) ekonomskih institutov pred referendumom o pristopu izračunali. Z dvema davčnima reformama od 1989. leta naprej je avstrijsko gospodarstvo nekoliko bolj »evropsko« zadihalo, toda aktivnost gospodarstva se ni povečala za toliko, da bi izravnala izpad prihodkov, do katerega je prišlo v vladnem proračunu. Tudi nova vloga Avstrije kot neto plačnice v bruseljski proračun ni ravno pripomogla k zmanjševanju zelo »neevropskega« proračunskega primanjkljaja in »nekonvergenčnega« javnega zadolževanja. Naj dodamo še, da bo po zadnjem sestanku evropskih ministrov za finance, na katerem je bil sprejet sklep o uvedbi skupnega evropskega denarja, cena Evrope še višja. Vlada pa je na vse skupaj - na manjše prihodke in višje stro-

ške - reagirala z zategovanjem pasu na strani socialnih in drugih vladnih izdatkov, z ukrepom

torej, ki po obljubljenem članstvu v združenju, kjer naj bi se pretakala med in mleko, nikakor ne more biti verodostojen.

Evropa je torej Avstrijo stala - in stane (!) - več, kot so priznani ekonomski strokovnjaki in (takrat) prihodnji evropski politiki avstrijske narodnosti pričakovali in obljubljali svojim davkoplace-

valkam in davkoplačevalcem. Račun za te »nenatafene« informacije sta sedaj dobili obe stranki vladajoče koalicije v nedeljo na volitvah.

Vendar so na vseh ravneh izgubili samo socialdemokrati. Ljudska stranka pa lahko na evropskih volitvah doseže uspeh. Zanimivo je, da voditelj Ljudske stranke na volitvah beležijo us-

pehe takrat, ko na svoje kandidatne liste privabijo koga iz vrst politično anonimnih, toda medijsko znanih osebnosti. Nekoč je bil to diplomat in sedanjí predsednik republike Thomas Klestil, sedaj je bila to Ursula Stenzel. Nekdanja voditeljica osrednjega televizijskega dnevnika je sebi in Ljudski stranki zagotovila kar tretjino avstrijskih mandatov v Evropskem parlamentu. Pri tem sta se njena politična neizkušnost in delno neskladje s »partijsko linijo« izkazala bolj prednost kot slabost, saj je lahko medijsko pokazala veliko več kot recimo kandidat socialdemokratov ter izkušeni partijski kader Hannes Swoboda.

Presenečenje prvih avstrijskih volitev v Evropski parlament pa predstavlja tudi neuvrstitev predstavnikov Liberalnega foruma ter zgolj simbolična uvrstitev Zelenih (1 predstavnik) v to edino demokratično telo Evropske zveze. Liberalna stranka je tako dobila zaradi svojega izrazitega proevropskega stališča račun, za katerega so razlogi podobni tistim pri socialdemokrati, pri tem pa med obema strankama obstaja bistvena razlika: liberalke in liberalci predstavljajo v avstrijskem nacionalnem parlamentu opozicijo, ki je bila edina za članstvo v Evropski zvezi. Zeleni, ki so opozicija tako nacionalno kakor tudi evropsko, pa so dosegli rezultat, dostojen stabilne stranke avstrijskega političnega spektra.

Koliko glasov stane en poslanec

Če še nekoliko podrobneje analiziramo uspeh svobodnjaške stranke Jörga Haiderja, nikakor ne moremo mimo - tudi tokrat - »presenetljivih« in torej nadvse uspešnih prijemov predstavnikov te stranke. V samo slabih dveh tednih je ta stranka v avstrijskem parlamentu število svojih predstavnic in predstavnikov povečala s 40 na 42 ter tako denarne

vire iz tega naslova do pridobitve dveh zveznih volitev povečala za slabih deset milijonov avstrijskih šilingov. Kaj se je torej zgodilo? Najprej je eden od parlamentarcev Liberalnega foruma, stranka, ki je nastala po odcepitvi od Haiderjevih svobodnjakov, »spregledal« zmotnost političnega pričanja svoje stranke ter se preselil v svobodnjaški parlamentni klub. V demokraciji »dove« legitimno, vendar celo v politiki nadvse nemoralno dejanje.

Drugi dodatni sedež v parlamentu pa so svobodnjaki izmaknili Ljudski stranki. Na lanskem parlamentarnih volitvah je namreč svobodnjakom zmanjkalo samo nekaj ducatov glasov za en poslanski sedež in po veljavnem pravilniku ga je dobila eden od predstavnikov Ljudske stranke. Toda pozneje so bile v dveh avstrijskih vaseh ugotovljene nepravilnosti pri volitvah, zato so bile sedaj tam volitve nacionalni parlament znižal na volitvami v evropskega. Volja svobodnjakov je v svojem prvotnem govoru v eni od obeh vaščankam obljubil vaščanom in vaščankam obljubil milijon avstrijskih šilingov, potrebnih za gradnjo tamkajšnje ceste naprave - in to v vsakem primeru ne glede na volilni izid ... Na samo na robu omenim, da je Haider - zopet - »presenetljiv« - zmagal v vasi, ki bo »ne glede na izid volitev« sedaj imela cisto napravo, vredno milijon šilingov, nov več v strankarski blagajni. Pa naj še kdo pove, da politika ni kurba.

Na koncu še nekoliko pomembno in se prepričajmo, da se na avstrijskem političnem prizorišču v bistvu ni spremenilo bistvenega, da so se avstrijski volilke in volilci s tem, ko so petletni nezaupanje vladajoči koaliciji, obnašali tako, kot se obnašajo drugi evropski narodi, torej zelo »evropsko«, ter da bodo številske politike še naprej potirale na njeni poti v Evropo. Andrej Horvat

Pokojnina na »časovni hranilni knjižici«

Ste že kdaj pomislili, da bi šefu pomahali in za 14 mesecev izginili neznano kam, medtem pa bi dobivali polno mesečno plačo? Ja, to je mogoče pri koncernu Hewlett-Packard, s tem pa naj bi v prihodnje poskušali tudi pri Volkswagnu (VW).

Pri firmi Hewlett-Packard (HP) so sitem varčevanja prostih ur uvedli že pred leti. Sistem je preprost: proste dneve, ki jih delavec ne izkoristi, lahko naloži na interno »časovno hranilno knjižico«. 5600 redno zaposlenih de-

lavcev pri HP se tako lahko samostojno odloča, kdaj, kje in kako dolgo bodo na dopustu ali pa proste ure pretopijo v delovno dobo, to pomeni, da bodo prej dočakali pokojnino. Od 40 ur, kolikor jih tedensko opravijo de-

lavci, jim firma plačuje 38 ur. Tako dobijo delavci 12 prostih dni na leto, firma pa se izogne plačevanju dragih nadur. Toda kaj, če kateremu diši denar? V podjetju mu denar izplačajo, vendar pa davkarja in plačevanje socialnih prispevkov pobrta toliko, da ostane delavcu bore malo. Zato 65 prostih dni, kolikor jih imajo povprečno na voljo, delavci raje drugače izkoristijo.

Model so pri HP uvedli že v osemdesetih letih, ko je npr. nemški IG Metall zahteval 35-urni delovni teden. Managerji HP pa so iskali način, ki bi delavcem omogočil 40-urni delavnik, hkrati pa model, ki bi delavce stimuliral - dve tretjini zaposlenih pri HP je akademsko izobraženih. In časovna knjižica je postala prednost velikega koncerna. Seveda bi nekdo lahko v prostem času delal še za konkurenco. Toda če bi ga dobili, bi ga prvič opozorili, drugi pa odpustili.

Prednost firme - prilagodljivost povpraševanju in ponudbi na trgu: za nekaj dni lahko zaprejo podjetje. V teh primerih dobijo denar s časovnih knjižic. Kljub temu nič ne kaže na krizo, saj so lani zaposlili npr. 400 novih delavcev. In število bolnih delavcev? 2,4 odstotka, kar je za Nemčijo zelo malo. Pripravila A. P.

Iz Monoštra piše

Kriminalna uspešnica ali uspešna kriminalka?

Prejšnji teden smo v osrednjih madžarskih dnevnikih lahko prebrali dve zanimivi statistiki. Po prvi je Madžarska svetovna rekorderka po številu samomorov, po drugi smo se na lestevici boja proti korupciji povzpeli na 31. mesto in med 150 državami prehiteli celo Poljsko in Češko. Ta zadnja lestvica je bila prav gotovo sestavljena še pred izbruhom dveh najnovejših škandalov.

Na jesenski madžarski sceni se je najprej pojavil Györg Zemplényi, nekdanji predsednik Zveze plavalcev, ki je po olimpiadi v Barceloni izginil neznano kam. Za sabo ni pustil nič drugega kot več sto milijonov dolga. Gospod predsednik kot dober menedžer si je sposojal velike denarje od podjetnikov in firm ter jim obljubljal visoke obresti. Toda niti vložene kapitala niti obresti lahkoverneži nikoli niso videli. Kot tudi gospoda zbiralca ne. Vsaj štiri leta. V Barceloni se je poslovil od svojih varovancev, češ da se bo v Budimpešti vrnil naslednji dan. Ta »naslednji dan« je napočil malo pred začetkom olimpiade v Atlantí ter povzročil precejšnjo zmešnjavo med madžarskimi plavalci, trenerji itd. Kje je hodil in kaj je počel g. Zemplényi zadna štiri leta? Natančno se ne ve! Živel in »posloval« je v Ameriki, v Izraelu. Na Švedskem je nastopal celo kot vatikanski nuncij. In uspeval. (Svojčas je želel postati igralec.) Iskale so ga nacionalne policije raznih držav, iskal ga je Interpol in bi ga menda še danes iskal, če gospoda ne bi zagrabilo nezno domotožje. Potešiti ga mu je pomagalo tudi madžarsko notranje ministrstvo, ki mu je prek konzularne službe v Belgiji omogočilo, da se je pod lažnim imenom vrnil v Budimpešto. Priprli ga niso, češ da je zelo bolan. Počiva v nekem sanatoriju, daje intervjuje, o njem so napisali knjigo uspešnico, potekajo menda tudi pogovori, da bi o njegovem življenju snemali film. Menda kriminalka? Gospod Zemplényi pa od časa do časa namigne, da vsega ni počel na lastno pest ter da bi se lahko zamajali določeni stolčki, če bi on ... Kriminalna uspešnica ali uspešna kriminalka?

Z uspešnostjo pa je povezan tudi drug škandal, ki je sprožil celo odstop ministra za privatizacijo. Neka odvetnica je namreč sprejela nagrado za uspešna pogajanja v višini 800 milijonov forintov. Vsoto ji je izplačala Agencija za privatizacijo državnega imetja. S kom in zakaj se je pogajala? Samoupravni. Zakon o samoupravi je namreč določil, kakšen delež državnega imetja je treba dati samoupravam. Toda Agencija za privatizacijo je kljub temu mislila, da se tu lahko še marsikaj »priprava«, zato se je začela pogajati s samoupravo. Pravzaprav se je pogajala odvetnica Mária Tócsik, o kateri se je pozneje zvedelo, da ima omejeno ca. Odvetniška zbornica namreč trdi, da omejenega gospe ni v evidenci odvetnikov na Madžarskem. Kljub temu pa je bila g. Tócsik zelo uspešna in že v prvem krogu »prihranila« agenciji (državi ali kdo ve, komu?) 300 milijard. Ker je po pogajavi znašala njena nagrada 10 odstotkov prihranka, je dobila 300 milijonov forintov. Na tak način je zaslužila še približno 500 milijonov.

Počilo je približno pred dvema tednoma. Kdo je ta ženska? Zakaj so prav njo in njeno podjetje postavili za pogajanja? Zakaj ni bilo natečaja za opravljanje teh nalog? Kdo in zakaj je določil tako visok »odstotek uspešnosti«?

Minister za privatizacijo je najprej trdil, da o zasedbi ni vedel (!), da je nagrada res nekoliko prevelika, toda ni nezakonita. Parlamentarna preiskovalna komisija je takoj ugotovila, da je stvar - ne le moralno oporečna - tudi nezakonita. Po vsem kar je premier, kljub lastni trditvi, da je omenjeni minister pošten človek in je svojo nalogo dobro opravljal, moral odpoklicati g. privatizacijskega ministra. In ko pade prva glava, padajo še druge. Razčistili so namreč ves upravni svet Agencije za privatizacijo državnega imetja. Zadeva je v preiskavi, razpleta - glede na njeno zapletenost - pa precej gotovo še dolgo ne bo.

Nekateri pa pravijo, da je to le vrh ledenega gora. Marijana Stanič

VESTNIK

Izdaja Podjetje za informiranje

Murska Sobota

Časopisni svet: dr. Jože Bedernjak, Ste-

fan Cigut, Zlatko Erlih, mag. Dalibor

Geder, Cilka Jakelj, Rajko Stupar, dr. Aleksander Šiftar.

Uredništvo: Irma Benko (direktorica), Janez Votek (odgovorni urednik),

Ludvik Kovač (namestnik odgovornega urednika), Bernarda Balazic-

Peček, Jani Dominko, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerše, Feri

Mauček, Stefan Smej, Stefan Sobočan (novinarji), Nataša Juhnov (foto-

grafinja), Nevenka Emri (lektorica), Ksenija Šomen (tehnična urednica),

Robert J. Kovač (računalniški prelozi).

Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Ulica arh. Novaka 13, tel.

št.: 31 998 (naročniška služba), n.c. 31 960, 33 019 (novinarji Ve-

stnika), Venera (trženje) 33 015, št. telefaksa 32 175. Nenaročenih roko-

pisov in fotografij ne vračamo. Naročnina za II. trimesečje 1996 je

2.100,00 SIT, za pravne osebe in obrtnike 6.500,00 SIT polletno, za na-

ročnike v tujini 100 DEM letno, izvod v kolportazi pa 170,00 SIT.

Tekoči račun pri Agenciji RS za PPN Murska Sobota: 51900-603-

30005, devizni račun pri Abanki Ljubljana: 50100-620-00112-5049512.

Tisk: Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana. Na podlagi mnenja Ministr-

stva za informiranje št. 16/IB z dne 30. 1. 1992 se šteje tednik Vestnik

med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za

katere se plačuje pet-odstotni davek od prometa proizvodov.

Elektronska pošta: vestnik@eunet.si. WWW stran: http://www.p-inf.si.

Murskosoboška bolnišnica s statutom in razpisom za direktorja

Poslušnost državi in politiki

Kot mačka z mišjo

Prav z murskosoboško bolnišnico se je vlada poigrala kot mačka z mišjo. V dveh letih je štiričrtni zavod bolnice štirikrat sprejela statut, toda ustanovitelj njegova vsebina ni bila povsem pravi, ne drugič in ne tretjič. Vedno znova so ga po njegovi meri morali dopolnjevati in popravljati, saj so v imenu države prihajali z vedno novimi zahtevami. Vmes pa je vsakokrat prišlo vsaj nekaj mesecev, kajti po njej, ki so jih naslavljali s svetovno prvo, da naj z obravnavo in popravo dopolni vendarle pohi- počasni mlinovi niso kaj dosti ganile. Končno, po dveh letih, je svet zavoda Splošne bolnišnice Murska Sobota na svoji ustanoviteljski seji sprejel statut zavo-

ciji. Po njegovem navodilu pa so spremenili tudi sestavo strokovnega sveta bolnišnice ter sveta za zdravstveno nego. Strokovni svet po novem šteje samo pet članov, vodje osnovnih štirih oddelkov kirurgije, internega oddelka, ginekološko-porodnega ni otroškega oddelka ter vodjo bolnišnične lekarne. Prav tako se je skrčila tudi sestava sveta za zdravstveno nego samo na glavne sestre nosilnih oddelkov ter glavno sestro inštrumentarske službe. Le ob obravnavanju določenih problemov naj bi na sejah sodelovale tudi glavne sestre preostalih štirih oddelkov.

Podržavljenje je popolno

Imen novih članov na zadnji seji sveta še nismo imeli, objubilje no pa je, da jih bodo pristojni kmalu imenovali. Lahko da bodo imenovali še koga iz Ljubljane ali pa bodo iz domačega okolja. Dogovarjali smo se, da bi to bili ljudje iz domačega kraja, je povedala predsednica bolnišničnega sveta Marjeta Gomboc. Tako je moje mnenje, ker upam, da bodo zastopali lokalne interese, če bodo člani ustanovitelja iz regije. Dejstvo pa je, da nam bodo zdravstveno politiko po novem vodili čisto z vrha.

Člani sveta zavoda, ki so jih imenovali prejšnje občine Lendava, Ljutomer in Gornja Radgona, so torej morali glasovati za tak statut, ki jim je odvzel možnost odločanja in vodenja regijske bolnišnice. Po tej poti je

torej bolnišnica postala državna last in podržavljenje je na ta način, ko je država prevzela tudi vse niti vodenja in odločanja, v celoti izpeljano. Ustanovitelj si je v svetu zavoda zagotovil premoč in centralizacijo pri odločanju. Postal je močan, medtem ko je v prejšnji sestavi sveta lahko bil gladko preglasovan. Sicer pa se to ni zgodilo le naši regijski bolnišnici, kajti po tem vzoru, kot je napovedal sekretar zdravstvene

ga ministrstva primarij Zajc, bodo statute spreminjali tudi v vseh drugih bolnišnicah. Klinični center na primer že ima spremenjeno sestavo članov sveta, povrh pa so določili predsednika od zunaj.

Takega zahtevka zaenkrat mi nismo dobili in upam, da ga ne bo tudi pozneje, je povedala sogovornica.

Direktor z žezlom politike

Bolnišnica ima sedaj statut in kmalu naj bi dobila še direktorja.

Razpis za direktorsko mesto je bil objavljen devetega oktobra, kandidati pa naj bi svoje prijave oddali do osemnajstega oktobra.

Zdravnik ali ekonomist. Če bo direktor zdravnik, potem potrebuje pomočnika za finančne in ekonomske zadeve, če pa bo ekonomist, pa pomočnika za strokovne zadeve, je o strokovni izobrazbi kot pogoju za zasedbo vodilnega mesta povedala sogovornica. Obe možnosti sta v statutu enakovredno opredeljeni, toda o osebi, ki bo zasedla to vodilno mesto v bolnici, bo imel kajpak odločilno besedo ustanovitelj. Sedaj že s tem, da bo imel v svetu šest svojih članov, ter na koncu z danim soglasjem k imenovanju.

Ali bo ustanovitelj z imenovanjem novih članov v svet zavoda pohitel z željo, da do imenovanja direktorja pride še pred volitvami? Dejstvo je, da so volitve pred vrati, postavitev direktorja tudi v murskosoboški bolnišnici pa ne bo minila brez političnega blagoslova.

Mi bi imenovanje direktorja radi izpeljali še pred volitvami, vendar sem prepričana, da bo ustanoviteljevo soglasje dalo še po volitvah. Zato bo na imenovanje direktorja vplivalo tudi to, katera stranka bo na volitvah zmaga. Imenovanje bo povezano s političnimi interesi, je na vprašanje o političnem vplivu na imenovanje direktorja bolnišnice odgovorila predsednica sveta zavoda Marjeta Gomboc.

Kdo bo torej prevzel direktorovanje ali kdo se bo sploh prijavil na razpis? V ugibanjih se ne katera imena že pojavljajo, a o nobenem ni mogoče reči nič dokončnega. Sicer pa je po vseh teh letih »vedejevskega« vodenja bolnišnice dobro že to, da nekdo pride. Bolnišnico bo seveda vodil samostojno in s pooblastili, kot mu jih daje zakon, pomembnih odločitev pa brez sveta ne bo mogel sprejemati. V statutu zavoda pa so člani sveta dopustili možnost, da se bo lahko sam odločil o novi organiziranosti.

Ali bo bolnišnica povezana s skupnimi službami v Pomurski zdravstveni zavod, kot je sedaj, ali pa ji bodo le kot servis? se je na koncu pogovora vprašala sogovornica. MAJDA HORVAT

Štefan Smej

»Štefan Smej, profesor filozofije, etnolog, novinar pri časopisu Vestnik, ekolog, ki čedalje bolj verjame mitom, najraje biva blizu reke Mure.« S tem stavkom sta bila pred dvema letoma v knjigi Mura definirana življenjska opredelitev in delo Štefana Smeja. Ta oris zajema vsa področja njegovega delovanja, kjer je v ospredje postavjal odnos do narave in skozi ta odnos je gradil odnos do ljudi oziroma družbe. Že v času študija filozofije in etnologije je veljal za dušo precejšnjega števila prekmurskih študentov, ki so se zbirali okrog njega, in je bil za skupino nesporna strokovna avtoriteta. Ne zaradi avtoritativnega nastopa, ampak zaradi svetovljanstva in širine,

C je kakor cürk ali cürjek - curek. Lahko je potok, lahko je struga, lahko je rokav. Karkoli je, biti mora živahno. Če je ime presahlega rokava, je moral nekoč živahno curljati.

Cez reko.

So fantiči, ki lučajo kamenje čez reko. Na njeni površini potem mežikajo stopinje žabic, ki jih naredijo okrogli ploščati kamni. Ni ti treba plavati in ne bresti čez, če lahko čeznjo vržeš kamen. Tako si lahko nad njo naredil lok, ki ga čutiš samo ti.

v domače okolje ni mogoče prezreti njegovega najpomembnejšega dela življenjske poti, in sicer v pedagoškem poklicu. Štefan Smej je bil tisti, ki je videl v generacijah prihodnjih prekmurskih izobražencev potencial za prihodnost pokrajine in jim s svojim pristopom uspel vzbuditi prepotrebno samozavest.

Trikat se je zaslišal glas, tridelna je ideologija usode in tri, ali morda štiri, so barve vodomca. Modra, zelena in rdeča. Če dodamo še ognjeno, se nam četvernost poveča za še eno, kajti dodati moramo tudi ledeno ...

Prelomnica v njegovem življenju je bila povezana z reko Muro, kajti megalomanski apetiti po energiji in s tem povezano uničenje ekosistema reke Mure so ga prisilili, da je svoj intimni odnos z reko presegel, ne zato, da bi jo ohranil zase, ampak za ljudi v pokrajini. Z zoperstavljanjem uničevanju okolja za ceno unificiranega razvoja je bilo to preseganje nujno, kajti s tem bojem ni samo vplival na za-

Ne vem, če se kdaj spomniš, kako so dišali sladki popki topola, ki so ga posekali pozimi. Topol pa nič, to pomlad je pognal kakor ponavadi, trava pa je bila zelena, kot da bi hotela dobiti mesto v mavrici.

vest Prekmurcev in Prlekov in njihov odnos do okolja, ampak je s tem bojem prišlo do premika v politični zavesti Slovencev, ki so začeli vzpostavljati kritičen odnos ne samo do okolja, ampak do družbe kot celote. Tega zametka pluralnega dojemanja družbe pa ni pustil ob strani, ampak ga je dopolnjeval in tudi sklenil kot eden od pomembnih akterjev pri vzpostavljanju demokracije. Kljub nestorski

Te reči ne minejo. Srebrni odlomki mirnega dneva, ki jih je nad močvirjem nastrgal kačji pastir; krog, skozi katerega je riba poljubila nebo; mrak močvirja, ki taji hrepenenje; smeri nebeških pozdravov, ki jih ptice pišejo po vodi - duša pa se jih boji naglas prebrati; sladki vonj minulega življenja ...

vlogi ga ne najdemo v orbiti visoke politike, ampak mu to pomeni novo spodbudo za javno delovanje, in sicer v častništvu, kjer spet ostaja v domačih logih, čeprav mu z njegovim izbrušenim stilom in intelektualno širino nikjer ne bi bila zaprta vrata. O tem času ne kaže izgubljati besed, kajti vsem, ki smo ga poznali in brali, je vse

Ž je za življenje z reko, za žalost, če naše in njeno življenje tečeta drugo mimo drugega, za ženski spol reke in za žuborenje, ki pada z lopatic mlinskega kolesa.

skupaj dovolj blizu. Je pa to tudi čas, ko ponovno vzpostavi oseben odnos z Muro, ki ga odslika z monografijo s preprostim naslovom Mura - Tu bi lahko lebdela duša.

To je tudi čas, ko svojo energijo usmeri k udeležanju razvojnih nastavkov v pokrajini ob Muri, kot išče možnosti v oživljanju tradicionalnih dejavnosti, vezanih na pokrajino in na Muro. Vendar

Ob vsem tem je takrat v nekakšnem postmodernem smislu začela vnovič oživljati murska mitologija, ki je bila sicer za to reko v preteklosti značilna. Sočasno z naraščanjem ekološke zavesti se ta usodnostni in romantični odnos do reke Mure obnavlja in vzpostavlja še naprej.

ravno tu, kjer bi pričakovali največ podpore njegovim idejam in procljivosti, je bilo največ težko premagljivega kamenja iz družbenega okolja. In tu je to okolje ponovno pokazalo, da mu še veliko manjka do usklajenosti in sožitja, kot ga ima narava ob reki Muri. V stočnem preseganju vsega tega je veličina Štefana Smeja. J. VOTEK (Vsi odlomki so iz knjige Mura - Tu bi lahko lebdela duša)

Začetek volilne kampanje

Cas debelih krav!

11. oktobra se je tudi uradno začela volilna kampanja in s tem neiz- izkušeni boj za naklonjenost volilcev. To je natanko mesec dni pred razpisom za volilne volitve, ki bodo, kot je znano, 10. novembra. Volilna kampanja bo trajala do 8. novembra popolno, ko nastopi volilni kandidat. Po tega bo do 18. oktobra opravljeno preverjanje zakonitosti volilne enote posebej. Že dan kasneje bo v dnevnem časopisu objavljena lista kandidatov za poslance. Za tokratne volitve poslancev sta pravila igre določala tudi zakona o volilni kampanji in političnih strankah.

V volilno tekmo se lahko prijavijo 28 uradno registriranih političnih strank. Ker pa je dr- država svet vložil odločilni veto na sprejemanje zakon o volilni kampanji, ki političnim strankam do- do porabi več denarja kot prejšnji volitvah, pa tudi za- za pobude za referendum o- o to kako bleščeča, kot se je spr- sprejelo. To pomeni, da bo poli- političnim strankam na voljo 30 to- toliko, pri čemer morajo seveda prestopiti parlamentarni pra- praksa že leta 1994. Sicer pa- pa volilni sistem z- z razkazno politično in te- temno zastopnost vseh delov- delov v parlamentu. Volilni- lni se namreč ugotavlja v

dveh krogih. Najprej v volilnih enotah, kjer so razdeljeni neposredni mandati, nato pa na državni ravni.

Celotna Slovenija bo na parlamentarnih volitvah razdeljena na 10 volilnih enot. Naše območje spada v 8. volilno enoto s sedežem na Ptuj. Pokrajina ob Muri pa je razdeljena na več volilnih okrajev. Tako je v volilni okraj Lendava vpisanih 20.170 volilcev, v volilni okraj Ljutomer 14.727, volilni okraj Murska Sobota (mesto z okolico) 25.277, volilni okraj Murska Sobota (Goričko) 24.348 in volilni okraj Gornja Radgona 16.646 volilcev. To pomeni, da je v Pomurju skupaj 101.168 volilnih upravičencev. V 10. volilni enoti s sedežem v Lendavi, ki zajema območji občin Lendava in Murska Sobota, pa bodo svojega poslanca izvolili pripadniki madžarske narodnostne skupnosti (6.137 volilcev).

Tako je oddanih 88 sedežev po proporcionalnem volilnem sistemu, za izvolitev dveh poslancev narodnosti pa velja večinski sistem. Volilčev glas za kandida-

ki so listi in sebi prinesli največ glasov.

Koliko energije je še ostalo za bližnje volitve, bomo kaj kmalu videli. Vse politične stranke za-

takem zlahka spustili iz rok pri- ložnost, da nam jo določijo dru- gi?

MILAN JERŠE

lagališče, novembra bodo od-
dke tehtali, dokončno višine pa
določili šele po 15. decembru.
Dolgovaščani pa verjetno ne
bodo veseli rezultatov analize
raziskovalne studije, saj ta pra-
vi, da okolje iz ekološke vi-
dika zaradi odlagališča odpa-
dkov ni problematično. Seveda
pa se morajo župani starih ob-
čin pri tem vprašati, ali bode-
raje gradili svoje novo odlaga-
lišče ali plačali rento - oziroma
ali bi sami v svoji bližini radi
imeli takšno odlagališče, čepr-
je narejeno po vseh pravilih.
Tudi zacasna rešitev, da bi od-
padke vozili na pučonsko odla-
gališče, ne pride v poštev. Tudi
vaščani Puconec bi najverjet-
neje zahtevali rento, morebiti

Regionalna organiziranost ena od nujnosti

MH

Prvi odgovor vodilnega v Kolinski je bil, da si obetajo preprosto, da vsaka firma je sestavljena iz več artiklov, Kolinska jih ima skupno 430. Vsi niso enaki. Veliko je takih, ki imajo normalno rast, dobijo svojo kulminacijo in potem propadejo. Potrebno jih je nadomestiti z novimi. Eden od artiklov, ki spadajo v prehrambeno panogo, je tači mineralna voda. Mi smo z edino v letošnjem letu uspeli, uspešno jo tržimo, predvsem pa mislimo, da je to edina voda, ki bo šla zelo dobro tudi v izvoz. Naši pogledi so usmerjeni v izvoz na zahodno tržišče, tako z zdravilno vodo Donat Mg kot s top »spricer vodo«. To pa je artikel, za katerega menimo, da je v Kolinski artikel prihodnosti, ki ne bo ostal le pri mineralni vodi, ampak se bo razširil tudi z drugačnim pakiranjem. Visoko spoštujemo vsako konkurenco, se spoprijemamo z njo in mislim, da je potrebno na vseh terenih športno igrati, in tako se bomo tudi mi na tem terenu s konkurenco športno bojevali.

Nekaj pa se le premika Ustanovitev Društva prijateljev mladine Murska Sobota

V Murski Soboti je skupina občanov, ki želijo delati z družinami in otroki ter izboljšati njihovo kakovost življenja, ustanovila Društvo prijateljev mladine Murska Sobota. Pravilo Zveze prijateljev mladine Slovenije je, da naj v vsaki občini obstaja vsaj eno društvo. Ker tega v Murski Soboti ni bilo, mladina in njihove težave pa obstajajo, so se odločili, da ga bodo ustanovili tudi pri nas. Med osnovnimi nalogami bo v ospredju tudi prizadevanje, da bi se zmanjšale možnosti za strupenost. Za predsednico društva so izvolili Milko Fišer. Vsi člani si bodo prizadevali, da ustanovitev in delovanje društva ne bosta dolžnost, ampak pripravljenost za sodelovanje in pomoč.

Že na prejšnjih in tudi na tem srečanju so se pogovarjali o nalogah društva, ki bodo: organizacija književnega kviza, vključevanje v različne forume, izvedli bodo akcijo »centralno igrišče« in prizadevali si bodo za uvedbo redarske službe v mestnem parku, kar bi lahko financirali iz tistega dela proračunskih sredstev, ki so namenjena za boj proti narkomaniji. Ker je bilo nekaj otroških igrišč kmalu potem, ko so jih uredili, uničenih, si bodo prizadevali tudi za to, da bi osrednje igrišče ogradjali. Marsikaj iz njihovega programa se že izvaja, ampak doslej še ni bilo povezano.

Odločili so se tudi, da bodo v najbližji krog sodelavcev Zveze prijateljev mladine vključili tudi aktivne mlade, predvsem tiste, ki si to resnično in samoiniciativno želijo. Na predlog Vesne Racman pa bodo med mladimi naredili anketo, s katero želijo ugotoviti, kaj si mladi želijo in kaj pričakujejo. Oglasila se je predstavnica dijakov, ki je razložila, da imajo mladi premalo zaščite. **Nadja Ivanc Milošević** pa je bila prepričana, da je za srednješolce v naši državi najslabše poskrbljeno. Zanje se razen ZKO-ja z različnimi abonmaji nihče ne zanima. Poleg tega pa se srednješolci pritožujejo, da jih podijo z vseh igrišč. Zato bi bilo potrebno poiskati več možnosti in ugodnosti za tiste, ki imajo srednješolske izkaznice.

Poleg tega si bo društvo tudi prizadevalo, da bi mladina postala odgovornejša in bi imela drugačen odnos do skupne lastnine, zato jo bodo med drugim vključili v program izdelovanja igrač. Na tak način bodo poskušali prepričati, da bi se naprej uničevali skupno lastnino, predvsem otroška igrišča in drugo, ter jih spodbuditi, da bodo bolj cenili lastnino. Vabijo pa vse starše, učitelje in druge, ki bi se želeli včlaniti v to društvo in s svojim delom pomagati mladim.

To pa še ni vse. V tednu otroka, torej v začetku oktobra, bodo odprli še Mladinski informativni kulturni klub, imenovan MIKK, katerega bo vodil Tadej Džuban. Aleksandra Nana Rituper

Bil je teden otroka

V otroških vrtcih in marsikje tudi po osnovnih šolah so se od 7. do 13. oktobra zvrstile številne prireditve oziroma aktivnosti, s katerimi so zaznamovali tradicionalni »praznik« teden otroka. Letošnji moto je bil **Otrokom najboljša igrišča in igrala**.

Lahko bi rekli, da smo v pokrajini ob Muri v ta namen že veliko storili in da imajo zlasti otroci, ki obiskujejo vrte, v večini primerov zares igrišča in igrala, ki jim dajejo veliko možnosti za igranje, sproščanje njihove vedoželjnosti ... In prav je tako!

Če bi se minuli teden podali od vrta do vrta, bi lahko doživeli veliko prijetnih stvari, ki so bile namenjene malčkom. Tako so v Vrtcu Ljutomer pripravili ustvarjalne delavnice, igrali so se tržnico, imeli so veselo dopoldne z Mojco in Kaličopkom, se zabavali na kosanem pikniku in otroški modni reviji ter se podali tudi na orientacijske pohode. Vzgojno-varstvena organizacija Murska Sobota je pripravila skupaj s Športno zvezo M. Sobota posebno prireditev za vse otroke, ki obiskujejo malo solo. Ni pomembno, kako množičen je bil obisk staršev in gostov, po-

Na dvorišču Vrtca Ljutomer je bilo kot na tržnici. Otroci so se igrali za prodajalce in kupce sadja ter pri tem uživali da le kaj. (Posnetek: J. G.)

membrno je bilo, da so otroci »cveteli« od zadovoljstva, ko so nastopali. Na igrišču so bili glavni oni. V Črenšovcih so se zbrali v telovadnici osnovne šole in uživali ob lutkovnih igrah, plesu in petju. In še bi lahko naštevali, kaj vse je bilo drugje. Društvo prijateljev mladine Bakovci pa je včeraj in danes pripravilo 1. srečanje na temi Ob strpnosti nas razlike bogatijo ter Prostovoljno delo za otroke in mladostnike. »Ob tednu otroka in dnevu boja proti revščini posvečamo pozornost Romom, da bi pripomogli k izboljšanju njihovega nezavidljivega položaja v družbi,« so zapisali k povabilu. K sodelovanju pa so pritegnili tudi dr. Anico Mikuš - Kos, znano pedagoginjo in podpredsednico Zveze prijateljev mladine Slovenije.

Upajmo, da bodo najmlajši tudi po tednu otroka še velikokrat deležni takšne pozornosti in skrbi. J. G.

Normativno izhodišče za osnovne šole naj bo v vseh primerih 16 oddelkov, predlagajo ravnatelji OŠ iz pomurske regije

Učili bi, vendar ne po rednem urniku

Regije, kakršne smo poznali v prejšnjem sistemu, formalno ne obstajajo več, vendar pa vse niti niso pretrgane in tudi reka Mura (še) ni preveč razdvojila Pomurja, čeprav so si za to nekateri na desnem bregu (v Prekiji) zelo prizadevali. Tako se ravnatelji in ravnateljice osnovnih šol še naprej srečujejo na skupnih aktivnih, skupaj obravnavajo aktualna vprašanja vzgoje in izobraževanja, usklajujejo predloge, stališča ... Njihov povezovalni člen je seveda tudi Organizacijska enota Zavoda RS za šolstvo s sedežem v Murski Soboti in na čelu z novo predstojnico Ireno Kumer. Kaj vse naj bi skupaj postorili v tem šolskem letu, so se pogovarjali minuli četrtek, ko so oblikovali tudi skupna stališča v zvezi z novo odredbo šolskega ministra Slavka Gabra o normativih in standardih v osnovni šoli.

To je »zafrkancija«

Zakaj je odpadel predvideni seminar o opisnem ocenjevanju v 3. in 4. razredu, ki je bil med poletnimi počitnicami predviden v Murski Soboti, zanj pa se je prijavilo kar 55 kandidatov in kandidatke? To je bilo vprašanje, ki je nekatero najprej zanimalo. Predstojnica I. Kumer jim je odgovorila, da zato, ker ga niso uvrstili v redni katalog stalnega strokovnega izpopolnjevanja. Ker zaradi tega udeležencem ne bi priznali ne točk in tudi stroškov, so ga odpovedali. Po mnenju ravnatelja OŠ Apače **Tona Rovšnika** je bila to »zafrkancija«, ki so si jo privoščili v Ljubljani. Izrazil je tudi bojazan, ali bomo do

začetka devetletke uspeli dovolj dobro usposobiti učitelje in učiteljice za nov način dela, in to velja še zlasti za vzgojno-izobraževalno

Letos je potekel mandat večjemu številu ravnateljev in ravnateljic OŠ v Pomurju ali je bilo potrebno izbrati nove »šefe« zaradi drugih razlogov. Nova imena so: Simona Grosman (ravnateljica OŠ Fokovci), Gorazd Časar (v. d. ravnatelja VIZ Verzej), Aleksander Mencigar (v. d. ravnatelja OŠ Sveti Jurij), Darinka Čeh (ravnateljica OŠ G. Petrovci), Jože Prša (ravnatelj OŠ Bogojina) in Terezija Zamuda (ravnateljica OŠ Bistrica).

delo v 1. razredu, kjer bosta hkrati dva pedagoška delavca (praviloma učitelj in vzgojitelj). V odgovoru je bilo rečeno, da sta pedagoški fakulteti v Ljubljani in Mariboru dobili nalogo, da morata do začetka reforme izpeljati tovrstno usposabljanje (določen je že 194-urni program).

Pripombe v zvezi z normativi

Tako kot to velja sedaj, naj bi bila tudi po novem splošna učna obveznost 22 ur tedensko, le učiteljem slovenskega jezika ter madžarsčine in italijanščine v narodnostnih šolah je predlagana zmanj-

šana obveznost za 1 uro. V bolnišničnih oddelkih OŠ in oddelkih podaljšanega bivanja naj bi bila učna obveznost 25 ur. O tem niso bili vsi ravnatelji enotnega mnenja - nekateri bi uvedli 20-urno splošno obveznost -, vendar je veljati nekako soglašala z ministrstvom predlogi. Enotni pa so si bili glede mnenja ravnatelja OŠ Gorja Radgona **Dušana Zagorca**, da je potrebno za šole s 24 in več oddelki »zagotoviti« 2 + 2 + 4 ure, za manjše šole pa 2 + 4 ure za pevske zborove. Prav tako so bili vsi prepričani, da mora biti osnovno normativno izhodišče 16, ne pa 20 oddelkov v nekaterih primerih. Novost, ki je zapisana v odredbi, pa je delovno mesto računalnikarja - organizatorja informativne dejavnosti od 5 do 8. razreda. Pomurski ravnatelji so to pozdravili, obenem pa menili, da bi bilo prav, če bi se pri normativih upoštevali vsi razredi (od 1. do 8.), in to za 16 oddelkov (ne 24 do 8.). in to za 16 oddelkov. Ravnatelji in več, kot je predlagano. Ravnatelji so pripravljeni tudi poučevati, da ostanejo v neposrednem stiku z vzgojno-izobraževalnim delom v razredu, vendar naj bi imeli možnost določeno učno obveznost uresničiti tudi z nadomeščanjem, ne pa da bi nekemu »vzel« dve ali več ur pri posameznem predmetu ali učiteljem na razredni stopnji. Ta naj bodo skratka dovoljene življenjske rešitve. Podobno naj velja vse tudi za pomočnike (ce) ravnateljev (ic). Vsaka šola pa mora imeti tudi hišnika in kurjaka. Imeli so tudi več drugih pripomb in zahtev, ki jih bodo posredovali šolskemu ministru.

JOŽE GRAJ

Vrednote in življenjski stili študentske mladine

Kaj je med drugim pokazala raziskava na to temo?

Študenti in študentke zavračajo »velike teme«; formalna politika in oblast jih ne zanimata, visoko pa vrednotijo osebni in zasebni svet, npr. družino in prijatelje. Skoraj 90 odstotkov jih popolnoma ali precej zaupa svojim staršem. Pripravljeni so se angažirati predvsem v dejavnostih, kjer pridejo do izraza sami in kjer so učinki zadovoljstva takojšnji ter vidni (prostovoljne dejavnosti za pomoč starejšim, telesno prizadetim, beguncem idr.).

To je med drugim pokazala raziskava, ki jo je izvedla raziskovalna skupina Centra za socialno psihologijo pri Fakulteti za družbene vede, v katero je bilo vključenih 1829 študentov obeh slovenskih univerz. Ena od ugotovitev je tudi, da med študenti in študentkami ni opaziti vidnih sledov političnega radikalizma niti volje do njega. V glavnem ni-

majo vizije obsežnejših sprememb naše družbe. So sicer nezadovoljni z realnimi možnostmi za svoje produktivno vraščanje v to družbo (slabe možnosti za zaposlovanje in pridobitev stanovanj), a tega ne povezujejo z nobenimi globalnimi očitki družbi ali s projekti družbenih reform. Relativna pasivnost študentske mladine se kaže tudi v

pasivnih potrošniških oblikah preživljanja prostega časa, v brezbriznosti ter kompleksu resignacije, apatije in umika v zasebnost.

Posebnost odraščanja današnje mladine je tudi v tem, da postaja podobna svojim staršem. Mladi so jim podobni v stališčih in vrednotah, življenjskih strategijah ... Poslušajo podobno glasbo in volijo iste stranke. Študentska mladina pa se sicer zavzema za tipične ekspresivne vrednote, kot so mir, nenasilje, varnost, kreativnost, avtonomnost, prijateljstvo in medosebnost.

J. G.

Male sive celice

Televizija Slovenija je uvedla novo oddajo **Male sive celice**, ki je na sporedu ob sredah ob 17.30. V želji, da bi izbrali najboljše ekipe osnovnih šol, pripravljajo izbirna tekmovanja (»kvalifikacije«) po vseh slovenskih regijah. Tako je bilo izbirno tekmovanje za območje Pomurja na OŠ Gorja Radgona, zanj pa se je prijavilo 22 mlanskih ekip šestih razredov iz 12 osnovnih šol. V prvem krogu so bili daleč najboljše mladi Radgonačani (pred OŠ Črenšovci, OŠ Apače in OŠ II M. Sobota). V finalnem delu pa so se najbolje izkazali Matjaž Primorac, Matjaž Firš in Sani Trškič z OŠ II M. Sobota ter Tanja Grager, Simona Hamer in Franja Pizmuht z OŠ Apače. Zmagovalni ekipi sta prejeli tudi nekaj lepih nagrad.

O. B.

Dopolnjena lista zdravil

Revščina ni razlog za cenejša zdravila

S prvim septembrom so morali v lekarnah pri izdajanju zdravil upoštevati novo razvrstitev zdravil na pozitivno in vmesno listo. Številna zdravila je strokovna komisija s pozitivne liste prenesla na vmesno ali pa jih sploh črtala z liste zdravil, za katera strošek v celoti ali delno plačuje zdravstvena zavarovalnica. Imenovana komisija je novo listo zdravil pospremila tudi z zagotovilom, da spremembe za tiste bolnike, ki imajo sklenjeno prostovoljno zdravstveno zavarovanje, ne bodo pomenile dodatnega materialnega bremena. Toda bolniki so že prve dni septembra na svoji koži občutili, da so novosti nič drugega kot doplačevanje številnih zdravil iz svojega zepa.

Zdravila brez doplačil za mlade in študente

Na to temo smo v našem tedniku pisali že prve dni septembra ter ugotavljali, da so zaradi sprememb prizadete najbolj občutljive socialne skupine ljudi, to pa so otroci, invalidi in starci. In prav zaradi tega, da so morali starši določena zdravila doplačevati tudi za otroke, so dobile lekarne z Zavoda za zdravstveno zavarovanje kaj kmalu navodila, da za zdravila, predpisana otrokom, šolarjem, mladim in študentom, ki so sicer razvrščena na vmesno listo, ne smejo več zaračunavati doplačila. Na hitro so torej popravili kapitalno napako in kršenje zakona, ki ga je sprožila strokovna komisija, vsem

enotam Zavoda pa so bila poslana tudi navodila, da otrokom, mladim in študentom ali njihovim staršem na podlagi predloženega računa o doplačilu zdravil pri zdravstveni zavarovalnici vrnejo denar. Torej vsi, ki so od prvega septembra za zdravila, predpisana za otroke, stare do osemnajst let, ter študente, v lekarnah morali doplačati, lahko ta denar dobijo povrnjen na enotah in izpostavah Zavoda za zdravstveno zavarovanje.

Na pozitivni listi po novem nekatera pomembna zdravila

Ravno na današnji dan pa je Upravni odbor Zavoda za zdrav-

stveno zavarovanje obravnaval tudi predlog popravkov liste zdravil, ki ga je pripravila nova komisija. Slednja je na novo razvrtila prek štirideset zdravil. Med drugimi so na pozitivno listo uvrščena zdravila sirup amoksiklav, kapsule hiconcil, tablete lasix za odvajanje vode, kapljice metablen za oči ter pentilin za ožilje.

Med pogostejše uporabljene zdravila, ki so jih na novo razvrstili na pozitivno listo, so tudi diamox za zdravljenje glavkoma, ter sintron, ki ga predpisujejo po operacijah srca in pri nekaterih oblikah tromboz. Strokovno napako komisije so popravili tudi s tem, da so na pozitivno listo zdravil uvrstili kapljice AD3, panaze, reglan ter rocaltron. Prav tako ne bo treba več doplačevati za berodual, bronilide, lontermin in servent, torej za zdravila, ki jih zdravniki predpisujejo bolnikom z boleznimi dihal. Za šolarje, mladino in študente ne bo več treba doplačevati za zdravila lekadol, lupolet, panadon, paracetamol, digenol, ferrum, orferon retard, retaffer in sumamed.

Majhna pokojnina ne daje pravice do cenejših zdravil

Prizadeti, predvsem invalidi, nizezani v svojih družinah, opozarjajo na njihovo potrebo po cenejših zdravilih. Slednja je na novo razvrtila prek štirideset zdravil. Med drugimi so na pozitivno listo uvrščena zdravila sirup amoksiklav, kapsule hiconcil, tablete lasix za odvajanje vode, kapljice metablen za oči ter pentilin za ožilje. Med pogostejše uporabljene zdravila, ki so jih na novo razvrstili na pozitivno listo, so tudi diamox za zdravljenje glavkoma, ter sintron, ki ga predpisujejo po operacijah srca in pri nekaterih oblikah tromboz. Strokovno napako komisije so popravili tudi s tem, da so na pozitivno listo zdravil uvrstili kapljice AD3, panaze, reglan ter rocaltron. Prav tako ne bo treba več doplačevati za berodual, bronilide, lontermin in servent, torej za zdravila, ki jih zdravniki predpisujejo bolnikom z boleznimi dihal. Za šolarje, mladino in študente ne bo več treba doplačevati za zdravila lekadol, lupolet, panadon, paracetamol, digenol, ferrum, orferon retard, retaffer in sumamed.

Predlogi za ustanovitev občin in druge teritorialne spremembe (4)

»Nismo bili za najbolj črno varianto!«

Na referendumu leta 1994 so se prebivalci Krajevne skupnosti Razkrižje z večino glasov odločili za samostojno občino. Zaradi sklepa državnega zbora so sprožili ustavni spor, vendar niso uspeli. Toda na Razkrižju se niso pomirili s tako odločitvijo, saj so se še naprej dogovarjali, kako se odcepiti od sedanje ljutomerske občine in ustanoviti lastno.

Novozvoljeni svet Krajevne skupnosti Razkrižje (od 2. avgusta letošnje) je na ustrezne državne organe naslovil zahtevo za ustanovitve nove Občine Razkrižje. Ustrezno so sprejeli več pomembnih odločitev in nadaljevali postopke do sprejetja zakona o ustanovitvi občin in njihovih obveznosti ter se kasneje. Najpomembnejši je sklep, s katerim so dali pot do izločitve sedanje krajevne skupnosti in oblikovanje nove Občine Razkrižje. Od ljutomerskega občinskega sveta so zahtevali obravnavo na seji, hkrati pa dodali: »Če se ta njihova pobuda ne sprejme, se le-ta šteje kot predlog za državni zbor. Sedanja nova Občina Razkrižje bi bil na šafarskem, kjer je že sedež krajevne skupnosti Razkrižje. Krajnega urada, šole itd.« Na

nedavni seji ljutomerskega občinskega sveta so sprejeli sklep, s katerim ne nasprotujejo pobudi KS Razkrižje, in predlagajo, da postopke za ustanovitev nove občine nadaljujejo organi te krajevne skupnosti, ne pa občinski svet, kot v takšnem primeru velja zakon.

Močni zgodovinski in geografski razlogi

In s čim utemeljujejo to svojo odločitev? Že na referendumu 29. maja 1994 je bila jasno izražena volja ljudi po samostojni občini, kar se je potrdilo tudi na zborih občanov v letu 1995. Med zgodovinskimi razlogi omenjajo na prvem mestu, da je že v času Dravske banovine leta 1937 to območje spadalo v Občino Štri-

gova, ki je takrat zajemala tudi del sedanje slovenske ozemlja. Šele po velikem pritisku so jih po drugi svetovni vojni priključili Sloveniji. Ko navajajo geografske razloge, pa je v ospredju specifična obmejna lega.

Na eni strani meje je Hrvaška, na drugi pa so z reko Muro ločeni od Prekmurja, zato se ne morejo širše povezati s kako občino. In ko omenjajo gospodarske razloge za ustanovitev lastne občine, so zapisali, da imajo vodovodno omrežje v sedmih vaseh Krajevne skupnosti Razkrižje, v 15 letih so posodobili 15 kilometrov cest, razvito je telefonsko omrežje, imajo osem avtobusnih postajališč, lastno kabelsko televizijo, obnovljen dom kulture, urejeno mrtiško vežico itd. Nič manjšega pomena ne pripisujejo demografskim razlogom. Samo en značilen podatek: v letih 1948/91 se je število prebivalstva znižalo za 1,9 odstotka, v Ljutomerški občini se je povečalo za 5

odstotkov, v Pomurju pa znižalo za 2,4 odstotka.

Ves čas naj bi jih pestila zapostavljenost

Na odločitev prebivalcev Krajevne skupnosti Razkrižje so vplivale dosedanje negativne izkušnje. Ves čas so bili zapostavljeni, kar naj bi dokazovala tudi neugodna naložbena politika ljutomerske občine do njihovega območja. V občinskem proračunu so prikrajšani za leti 1995 in 1996, saj so glede na število prebivalstva, ki ima 8,36-odstotni delež v sedanji občini, deležni le 2 odstotkov proračunskega denarja. V programu naložb do leta 1999 ni nobene naložbe na njihovem območju. Zavajajoče so tudi informacije o asfaltiranju cestnega odseka Krapje-Razkrižje.

Po dvehletnih izkušnjah v Občini Ljutomer ugotavljajo, da nista upoštevanja njihova obmejna lega in demografska ogroženost. Na sejah ljutomerskega občinskega sveta naj ne bi dovolj upoštevali odločitve Krajevne skupnosti Razkrižje.

»V vsakem drugem primeru na boljšem!«

Ivan Golenko, predsednik sveta Krajevne skupnosti Razkrižje, navaja, da je bilo dejavnosti za ustanovitev nove Občine Razkrižje zelo veliko. »Nismo bili za najbolj črno varianto, ki bi nas še bolj potisnila na obrobje dogajanja, kajti v vsakem drugem primeru bi bilo boljše. Za ureditev komunalnih vprašanj je v Ljutomerški občini namenjenih okrog 28 milijonov tolarjev, to pa je premalo. Dobiti bi morali večji delež, kot so nam ga namenili. Če se primerjamo s sosednjimi občinami, kot so Odranci, Kobilje in Črenšovci, so te na boljšem kot mi. Po opravljeni anketi med ljudmi bi se dalo v prihodnje marsikaj izpeljati. Sodelovanje s sosednjo Bistrico je vzorno. Takšno usmeritev je navsezadnje soglasno podprlo 11 članov novoizvoljenega sveta Krajevne skupnosti Razkrižje.«

Čeprav ne izpolnjujejo pogoja o številu 5.000 prebivalcev, saj to prebiva le okrog 1.600 ljudi, pa v razkriški krajevni skupnosti deluje kar 34 enot drobnega gospodarstva. Poleg tega omenjajo razvojne možnosti, ki se odpirajo s projektom celostnega razvoja, in bi jih lahko, kot poudarjajo, lažje uresničili v lastni občini. Pri tem se opirajo na začetne državne spodbude ter razvoj turizma in obmejnega območja.

MILAN JERŠE

JOŽE GRAJ

Tudi v Dokležovju imajo nov vrtec

Sonček za radost, veselje ...

»Če smo veliko igrali, pojmemo nove pesmice, poslušamo pravljice, vsak dan levdimo, barvamo s čopiči, tu počakamo mamico, tu je moj prijatelj naša kuharica dobro kuha, imamo se radi ...« To je nekaj misli, ki so jih zapisali o svojem vrtcu malčki v Dokležovju. Prav gotovo so veliko povedali. Z letošnjim novim šolskim letom so se preselili v nove prostore, v katerih so predali namenu minulo soboto, s čimer so kar najlepše izpolnili tudi teden otroka.

Predsednica Vzgojno-varstvenega zavoda M. Sobota Lidija Goren, ki je najprej spregovorila o priložnosti te pridobitve, je med drugim poudarila, da je velika potreba po odločitvi otrok in njihovih staršev. In nov vrtec, ki so ga imenovali Sonček, je v Dokležovju prav gotovo prinesel veselje in zelo pomembno obliko, zato je potrebno narediti vse, kar je potrebno za ustvarjanje okolja, ki bo omogočalo otrokom, ki bo omogočalo njihovo samostojnost, mu zado- stavljal potrebe po doživljanju

membnejša investicijska naloga nove beltinske občine in da je za najmlajše potrebno zares še posebno skrbeti. Dokležovski otro-

Dokležovski otroci so skupaj s svojimi vzgojiteljicami veselo »zarajali« v počastitev novega vrtca. (Posnetek: J. G.)

ci potrebujejo sedaj še novo igrišče (čez cesto), vendar vse ne gre hkrati, kajti niso uspeli dobiti dovolj sredstev iz državne blagajne, potrebe pa so tudi drugod. Tako se že pripravljajo na dograditev vrtca v Beltincih. Malčkom in njihovim vzgojiteljicam v Dokležovju pa bosta prišla zelo prav

prepovedana konfesionalna dejavnost? Seveda so pripravili za to priložnost tudi pester kulturni program, v katerem so sodelovali otroci iz vrtca, šolarji, dekliški pevski zbor in FS Dokležovje.

V Rogašovcih za ceste in okolje

Smetišča bodo kar zakopali

Če se je pri sanacijah in rekonstrukcijah cest v posameznih novonastalih občinah res veliko zgodilo. Precej pozornosti so namenili izbiri mesta za rekonstrukcijo ceste od Petočice do Fiksinec, natančneje za barša do gasilskega doma v Fiksincih, ter odsek Sotina-meja, ki ga bodo od Kugle do mejnega prehoda z Avstrijo. Že na prejšnjem sejevalnem zboru z županom ter krajevnimi in vaškimi skupnostmi pa so se dogovorili za sanacijo divjih odlagališč, ki že potekajo.

iz proračunskih sredstev za prihodnje leto.

Tudi v tej občini imajo precej težav z nekategoriziranimi lokalnimi vaškimi cestami. Za obnovo teh bo občina namenila 40 odstotkov vrednosti, drugo pa naj bi zbrali s prispevki posameznih gospodinjstev ob cestah, po 400 tisoč tolarjev.

Med prvimi naj bi prišle na vrsto ceste na Zimanov in Vukov

breg. Odločili pa so se tudi, da bodo nekaj sredstev namenili za obnovo cest v romskem naselju v vaški skupnosti Ropoča. Sicer pa se občina trudi za izboljšanje ravni življenja Romov.

Nekaj se jih je tudi vključilo v javna dela in pomagajo pri čiščenju divjih odlagališč na območju Sotine in Serdice. Ogromno odpadkov so našli tudi v bližini romskega naselja.

Ta divja odlagališča so že precej stara, tudi pet, deset in več let. Zato dela napredujejo izjemno počasi. Ob teh čistilnih akcijah so odpravljali že kakšnih sto kubičnih metrov odpadnega materiala. Težave pa so nastale zaradi dveh ve-

likih odlagališč, ki jih imajo v tej občini, saj ne vedo, kaj bi naredili z velikimi kupi odpadnega železa, avtomobilov, bele tehnike, akumulatorjev ...

Zupan Janko Halb je mnenja, da je odvoz odpadkov predrag, saj stane posamezen odvoz petnajst tisoč tolarjev. Zato je predlagal, da se ta smetišča preprosto zakopajo. Da se vse to, kar so do sedaj izkopali, preprosto prekrije z zemljo in se naredijo nekakšne rimske gomile.

Nekateri v občini temu nasprotujejo, saj se mnogi zavzemajo, da bi smetišča v občini dokončno sanirali, smeti pa odpeljali. Zavzemajo pa se tudi, da bi priskrbeli zabojnike za Rome.

Po čistilnih akcijah je njihovo naselje nekoliko čistejše in tudi sami so bolj navdušeni nad svojim okoljem.

ANR

14. seja odranskega občinskega sveta

Kako zagotoviti denar?

Na zadnji seji odranskega občinskega sveta so obravnavali kar nekaj prošenj za sofinanciranje raznih naložb, vendar so proračunska sredstva za letošnje razdeljena in si kakih večjih naložb ne morejo privoščiti, ne da bi to škodilo drugim proračunskim uporabnikom.

Občina Črenšovci jih je zaprosila za sofinanciranje adaptacije in gradnje Zdravstvene postaje Črenšovci ter prizidka lekarne in parkirnih prostorov pri zdravstvenem domu. V dopisu so v Občini Črenšovci zapisali, da menijo, da bi morala Občina Odranci sofinancirati del investicije, ki je »namenjena zagotovitvi primarne zdravstvene oskrbe občanov obeh občin v proporcionalnem deležu glede na število prebivalcev občine«. Občina Črenšovci ima 6150 prebivalcev, občina Odranci pa 1800, zato bi morali v Odrancih po mnenju Občine Črenšovci zagotoviti 22,6 odstotka potrebnih sredstev, to znaša 2.750.000 tolarjev. Svetniki v Odrancih so se strinjali, da bi denarno pomagali pri investiciji, vendar se morajo z Občino Črenšovci o tem natančneje dogovoriti. Menijo, da bi se morali o sofinanciranju dogovoriti glede na število ljudi, ki obiskujejo zdravstveni dom. Res pa je tudi, da se tudi v Odrancih pripravljajo na gradnjo zdravstvenega doma, za katerega bodo dobili lokacijsko dovoljenje v naslednjih dneh. V letošnjem občinskem proračunu nimajo predvidenih sredstev za sofinanciranje Zdravstvene postaje Črenšovci, denar pa bodo poskušali dobiti iz proračuna za naslednje leto.

Obravnavali so tudi dopis Zdravstvenega doma Lendava za sofinanciranje nakupa reševalnega vozila Mercedes Benz furgon, bolniške opreme in strojne računalniške opreme v skupni vrednosti 9.500.000 tolarjev. Odranci naj bi sofinancirali 6,9 odstotka, kar je 655.500 tolarjev. Svetniki so se strinjali, da je naložba nujno potrebna, saj zdravstveni dom brez teh pripomočkov ne more ustrezno delovati, vendar pa je vprašanje, ali bodo lahko potrebni deleži pokrili z denarjem iz letošnjega proračuna. Počakali bodo tudi na odločitve drugih občin.

Tretjo prošnjo za denarno pomoč so dobili od domačega nogometnega kluba, ki mora, če hoče tekmovali v dosedanji ligi, v najkrajšem času razširiti pokrit prostor za igralce, urediti garderobe za gostujočo ekipo, sanitarije in odpraviti še nekaj drugih pomanjkljivosti. Predračunska vrednost za prizidek k slačilnici znaša 1.697.000 tolarjev, dogovorili pa so se tudi z lastnikom zemljišča pri igrišču, da bi jim ga prodal, in bi potem s te strani naredili ograjo. Za njivo zahteva lastnik 360.000 tolarjev. Kljub nasprotovanju nekaterih svetnikov, češ da se nekateri občani pritožujejo, da se preveč sredstev namenja za nogometni klub in premalo za nekatere druge dejavnosti v občini, so svetniki sprejeli sklep, da bodo pokrili dejanske stroške za doslej opravljeno delo do vrednosti milijon tolarjev.

Na seji so izvolili tudi nadzorni odbor občinskega sveta, saj so prejšnji člani odstopili. V novem odboru so Marjan Zver, Franc Balantič in Marjan Škafar.

Jože Gabor

Rogašovci - SEG

Razgledne točke in pešpoti

V sredo, 9. oktobra, so se v Rogašovcih srečali člani Odbora za gospodarstvo, podjetništvo, drobno gospodarstvo in turizem Občine Rogašovci in predstavniki Pomurskega ekološkega centra SEG. Dogovorili naj bi se o konkretnih akcijah, med njimi pa je najpomembnejša ureditev pokritih počivališč in razglednih točk na treh najvišjih vrhovih Goriškega.

Vsaka goriška občina naj bi se po svojih možnostih - objektivnih in subjektivnih - vključila v projekt Razvoj in struktura turističnega produkta Goričko, ki je že odobren in ga bo sofinanciralo tudi Ministrstvo za gospodarstvo. Prav gotovo lahko v vsakem goriškem kraju najdejo kakšno naravno znamenitost, pa če je to slatinski vrelc, izvir vode, debela jelka, gozd rdečega bora, rastišče narcis ali dišečega volčina ali gnezdišče zlatovranke. Zanimive in skorajda neznane so številne vaške cerkve in kapele ter druga znamenja.

V Rogašovcih so se spomnili, da imajo v svoji občini kar tri visoke hribe - Serdiški breg, Kuglo in Kuharov breg, s katerih je prav lep razgled na neokrnjeno pokrajino na Goričkem in v sosednji Avstriji. Na teh vrhovih naj bi uredili razgledne točke (o načinu označevanje naj bi se še prej dogovorili z ustreznimi strokovnjaki, saj ni primerno, da v Prekmurju postavljamo nekakšne miniature Triglava!) in nekakšna pokrita počivališča.

Je pa celotno Goričko tudi idealni prostor za ureditev poti, najsi bo samostojnih pešpoti in kolesarskih poti ali kot navezava na avstrijske in madžarske poti. Bližina mej pa tudi točka tromeje v Martinju sta bili doslej vse premalo izkoriščeni.

Sicer pa se za Goričko pripravlja kar nekaj projektov; toda ali bodo izvedljivi in uresničeni ali pa bodo ostali le pri ideji, je težko napovedati. Prav zupan Občine Rogašovci Janko Halb je koordinator prizadevanj goriških občin za vključitev v trilateralni krajski park TRINAD, ki ima vso podporo Bruslje; Milan Bogataj bo s svojim podjetjem in ob podpori SEG-a poskušal izdelati projekt Razvoj in struktura turističnega produkta Goričko, Občina Puconci pa bo te dni izbirala najugodnejšega ponudnika za izdelavo projekta CRPOV za osem goriških občin.

BBP

Murska Sobota

Skromno praznovanje

Letošnje praznovanje občinskega praznika Murske Sobote bo skromnejše kot minula leta. To je po eni strani razumljivo, saj se že nekaj časa dogovarjajo o novem datumu občinskega praznika. Tako bo 17. oktober, ki ga občani Murske Sobote praznujejo v spomin na znane dogodke iz NOB, zaznamovan le s petkovno priložnostno sejo Mestnega sveta Mestne občine Murska Sobota ob 14. uri, medtem ko se bo redna seja mestnega sveta začela ob 11. uri. Ob 15. uri pa bo še otvoritev atletskega šolskega stadiona pri prvi osemletki v Murski Soboti.

M. J.

Dogajanje na ljubljanski borzi

Dvotedenska borzna veselica je v petek doživela svoj vrhunec. Takrat so se prvi gostje (spekulanti) naveličali zabave in kratko malo »odšli« domov, vsi z bolj ali manj napolnjenimi žepi. Zaslutili so namreč, da lahko po tako dolgem veseljačenju pride do »pretepa« s tekači na dolge proge (pravimi investitorji portfolio), v katerem bi slednji, ki imajo prav gotovo več kondicije (denarja), realizirali dobičke na račun prvih. Posledica takega ukrepanja, realizacija spekulantskih-dobičkov, je bil kar opazen zasuk tečajev navzdol. Nakupovalna mrzlica je tako popustila, ponudba pa je lahko več kot zadovoljila povpraševanje. V prvih dveh dneh tega tedna sicer ni nadaljnega vidnega upadanja tečajev, ni pa tudi rasti, prav tako pa je precej upadla tudi likvidnost, kar ne vpliva posebej na optimizma za kakšen strmi vzpon tečajev. Sicer pa je bil rahlo spremenjen tudi borzni indeks. Vanj so po novem dodatno vključene tri nove delnice, in sicer delnice Leka, Droge in Kovinotehne.

Borzni trg Kotacija A in B

V petek je bilo na tem trgu sklenjenih za milijardo tolarjev poslov. Ta znesek pove dovolj o živahnosti trgovanja. Kot je bilo že omenjeno, je bilo tega dne opaziti popuščanje nakupovalne vne. Do tega dne pa je vsak dan že v nekaj minutah zmanjkalo delnic Kolinske, Droge, Term Čatež in SKB-banke. Cene teh delnic so tudi iz dneva v dan dosegale rekordno visoke vrednosti. Z rastjo tečajev investitorji še ne zaslužijo, deležni so samo povečanja premoženja. Dobiček je mogoče ustvariti izključno s prodajo. Zaradi negotovosti glede nadaljnje rasti tečajev so se mnogi odločili za realizacijo dobičkov, kar je na trg prineslo tudi nekaj panike. Prvim prodajam je sledila verižna reakcija, to pomeni, da je bil trg že toliko pregret, da je manjkala samo še iskrica, da se vname. Enostavneje povedano, vsi so že nestrno pričakovali, kdo bo zaoral prodajno ledino.

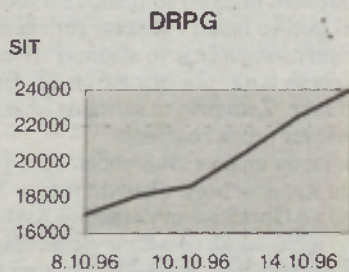
Kolinska - Kako cenjena je ta delnica med investitorji, pove samo podatek, da pravzaprav razen petka ponudba noben dan ni mogla zadovoljiti povpraševanja. Kupci so ponujeno vsak dan v nekaj minutah po odprtju trgovanja dobesedno razgrabili. Tečaj pa je rasel z maksimalno hitrostjo +10 odstotkov na dan. Prav gotovo bi bila hitrost rasti krepko presežena, če je borza ne bi tako strogo omejevala. V petek je bilo ob odprtju trga spet precej poslov sklenjenih na mejni vrednosti +10 % oz. absolutno pri 2.278 tolarjih. Za nekaj časa je sicer zmanjkalo ponudbe, toda zatem so se sprožile prodaje in tečaj zbil na 2.100 SIT. Prvi cilj spekulativnih, realizacija dobičkov, je bil uresničen v celoti. Drugi cilj spekulativnih, da bi drugi udeleženci še naprej zbijali tečaj, pa se je izjalovil. Taktika spekulativnih je namreč jasna: kratkoročno se vključiti v trend, nekje pri zadostni rasti realizirati dobiček, hkrati pa narediti zmedo na trgu, da tečaj upadejo, da bi delnice zopet lahko poceni kupili nazaj. V ponedeljek in torek se je tečaj spet obrnil v pozitivno smer, v ponedeljek pa je dosegel rekordno visoko ceno, in sicer 2.330 sit za delnico. Potrdilo o kakovosti delnice je prav gotovo tudi nedavno priznanje »manager leta« direktorju Kolinske, d. d.

Lek - Dnevna prometnost delnice je sicer še vedno zelo velika, toda tečaj se je ves teden gibal v intervalu med 20.000 in 21.000 tolarjev. Dnevna ponudba pa je nekaj časa krepko presega povpraševanje, kar ni najboljši znak za morebitno rast tečaja. Prodajalci so povečini še zmeraj certificirani delničarji, ki pri tej ceni delnice nikakor (več) ne morejo trditi, da je bil certifikat ničvreden papir.

Probanka - Čeprav trenutno ne sodi med najprivlačnejše, pa je bilo trgovanje kljub vsemu zelo zanimivo. K njeni rasti je najbolj pripomoglo pomikanje ponudbe pri najbolj iskanih delnicah. Ker pa se borzniki in investitorji obnašamo podobno kot molekule v pari, le-te ne morejo mirovati, šmo začeli kupovati delnice, ki jih je bilo mogoče dobiti. V tem kontekstu smo zajeli tudi to delnico, ob ne preveč veliki ponudbi pa zato tečaj dvignili z dobrih 17.000 SIT na nekaj več kot 19.000 SIT. Tako rast so hitro anticipirali prodajalci, ki so pri tako visokih cenah ponudili tudi precejšnje količine delnic, kar pa je negativno vplivalo na tečaj. Le-ta se je v ponedeljek in torek spet gibal okrog 16.500 SIT, kar je občutno znižanje.

Droga

Te delnice pa ni moglo zlomiti niti že omenjeno petkovo dogajanje. Tudi ta dan se je delnica podražila za 10 odstotkov, vendar so dali prodajalci kupcem jasno vedeti, da je tudi tečaj 22.550 SIT za tako kakovostno delnico prenižen.

splačalo prodati, zato je opazno naraslo število ponudnikov. Povečana ponudba pa v nasprotju s pričakovanji ni vplivala na bistveno korekcijo tečaja navzdol. V torek je bilo trgovanje ustavljeno zaradi 30-odstotnega porasta enotnega tečaja od zadnje objave za javnost.

Zunajborzni trg

Rast tečajev delnic se je popolnoma ustavila, tečaj pa se tudi, razen izjem ene delnice, niso bistveno pocenili. K temu, da se niso pocenili, je veliko pripomogla velika nelikvidnost. Posli so bili sklenjeni z zelo majhnim številom delnic. Omenjena izjema je bila delnica Poslovnega sistema Mercator. V zadnjem tednu je tečaj skokovito naraščal ter dosegel vrednost nekaj čez 4.400 SIT. Nekaterim je ta tečaj omogočal tudi 50-odstotne dobičke, zato so poskrbeli za njihovo realizacijo oz. udejanjenje. Prodaje so zelo negativno vplivale na celotni trg, ki je v hipu ocenil, da je tako visok tečaj prenapihnen. Množične prodaje so zato tečaj potisnile pod štiri tisočake, najnižji je bil v torek, in sicer okrog 3.850 SIT.

Se o certifikatih

Vlada je sprejela zakon o zaposlitvi t. i. privatizacijske luknje, to pomeni, da bodo lahko vsi certifikati v pooblaščenih investicijskih družbah zamenjani za delnice oz. deleže podjetij v razmerju 1:1.

Trenutno potekajo javne prodaje v naslednjih podjetjih:

1. Intertrade ITS Ljubljana
2. VPG Hidrotehnik Ljubljana
3. Gozdno gospodarstvo Kranj
4. Železarna ravne
5. Monter Dravograd
6. Butan plin Ljubljana

Slavko ROGAN, dipl. oec.

Cez mrtve golobe do TV-signalov!?

Delniška družba CATV - Kabelsko prenosni sistemi Murska Sobota je v minulem letu opravila 175 novih priključkov na kabelski TV-sistem v mestu, na novo pa je priključenih tudi 50 naročnikov v Kupšincih in nekaj v Černelavcih, ki so vezani na glavno postajo. Tako družba sedaj upravlja 3.490 priključkov v Murski Soboti, signal pa sprejema še 270 naročnikov v Bakovcih, 222 v Krogu in Satahovcih, 260 v Černelavcih, 73 v Veščici, 41 v Polani, 72 v Nemčavcih, 39 v Markišavcih in 50 v Kupšincih. Na glavno postajo CATV-sistema Murska Sobota je trenutno priključenih 4.517 naročnikov. Gre za celotno Mestno občino Murska Sobota razen Rakicana, kjer je približno 200 naročnikov priključenih na svoj sistem.

Kako pa je s priključki v posameznih naseljih?

»Teh družba se ne upravlja, kajti noben sistem po vaseh ni pridobil uporabnega dovoljenja, ki je pogoj, da ga sistem sprejme v upravljanje. Problematično je novo naselje v Černelavcih, kjer ni dokumentacije, dela pa so bila opravljena zelo slabo, saj ni sheme primarnega voda in ni mogoče kakovostno vzdrževanje, zato bo potrebna obnova omrežja. Opravili smo sanacijo kabelskega TV-sistema v blokovskem kompleksu Lendavska, v Partizanski, Ulici ob progi, Vrtni (2-4), Tomšičevi in v Tomšičevem naselju, kjer je prihajalo do izpadov oziroma slabega sprejema signala. Najkakovostnejši je zvezdni sistem prikljopa, da dobi vsak odjemalec signala svoj kabel. Tako bi ob neplačevanju vzdrževalnine takega odjemalca samo-

stojno odklopili in ne bi prihajalo do kraj signala,« pravi direktor delniške družbe CATV - Kabelsko prenosni sistemi Murska Sobota Stanko Farkaš.

Kaj se opravlja zdaj? »V Partizanski. Mladinski in ulici Zorana Veljara so že mogoči prikljopi do posameznih hiš. V sanaciji je blokovski kompleks Lendavska 17-25, kjer na posameznih stolpih priključujejo nove omare z močnejšim signalom. Stanovalec blokovskih naselij in upravljalce teh blokov bi posebej pozval, da je treba poskrbeti za človeški videz podstrešij, da ne bi bilo treba hoditi čez mrtve golobe in živalske fekalije. Prav tako poteka obnova glavne postaje zaradi novih priključkov.«

Kdaj Kanal A in TV 3?

Ljudi seveda zanima, kateri programi so trenutno vidni ob

pomoči CATV-sistema Murska Sobota. »Vidnih je 29 programov, ki so v vidnem območju do 100 kanalov. V minulem letu sta bila vključena Pop TV in Duna TV, iz programske sheme pa so izpadli filmski programi, ki so bili vezani na kartice in s tem na plačevanje zakonskih avtorskih pravic. To so Premiere, Sky Movies, Movie Channel in TV 1000. Družba ima podpisane pogodbe z nekaterimi tujimi producenti, ki zahtevajo plačilo za prenos svojega programa. To so: MTV Europe, Turner Limited, CNN, TNT, Cartoon Network, N-TV, Eurosport, Euro News, TV-5 in Duna TV. Glede programske sheme velja omeniti, da so največje želje po sprejemanju Kanala A in TV 3, ki je bil začasno vklopljen zaradi testiranja. Signal z oddajnika na Boču se je pokrival s signalom madžarske TV 2, zato je prihajalo do motenj in problem poskušamo rešiti. Pri satelitskih programih pa ni sprememb. To so zlasti Film Net, Premiere, Sky Movie, Movie Channel in TV 1000. V skladu z zakonom o avtorskih in sorodnih pravicah ni mogoče predvajanje plačljivih programov in družba to upošteva. Problem pri sprejemanju teh programov se pojavlja v sistemih, ki niso vezani na glavno postajo CATV v Murski Soboti in nelegalno prenašajo omejenjene programe.«

Film Net za Srednjo Evropo

»Prek Združenja kabelskih operaterjev Slovenije se dogovarjamo o prenosu filmskega programa Film Net za srednjo Evropo, ki bi bil plačljiv, vendar družba Multi Choice iz Ljubljane ne najde skupnega jezika za ceno. Prek

PTV (plačljive televizije) bo do konca leta mogoče sprejemati erotične programe, in sicer Eurotica in Adult Channel. Zaradi zmanjšanja ljudi za angleške programe bi bilo mogoče vključiti programe BBC World in BBC Prime, ki v paketu staneta 0,35 DEM, posamezni program pa je dražji. Zavezanje se pogovarja še z družbo HBO iz Budimpešte, ki bi za Slovenijo predvajala poseben program in bi ga lahko gledali v začetku prihodnjega leta.

O novostih sproti

Kakšna pa bo poslovna politika družbe v prihodnje? »Če je kakovost sprejemanja TV-signalov in odpravljanje pomanjklivosti na posameznih področjih, nato ročnike bomo informirali o novostih, ki se pojavljajo pri razvoju CATV-sistemov, in o vseh problemih glede uresničevanja zakonskih določil zakonov o javnih glasilih, avtorskih in sorodnih pravicah pa tudi prihodnjega zakona o telekomunikacijah, ki bo krovnii zakon za ureditev delovanja CATV-sistemov. Organiziramo bomo razpis za izkoriščanje in povezovanje v izkoriščanje malih sistemov, ki omogočajo možnost, postati samostojna družba ali podjetje. V okviru Združenja kabelskih operaterjev Slovenije bomo vztrajali pri čim nižjih stroških plačevanja programov, ki ne bodo kodirani, zanje pa bodo zahtevali plačilo avtorskih pravic. Seveda bomo še naprej zagotavljali prikljope vseh zainteresiranih občanov in podjetij. V upravljanju sistema pa se skušamo dogovoriti o skupnem pobiranju stroškov vzdrževalnine. Od 1. oktobra letna cena vzdrževalnine v kabelskem TV-sistemu 7,90 DEM za posamezni priključek v mestu Murska Sobota, v okolici Murske Soboti pa 8,40 DEM. Glavno postajo, pa 8,40 DEM. Administrativna in finančna opravila. MILAN JERŠE

Na Krajini so v nedeljo na domačiji Kleklovih odkrili spominsko ploščo znanemu rodoljubu in duhovniku Jožetu Kleklu. Poleg politikov se je odkritja udeležil mariborski pomožni škof Jože Smej. Besedilo in fotografija: BH

Okrožno sodišče v M. Soboti objavlja v stečajnem postopku zoper dolžnika ATLAS, M. Sobota, d. o. o.,

DRUGO JAVNO DRAŽBO

za prodajo osnovnih sredstev stečajnega dolžnika, ki bo v prostorih Okrožnega sodišča v M. Soboti 24. 10. 1996 ob 14. uri v sobi št. 12, in sicer:

- a) predelne stene z vrati in omare - z izključno ceno 693.752,00 SIT,
  - b) pisarniška oprema v skupni vrednosti 720.796,00 SIT.
- Skupna izključna cena za osnovna sredstva stečajnega dolžnika je 2.121.822,00 SIT oz. dve tretjini 1.414.548,00 SIT. Interesenti morajo plačati 10-odstotno varščino pred javno dražbo v višini 212.822,00 SIT na žiro račun: ATLAS, d. o. o., M. Sobota v stečaju, št. 51900-690-10628, pri APPNI, izpostava M. Sobota. Za pisarniško opremo pod točko a) morajo kupci na lastne stroške opraviti demontažo predelanih sten. Ogled osnovnih sredstev stečajnega dolžnika je mogoč na dan javne dražbe v pritličju poslovno-stanovanjske stavbe v M. Soboti, Lendavska ulica 16. Vse informacije pri stečajnem upravitelju Jožetu Korpiču, tel. 21 925, ali pri Biro servisu Tkalec, tel. 22 666.

PONUDBA SKB banke

Z vezavo prihrankov do večjih zaslužkov

Oktober je mesec varčevanja. SKB banka je ob tej priložnosti ponovno uvedla vezavo tolaških sredstev z devizno klavzulo. Ta vam omogoča, da svoje prihranke varno in donosno hranite v banki tudi v pogojih morebitne inflacije in nihanja deviznih tečajev.

Občani lahko od 1. oktobra dalje v SKB banki vezete tolaška sredstva z devizno klavzulo, in sicer za dobo od 91 do 180 dni po fiksni obrestni meri 4,5 odstotka, od 181 dni do 1 leta po fiksni obrestni meri 5,0 odstotka in na 1 leto in 1 dan po fiksni obrestni meri 7,5 odstotka.

V primeru vezave višjih zneskov, razen pri vezavi depozitov z devizno klavzulo na 1 leto in 1 dan, vas banka posebej nagradi. Obrestni meri pristoje odstopne točke, in sicer glede na višino vezanega zneska:

- nad 500.000 do 1.000.000 SIT 0,2 odstotne točke
- nad 1 mio SIT do 2 mio SIT 0,3 odstotne točke
- nad 2 mio SIT 0,5 odstotne točke
- nad 10 mio SIT (samo do 180 dni) 0,7 odstotne točke.

Vezana sredstva pa vam ne prinašajo samo obresti, ampak si lahko z njimi zagotovite tudi posojilo. Na osnovi vezanih sredstev, pa tudi na osnovi kupljenih obveznic SKB banke tretje izdaje, ki jih banka v tem času prodaja, lahko namreč zaprosite za lombardno posojilo.

Za dodatne informacije lahko pokličete SKB banko Ekspozituro Murska Sobota, Ekspozituro Gornja Radgona, Ekspozituro Ljutomer, Agencijo Lendava.

PE Murska Sobota
Kocljeva 6
Tel.: 069/32-495

Ekspozitura Gornja Radgona
Trg svobode 12
tel. 069 61 841

Ekspozitura Ljutomer
Stari trg 7
Tel.: 069/83-312
Agencija Lendava
Milnska 5
Tel.: 069/75-810

Teletina in dolgi nemški BSE-nosovi

Nemški kmetje so nezadovoljni tako z Bonom kot z Brusljem. Za nako govedo so iz Bruslja dobili 14,40 nemške marke t. i. oblažitvene, s katero naj bi izravnali padec cen, ki ga je na trgu povzročila Ekariza. Nezadovoljni niso zgolj zato, ker npr. avstrijski kmet dobi okrog 100 nemških mark, temveč predvsem zato, ker Nemci dajejo največ v denarno malho EU.

Nemški kmetje protestirajo, ker ne morejo razumeti, da je za avstrijske biokrate avstrijsko govedo več vredno kot nemško. Vendar pa za vse vendarle niso v Bruslju, saj so tokrat »za« predvsem v Bonnu. EU je kot takojšnjo pomoč za evropske govedorejce zbrala milijardo mark, ki naj bi jih porazporedili po enakem ključu. Razdelitev denarja na govedorejce pa so prepustili članicam EU.

Tako so npr. v Avstriji okrog 50 milijonov mark namensko razdelili kmetom, po ključu, da več dobijo tisti, ki so bolj oškodovani, to pa so rejci bikov in volov. Za razliko od teh se nemški kmetijski lobi ni mogel zediniti o delitvi. Tako se je nemški kmetijski minister Jochen Borchert odločil, da od 233 milijonov mark razdelijo 16 milijonov govedorejcem, ne glede na govejo sorto.

Nadalje je nezadovoljstvo nemških kmetov povzročila klavnična cena za kilogram mladega teleta, saj za tega dobijo letos 4,79 nemške marke, pred letom pa so dobili 5,26 marke. Tako so kmetje pri pitancih na izgubi za 200 do 300 nemških mark, vendar pa se izgube lahko še povečajo.

EU uporablja svoje instrumente, s katerimi poskuša preprečiti padec cen. Tako je Bruselj odkupil letos 320.000 ton teletine in jo shranil v hladilnice. Za boljše predstavilo: to je okrog milijon telet, ki jih niso odkupili zaradi BSE-strahov. Nadaljnih 100.000 ton so za to leto že odobrili, za leto 1997 pa naj bi kontingent povečali na 500.000 ton.

In če se ne bo zgodil čudež, bo EU v naslednjem letu imela več kot milijon ton govejega mesa. Toda, ali bo problem lažje re-

šila kot v začetku devetdesetih let? Takrat so namreč velik del z velikimi subvencijami prodali v Sovjetsko zvezo in na Bližnji Vzhod, vendar pa že od začetka preteklega leta svetovna trgovinska organizacija WTO dovoljuje EU prodajo samo določenega subvencioniranega kontingenta.

Bonn poskuša prepričati kmete, da naj prodajajo v klavnice živino s 30 do 40 kilogrami manjšo težo kot do zdaj. To bi ponudbo za nekaj časa zmanjšalo. Toda, kaj se bo zgodilo, če bodo kupci še naprej zadržani in bo govedina morala ostati še dolgo v kleti? Se bodo kupci res povrnili v stare čase najpozneje leta 1998, kot to napovedujejo v Bruslju in Bonnu? Ali pa bodo ubožali prej kmetje in z njimi skupaj EU?

Pripravila: A. P.

Vzorčenje za analizo zemlje

Ekonomično in ekološko lahko ravnamo le, če gnojimo na podlagi potreb, to je na osnovi založenosti tal s hranili in odvzema hranil s pridelki. Kemična analiza zemlje je osnova za gnojilni načrt in bilanco hranil na kmetiji. Na njivskih površinah jo opravimo vsaj enkrat v kolobarju ali vsaj enkrat na 4-5 let. Pri analizi je pomembno, da ugotovimo dejanski potencial rodovitnosti in naravno zaljubljenost tal, zato je pomembno predvsem pravilno vzorčenje. Z osnovno kemično analizo ugotovimo kislost tal in potrebe po apnenju ter vsebnost fosforja in kalija.

Vzorec zemlje za analizo vzamemo eno leto po gnojenju z organskimi gnojili (kot so hl. gnoj, gnojovka, kompost) in pol leta po gnojenju z mineralnimi NPK ali posamičnimi gnojili. Najbolj primeren čas za vzorčenje je po spravilu pridelkov (poleti ali jeseni). Spomladaj je vzorčenje manj primeren čas, ker takrat ne moremo več opraviti meliorativnega apnenja ali gnojenja, če je le-to potrebno. Izkušnje pa kažejo, da je na pomurski zemlji v večini primerov čezmerno kislina in je potrebno meliorativno apnenje, to pa strokovno utemeljeno lahko opravimo le poleti po žetvi žit ali jeseni po spravilu kmetijskih pridelkov. Spomladaj je vzorčenje bolj škodljivo kot ko-

pa vzorčimo po oranju.

Vzorčimo s sondo ali lopato. Zemljo iz iste vzorčne parcele stremo v čisto posodo, dobro premešamo in odvajamo približno 0,5 kg vzorca in damo v plastično ali dvojno papirnato vrečko. Preveč vlažen vzorec prej osušimo.

Vzorcju zemlje priložimo listek s podatki o naročniku analize in navedemo tip tal, rabo zemljišča (njiva, travnik ...), k. o., ime parcele. Če želimo še komentar k analizi in gnojilni načrt, moramo zapisati še poljščine v kolobarju, pričakovani pridelek, kaj odpeljemo z njive (samo zrnje ali tudi slamo), količino in vrsto organskih gnojil ter pogostost gnojenja z organskimi gnojili v kolobarju.

Za pomoč pri vzorčenju lahko zaprosimo kmetijskega strokovnjaka ali kmetijskega svetovalca. Zemljo pa lahko damo oz. pošljemo v analizo v enega

od naslednjih laboratorijev: na Živinorejsko-veterinarski zavod Murska Sobota, v Tovarno sladkorja Ormož, na Kmetijski zavod Maribor, v Jurano Maribor ... Ino Kutina, ki ponuja za območje Pomurja 100 brezplačnih analiz.

Za ekonomično pridelavo kakovostne hrane vam v kmetijski svetovalni službi na podlagi analize zemlje izdelamo komentar k analizi, če pa navedete poljščine v kolobarju, izdelamo priporočila za gnojenje poljščin in gnojilni načrt za parcelo, za najbolj načrtno gospodarjenje pa izdelamo tudi bilanco hranil za vso kmetijo.

Zita FLISAR - NOVAK, dipl. inž. agr.

Aktualnosti v vinskih kleteh

Trgatev je za večino vinogradnikov končana, v glavnem smo vsi veseli, saj je trta količinsko kar dobro poplačala naš celoletni trud, posebno še, če smo trgatve opravili v dežju. V povprečju nižje sladkorne stopnje je nadomestil sladkor iz vreč in spet bo naslednje leto vse po starem – še naprej bomo vinogradniki trkali prezgodaj in živinorejci na travnikih prvi odkos opravili prepozno.

Z dodatkom selekcioniranih kvasovk po razsluzenju smo dosegli, da se je vrenje mošta začelo in da ta enakomerno vre. Temperatura mošta med vrenjem naj bi bila za bela vina 15-18 stopinj, za rdeča pa 20-25 stopinj. Višje temperature (ne pozabimo, da se med vrenjem sprošča tudi toplota) lahko povzročijo, da se vrenje prekine ali da gre v »nepravo smer«. Z višjimi temperaturami pa izhajajo iz mošta aromatične snovi in kakovost prihodnjega vina se izgubi že v otroški fazi. V jeklenih posodah lahko s po-

livanjem te posode z vodo posredno vzdržujemo temperaturo mošta. Dvakrat tedensko merimo z refraktometrom preostanek nepovrtega sladkorja in poskušamo (po možnosti ne sami). Proti koncu vrenja se lahko pojavi vonj po gnilih jajcih (vodikov žveplec ali boekser). V takih primerih takoj zračno pretočimo, in če ima mlado vino še nepovret sladkor, ne žveplamo, dokler vrenje ni končano.

Če je mošt prevrel do željene stopnje in je ta pretok prvi, srednje močno žveplamo. Vonj po gnilih jajcih se pogosteje pojavlja v nerazsluzenih moštih. Mošti so prevreli in bodo vina suha (teh bo letos največ), če refraktometer kaže manj kot 6 stopinj po Brixu ali manj kot 26 stopinj Oeekleja. Če pa se je alkoholno vrenje ustavilo in tedenske meritve ne kažejo pa-

danja preostanka sladkorja, vrenje pospešimo z razpihovanjem in dodatkom kvasovk iz rodu *Saccharomyces bayanus*.

Prvi enološki ukrep že v fazi tihega vrenja je dopolnjevanje sodov, ki je lahko povezan tudi z dodatkom čistil (bentonit smo že dali pred burnim vrenjem), predvsem kremenčeve kisline in želatine, v odmerkih, ki so odvisni od vrste čistila in koncentracije ter neželenih trpkosti v mladem vinu.

Letošnji letnik bo glede kletarjenja v »otroški in pubertetniški fazi« zelo zahteven, zato vabimo vinogradnike na strokovni pogovor o negi mladega vina, ki ga bo vodil mag. Anton Vodovnik 26. oktobra ob 16. uri v Gerlincih. Prav tam pa lahko isti dan sodelujete s svojimi mladimi vini na 12. ocenjevanju moštov v sklopu prireditve Princepsa mošta, vina in kostanjev. Vzorce zbiramo v soboto od 8. do 10. ure v prostorih gasilskega doma v Gerlincih. Vzorec obsega dve steklenici mošta.

Ernest Novak, dipl. inž. agr. KSS za Pomurje

Koruza in prehrana prašičev

Koruza je poljščina, ki ima v prehrani prašičev največji delež. Je izredno bogata z energijo in prekaša vse druge poljščine. Ima pa slabost, ker ima malo beljakovin in esencialnih aminokislin. Zato jo moramo vključevati v obroke z beljakovinsko bogato krmo, da dosežemo zaželen učinek. Tokrat vam želimo predstaviti pomen koruze v prehrani prašičev.

Spravilo koruze

Koruza za prašiče je lahko pripravljena na več načinov. V pomurskem prostoru se največ koruze pospravi kot silirano koruzno zrno z delom oklaska, kot silirani koruzni storž brez liča, kot suho zrno ali kot konzervirano zrno.

Silirano koruzno zrno z različnim deležem oklaska spravljamo s kombajni, pri čemer imamo kombajn nastavljen tako, da pospravi del (20 do 40%) oklaska. Značilnost te silaze je, da je dobra po hranilni vrednosti in se relativno dobro silira. Nekateri rejci dodajajo deteljo v plaste. S tem izboljšamo hranilno vrednost celotne silaze, predvsem z beljakovinami.

Silirani koruzni storž brez liča. To je siliran cel storž, ki je bil prej olupljen. Takšna silaza vsebuje večji delež vlaknine in ima slabšo hranilno vrednost, težje se silira in moramo jo dobro stlačiti, da ne pride do kvarjenja silaze.

Suho zrnje je zelo razširjeno in zaželeno v prehrani nižjih kategorij prašičev (do teže 25 kg). Spravilo poteka počasneje, tako da moramo koruzo prej požeti in jo seveda takoj posušiti, da ima 13 do 14 odstotkov vlage. Sam porces spravila je počasnejši in dražji. Pazimo, kako suho zrno skladiščimo. Prostor za skladiščenje mora biti suh in zaprt pred različnimi škodljivci (miši, podgane, molji ...).

Konzerviranje je nova oblika shranjevanja koruznega zrna. Tehnologija je prišla k nam iz Avstrije. Koruzo spravljamo v zrelosti, ko vsebuje 30 do 40 % vlage, in jo v taki obliki spravimo v silos. Sistem silosa je tak, da je na vrhu plastična vreča, v kateri je CO₂, ki prekrine vse nadaljne procese v koruzi. Konzervirana korza se dokaj dobro obnese v prehrani vseh kategorij prašičev.

Vključevanje koruze v prehrano

Ko sestavljamo krmne mešanice in obroke za prašiče, je dobro, če poznamo natančno hranilno vrednost krme, ki jo pridelamo doma. Ker je koruza najbolj in v največjih odstotkih zastopana v prehrani prašičev, je prav, da naredimo pred začetkom krmljenja kemijsko analizo (wendska analiza, dolečitev Ca, P, Na).

Krmni obroki za prašiče pitance na osnovi koruze

Ko sestavljamo krmne mešanice in krmne obroke za prašiče pitance, se v praksi največkrat ravnamo po naslednjem sistemu:

Pripravimo si ustrezen koncentrat z določenim odstotkom surovih beljakovin in ustrezno temu dodajamo koruzo (silirano koruzno zrno, silirani koruzni storž). Če krmimo s suho koruzo, je najprimernejša popolna krmna mešanica za pitance.

Krmljenje s siliranim koruznim zrnem

Koncentrat s 26 odstotki surovih beljakovin

Ječmen	15
Otrobi	15
Pšenica	23
Sojine tropine	35
Mesna moka	1
Ribja moka	5
Min.-vit. dod.	5

Vsebnost hranil

ME MJ/kg	11,9
SB, g	260
SV, g	52
Ca, g/l	3,2
P, g	9,4
Na, g	2,8

Omenjeno krmno mešanico krmimo v razmerju silirano koruzno zrno : do, olnilni krmni mešanici 45 : 55. Pri teži od 25 do 60 kilogramov krmimo v razmerju 0,5 do 1,5 kilograma silirane koruze in 1 kilogram dopolnilne krmne mešanice. Pri teži od 60 do 100 kilogramov krmimo v razmerju 1,5 do 3,3 kilograma siliranega koruznega zrna in 1 kilogram dopolnilne krmne mešanice.

Krmljenje in prehrana nizko brejih plemenskih živali

Faza nizke brejosti je prehransko najmanj zahtevna. Pazimo, da so prehransko pokrite potrebe po mineralih in beljakovinah. Energijsko so obroki za nizko breje plemenske svinje običajno preseženi. V tej fazi lahko s pridom uporabljamo voluminozno krmo oziroma siliran koruzni storž, ki vsebuje dovolj surove vlaknine in pokrije potrebe po hranilnih snoveh.

Zgled krmljenja siliranega koruznega storža: dopolnilna krmna mešanica s 26 odstotki SB (0,5 kg/žival/dan) in siliran koruzni storž (2,4 kg/žival/dan).

V fazi visoke brejosti lahko vključujemo silirano koruzno zrno, vendar v omejenih količinah. Pazljivo pa moramo biti v fazi dojenja. Takrat imajo živali zelo visoke potrebe po hranilnih snoveh, konzumacija ni zadostna in pride do pomanjkanja hranil. Zato v tej fazi siliranega koruznega storža in omejene količine siliranega koruznega zrna sploh ne priporočamo v prehrani.

Krmljenje in prehrana pujskov s suho koruzo

Pujski so najbolj občutljiva kategorija prašičev, zato moramo še posebno paziti, kako in na kakšen način jih prehranjujemo. Najbolj zaželeno je krmiti pujske do teže 25 kilogramov s popolno krmno mešanico. V takem primeru je najmanj izgub in največja možnost, da jih bomo uspešno odredili.

Ob krmljenju pujskov s suho koruzo mešamo 40 odstotkov suhe koruze, 15 odstotkov ječmena, 15 odstotkov pšenice, 23 odstotkov sojinih tropin, 3 odstotke ribje moke in 4 odstotke mineralno-vitaminskih dodatkov.

Seveda se za pujske lahko uporabi tudi silirano koruzno zrno in konzervirano koruzno zrno. Vendar moramo paziti pri konzumaciji. Če vključujemo v krmne mešanice majhne količine (CCM ali konzervirano zrno), je to lahko celo pozitivno (boljša ješčnost). Vsako pretiravanje pa se kaže v slabših prirastkih in višji konverziji. Prav tako moramo paziti (če krmimo silirano ali konzervirano koruzo), da je korito vedno čisto, ker pride do kvarjenja krme in s tem do zdravstvenih problemov. Svetujemo vam, da v svojih hlevih ne eksperimentirate na prašičih, ampak se obrnete s svojimi problemi na strokovne službe, ki vam bodo svetovale, kako pravilno ravnati.

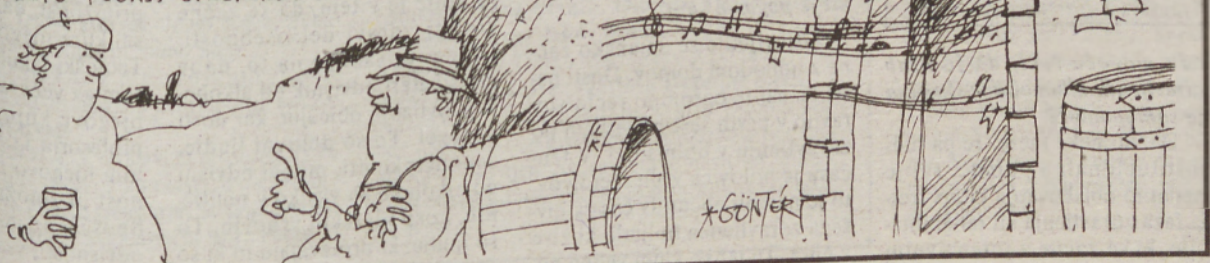
Zorica Abraham - Panič, dipl. inž. kmet., ŽVZ za Pomurje

Turnišče - cene pujskov

Na četrtkovem sejmu pujskov v Turnišču so rejci ponujali 8 pujskov, starih od 7 do 10 tednov in težkih od 15 do 20 kilogramov. Za par je bilo potrebno odšteti od 10 do 13 tisoč tolarjev, prodali pa so petindvajset živali.

FRANČEKOVO
PREMIŠLJANJE

ČUDIM SE NEKATERIM VINOGRADNIKAM, KI SE ROJIMO KLETARJENJA, NAJLEPŠEGA DELA VINOGRADNIŠTVA, KO SEDIŠ IN POSLUŠAŠ, KAKO SE LEPO POČASI SPREMINJA MOŠT V VINO.

Za zeleni jezik (93)

FRANCI JUST

Odsevi mladosti - Na glasbeni sceni

Ali veste?

(Pokrovitelj nagradnega kviza je Knjigarna in papirnica DOBRA KNJIGA M. Sobota)

Na prejšnje vprašanje, kaj je pieteta (= spoštovanje, obzir), smo dobili okrog 50 pravih odgovorov. Pri zrebanju je imela največ sreče **MARIJA ERDELA** iz Lesan 16. Čestitamo!

KUPON št. 6- ALI VESTE?

Ali veste, katere črke manjkajo namesto pikic v stavku Klopoteč 5.....? Odgovore zbiramo najpozneje do 23. tega meseca.

Planinski športni dan

Zjutraj sem pokukala skozi okno. Ni deževalo. Bila sem zelo srečna, ker je bil napovedan planinski športni dan.

Učenci prvega, drugega in tretjega razreda smo se zbrali pri šoli. Z avtobusom smo se odpeljali skozi Ptuj in Maribor proti Kozjaku. Peljali smo se tudi skozi tunel. Drugo- in tretješolci smo izstopili prej. Najprej smo pešali po gozdni poti. Pogovarjali smo se in opazovali naravo. »Hura, hura, hura...!« smo vzklikali, ko smo zagledali pred seboj planinsko kočjo. V njej smo popili topel čaj, nato pa se igrali.

MANUELA KOZAR, 3. raz., OŠ Janka Ribiča Cezanjevi

Jaz kot dvanajstletnik in moje težave

Sem dvanajstletni fant. Ime mi je Tomaž. Obiskujem šesti razred osnovne šole v Murski Soboti. Po naravi sem izredno živahen. Mama mi pravi, da sem kot živo srebro. Ukvarjam se z igranjem nogometa in plavanjem, pozimi pa veliko smučam. Imamo svojo hišo, v kateri živim skupaj s starši ter bratcem Gregorjem in Urošem. Imam svojo sobo, ki mi je zelo všeč. Vanjo se zaprem, ko me kdo od domačih razjezi.

Moje življenje se mi zdi lepo in urejeno. Nekaj težav mi povzročajo starši. Mama iz dneva v dan govori, da se premalo učim in kar naprej sitnari. Vsak dan me sprašuje, kako je bilo v šoli, ali sem naredil nalogo ali sem bil kaj vprašan... Razjezim se tudi, ko moram vsako soboto pospravljati svojo sobo, brisati prah v dnevni sobi, pobrisati stopnišče in

postoriti še kaj drugega. Takrat si želim, da bi imeli doma hišno čistilko. Težave imam tudi z bratcem, dvojčkom, ki prepogosto zahajata v mojo sobo. Čeprav sta stara pet let in pol, si želita enake stvari kot jaz. Kako se lahko primerjata z mano, ki jih imam že dvanajst? Ko grem s prijateljem na tekno, slišim: »Mami, jaz tudi grem!« Takrat hitro zbežim na igrišče. Saj ju imam rad, ampak želim si malo več svobode. Želim si tudi več prostega časa za treniranje nogometa, da bi postal boljši igralec. Glede šole pa si želim, da bi jo s čim manj truda uspešno končal in dobil dobro službo, kjer bi zaslužil veliko denarja. Ko razmišljam o svojih težavah, me je sram spregovoriti o njih, saj se zavedam, da je na svetu veliko ljudi, ki nimajo ne doma ne dovolj hrane, pa kljub vsemu hrabro prenašajo svojo usodo.

TOMAŽ PAVEL, 6. a
OŠ II M. Sobota

Jaz pa mislim ...

To bo odslej na tej strani nov kotiček, v katerem bomo skupaj z vami obravnavali različne teme, tako da vas bomo spraševali o tem in onem, vi pa boste povedali vaša mnenja, poglede, predloge... Za začetek nas je zanimalo, kaj mislite o zakonskem omejevanju kajenja in nasploh o tej človeški »strasti«.

STAŠA ŽUNIČ, dijakinja Gimnazije Ljutomer: »Čeprav vem, da ni zdravo kaditi, tudi

mene zamika, da si občasno prižgem kakšno cigareto. Starši tega ne odobravajo, zato pred njimi ne kadim. Mislim, da so potrebne določene zakonske omejitve. Prav je, da bo v šolskih prostorih prepovedano kajenje, menim pa, da bi morali za kadilce vseeno priskrbeti poseben prostor, kjer bi lahko kadili, ali pa dovoliti kajenje zunaj na

šolskem dvorišču. Prepovedi pa najbrž ne bodo bistveno vplivale na zmanjšanje kajenja, ampak bi morali storiti še kaj več.

GORAZD REŽONJA, učenec 7. razreda OŠ Veržej: »V naši družini nihče ne kadi - ne oče ne mama ne dedek ne babica in tudi jaz še nisem poskusil nobene cigarete. Če kdo v moji bližini kadi, me to moti. Običajno poskušam z roko »pregnati« dim od sebe. Ko sem slišal, da so v sloven-

Poseben dan ob meji

Že skoraj ves mesec je bil govor o odprtju mejnega prehoda Čepinci - Verica. To se je zgodilo v soboto, 28. septembra.

Mejni prehod so odprli ob 8. uri in ljudje z obeh strani so lahko prestopali mejo do polnoči. Veliko si jih je zaželelo, da bi bilo tako vsak dan. Vprašanje pa je, ali se bo to sploh

kdaj zgodilo. Kljub temu smo lahko zadovoljni, da je tako vsaj nekajkrat letno.

Na ta dan so pripravili v združenem domu v Čepincih zelo lep kulturni program. Najprej so nastopili učenci OŠ Šalovci in Markovci, ki so se dobro odrezali. Sledila je gledališka predstava Nindrik indrik, s katero

skem parlamentu sprejeli protikadilski zakon, sem najprej mislil, da bodo prenehali izdelovati cigarete. S tem bi se še najbolj strinjal. Oče pa mi je pojasnil, da gre samo za določene omejitve, da torej ne bo dovoljeno povsod kaditi.

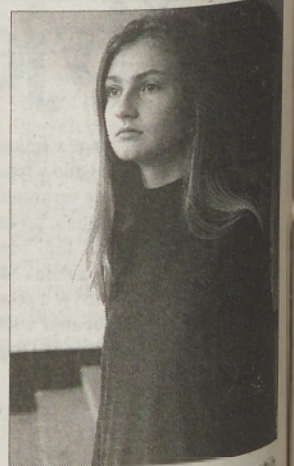
DENIS BARIČ, učenec 5. razreda OŠ III M. Sobota: »Pri nas doma kadi mama, oče pa ji govori, naj preneha. Rekla je že, da bo to res storila. Tudi jaz bi bil tega vesel.

Mislim, da bi bilo lepše, če tudi učitelji in učiteljice na šolah ne bi kadili oziroma če jih mi vsaj ne bi videli. Nekoč so me v kopališču fantje nagovali, naj tudi jaz poskusim kaditi, a sem odklonil. Vem, da kajenje škodi zdravju. Čeprav ne vem veliko o novem

protikadilskem zakonu, mislim, da je dobro, da so ga sprejeli.

MONJA KOLBL, 7. razred OŠ Veržej: »Moram priznati, da skoraj nič ne vem o novem zakonu, ki bo prepovedoval

kajenje na dobočenih mestih in težko si predstavljam, kako bo to potekalo v praksi. Predvsem mislim, da bi morali biti vsak sam dovolj močan, da bi prenehal s kajenjem. Če je to škodljivo za zdravje, potem smo se lani pogovarjali o šoli in mislim, da bi morali tem večkrat govoriti, razlagati sem pa se seznanjati s posledicami, da ne bi tudi mi postali kadilci, ko bomo malo večji.

No, tudi z zakoni se ne da lahko nekaj doseže.

so se predstavili gostje iz Porabja. Predstava je bila nekaj posebnega, kajti vsakdo, ki je bil v dvorani, se je nasmejal prav do solz. Nato je nastopil ansambel Lacija Korpiča z ženskim kvartetom. Zaigrali in zapeli so porabske pesmi. Predstavila se je tudi mlada prekmurska pevka Sergeja Sukič, ki je prav tako nadušila obiskovalce. Za njo so nastopile ljudske pevke iz Števanovec. Zapele so lepe porabske pesmi, ki jih znamo tudi v Prekmurju. Nazadnje je nastopil še naš Mladinski pevski zbor Čepinci - Markovci. Za dobro voljo pa je poskrbel trio Črno. Zabava je trajala do ranega jutra.

To je bil poseben dan ob meji na tem koncu Slovenije in Madžarske.

DARINKA OŽVALD
OŠ Šalovci

Jazz & Blues

Arturo Sandoval - Swingin'

Čeprav je kubanski trobentač Arturo Sandoval redni profesor na internacionalni univerziteti na Floridi, mu jemljejo zadnje poletje in jesen največ časa turneje, koncerte in snemanja. Pravkar se s svojo skupino pripravlja na nekajmesečno turnejo po Evropi in Japonski. Vzrok te zaposlenosti je vsekakor najnovejši izdelek, ki ga je Arturo Sandoval plasiral v zadnjem času in nosi naslov Swingin'. To je že sedmi album, posnet za založbo GRP.

Z založbo GRP je Arturo Sandoval začel sodelovati pred šestimi leti, ko je s svojo družino in s pomočjo velikega prijatelja Dizzya Gillespiea uspel prebegniti s Kube v Združene države. Danes živi in ustvarja odlično glasbo v Miamiju na Floridi. Po prebegu je sodeloval v skupini United Nation Orchestra, ki jo je do svoje smrti vodil legendarni Dizzy Gillespie. Vzporedno z delom v skupini Dizzya Gillespiea pa je vodil tudi svojo skupino, imenovano The Latin Train, s katero je posnel vseh šest prejšnjih plošč. Glasba s prejšnjih njegovih plošč je bila zelo »latino« obarvana, zato je Arturo toliko bolj presenetil z glasbo na najnovejši plošči Swingin', ki se zelo dobro ujema z naslovom plošče, saj se je s to glasbo najbolj približal jazzu štiridesetih let, ko je bil swing najmočnejši. Na albumu je prva skladba Moonstrade skladatelja Woodyja Shawa.

Poleg te neavtorske skladbe vsebuje album še skladbo Johna Coltrana in Dizzya Gillespiea, kjer se Arturo pokloni svojim vzornikom. Zanimivost albuma sta vsekakor dve baladi, ki za Arturja niso ravno najbolj značilne, saj velja za izredno temperamentnega trobentača in obenem za trobentca, ki doseže najvišji ton C. To sta skladbi Streets Of Desire, kjer se Arturo prvič predstavlja celo s klavirjem. O tem pravi: »Ko sem nekega dne bral zgodovino jazz-a, sem v nekem poglavju zasledil odlomek, kako je mladi Miles Davis prišel k Dizziju in ga zaprosil za nekaj glasbenih lekcij. Dizzy mu je rekel, naj nekaj zaigra na klavir. Ko je Miles povedal, da na klavir ne zna igrati, mu je Dizzy odvrnil: »O. K., zdaj veš, kaj moraš narediti. Pojdi domov in se nauči igrati na klavir. Ko boš sposoben tega in ko boš razumel tipke, se vrni. Takrat bova lahko nadaljevala z lekcijami za trobento.« Ko sem to prebral, sem si rekel, da je najbolje, da grem domov in se začnem učiti igrati klavirja. Danes vidim in priznam, da je bila to izredna lekcija, ki jo je Dizzy obvladal že pred davnimi časi.« Druga balada nosi naslov Reflection in kaže, da Arturo dejansko zna igrati tudi nežne in počasne linije. Album končuje znana klasika Mack »The Knife«.

Glasbeniki, ki sodelujejo na najnovejšem albumu Arturja Sandovala, sodijo prav v vrh današnjega jazz-a. Ritem sekcijo sestavljajo bobnar Greg Hutchinson, basist John Patitucci in pianist Joey Calderazzo. Kot solisti pa se predstavljajo takšna imena, kot so saksofonist Michael Brecker, klarinetist Eddie Daniels, saksofonist Ed Calle, kitarist Mike Stern in legendarni trobentač Clark Terry.

Iztok R.

Novice od tu...

Primorska skupina Faraoni je posnela videospot za skladbo Sem takšen, ker sem živ, za katero so na Melodijah morja in sonca prejeli nagrado za interpretacijo. Skupina pa ne počiva, saj pridno snema nove melodije za kaseto in ploščo, ki naj bi decembra zagledala luč sveta.

Pravijo, ženske predvsem, da je Vrtnar alias Sasha vročevrni ljubljanski zapeljivec, ki zna marsikatero žensko speljati na svoje limanice. Glede na njegovo glasbo so prepričane, da je precej vročevrten in da zna zagrabiti tako, kot je treba. O tem, kako trdo zna zagrabiti, pa bodo več vedeli povedati moški.

... in tam

Nigel Kennedy, mogoče se ga najbolj spomnite po tem, ko je pred kakšnimi petimi leti v punkovski izvedbi igral Vivaldijeve štiri letne čase, je pred nedavnim izdal ploščo Kafka. Tudi pri tem projektu nadaljuje s svojo osnovno idejo, združiti včasih najbolj nenavadne glasbene zvrsti. Pri tej plošči so mu pomagali Stephane Grappelli, Jane Siberry, Brix E. Smith in Ravi Shankar.

Še eno glasbenikovo življenjsko pot si bomo lahko ogledali na filmskem platnu. Posneli bodo namreč življenjsko zgodbo slepega pevc-a Steveja Wonderja, ki seveda svoje glasbene poti še ni končal. Najbolj pa si za glavno vlogo prižadeva Eddie Murphy, ki je tudi njegov veliki občudovalec.

Pišite jim!

MOTRHEAD
98 Pušdeltown, Crescent
Poole, Dorset BH17 8AN
ENGLAND

ICE - T

c/o Ryhme Syndicate
451 North Reese Place
Burbank, CA 951506

Glasbena uganka

Alka Vuica je tista, ki se poleg žene najbolj suče okoli Magnifica. Glasbeno seveda. Prvilo je zapisala tudi Zlatka Zdravec, Brekovič 41b, 9201 Puconci. Čestitamo! Obvestilo o nagradi bomo poslali po pošti. Vse pa vas vabimo k reševanju nove glasbene uganke:

Nastejte vsaj dva hita skupine Faraoni!

Odgovor:

Kupon št. 42

Odgovore pošljite do 25. oktobra na naš naslov: Podjetje za informiranje, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, s pripisom: Na glasbeni sceni! Napišite tudi, o katerih domačih in tujih glasbenikih želite prebrati v rubriki Na glasbeni sceni. Če ne veste odgovora, nam pišite samo o svojih željah!

Leteči potepuhi

Nov videospot skupine

Leteči potepuhi so zadnje lepe sončne dni izkoristili za snemanje in na tržišče poslali svoj drugi videospot za skladbo Blues, ki je iz njihovega prvega albuma Zguba časa in dežja. Ta album je sedaj ponatisnjen že četrtrič. Režiser je Vojko Zelc, pri snemanju pa je sodelovalo okoli petdeset ljudi. Zgodba iz skladbe Pojem blues pa so posneli v največjem slovenskem toplozračnem balonu v zraku nad Ljubljano.

Zgodba: pevec Klemen prepeva, da ga ni prav nič prizadela, ker ga je punca zapustila, njegovo dejanje pa kaže pravi sprotin. Razočaran pomisli na samomor, vendar mu drugi nak spota kuža Frik ukrade »štrik« (vrv), s katerim želja končati svojo nesrečo. Pevec in kuža postaneta prijatelja skupaj potepata po mestu. Klemen igra na ulici in s kužo kot poulična glasbenika dobro zaslužita. Z zasluženo denarjem najameta starega BMW-ja iz leta 1938, s katerim odpravita na potep.

Snemati so začeli že sredi maja, takoj po vrnitvi z nastopom v Španiji. Vendar so morali snemanje prekiniti, ker se je Došlo v prometni nesreči hudo ponesrečil, zato je moral dva seca strogo počivati. Kasneje pa jim je nagajalo še potepanje, zato so morali snemanje večkrat ponavljati, prvič pa so stali kar na cesti sredi gozda. Zadnje kadre spota pa so posneli še septembra. Tako je snemanje potekalo prav nasprotno, kot za prvi videospot, ki so ga snemali samo kakšen dan.

Skupina Leteči potepuhi je bila namreč nadvse uspešna videospotom svoje prejšnje skladbe Bicikl, kjer je nastopal Metka Albreht. Tudi v novem videospotu jo lahko vidimo v vesti, kdo je pevcu Klemnu ukradel Metko? Sam Jonas Zdravec, dar Klemen prav nič ne žaluje, saj je dobil novega prijatelja Frika, pa tudi avto ni od muh.

V lendavskem klubu Sir Oliver bo v soboto, 19. oktobra, koncert vrhniške skupine Hic Et Nunc, ki sodi med najboljše sodobne zasedbe na slovenski glasbeni sceni v 90.

letih. Skupino so ustanovili leta 1992 in se še istega leta uvrstili na novi rock ter modili prepričanje mnogih tangle tagonistov, da je to skupina z ogromnim potencialom, ki se lahko postavi ob box skupine, kolikor tuji zasedbi sodobne glasbene usmeritve. Pred letom tkim je izšel njihov prvi album. Vstopnina je 200 tolarjev.

V sredo, 31. oktobra, bo istem klubu nastopila skupina KUD Idijoti.

Presika pri Stročji vasi

Streljajo že od 1948. leta

Rudarji le še upokojenci

Daljšega leta 1918 so v Presiki odprli rudnik rjavega premoga. Ko pa so ga do 1970. leta, nato pa prenehali. To je bil velik udarec za domačine in okoličane, saj je tako naenkrat ostalo brez dela več kot 30 delavcev. Takrat so jih veliko upokojili, nekateri pa so se »prezaposlili«.

Iz tistega časa, ko je rudarstvo svetelost, izvira tudi strelska družina Presika, ki so jo ustanovili 1948. leta. Uspešno deluje še v sedanjem času in ima 70 članov iz Presike in okolice. Mlajši streljajo z zračnimi puškami, starejši pa se vedajo tudi z malokaliberskimi puškami in se udeležujejo občinskih in drugih tekmovanj. Presika je torej znana ne le po rudarjih, ampak še po strelcih.

V vasi živi v 50 gospodinjstvih okoli 250 ljudi. Ker se s kmetijstvom v večjem obsegu ukvarjata le dva kmetiji (Habjančičev in Kukuljevičev), je večina ljudi odvisna od drugih dohodkov. Precej jih dobiva »rudarsko« ali kako drugo pokojnino, nekaj jih je zaposlenih v Ljutomeru, z obrtjo oziroma samostojnim podjetništvom pa se ukvarjajo trije: avtomobilar, avtomobilar - klepar in podjetnik, ki se je specializiral za postavljanje mavčnih sten.

V Presiki so imeli dlje časa trgovino in okrepčevalnico, vendar sta »usahnili«, ker menda nista

imeli dovolj prometa. Izguba pa menda ni velika, kajti Presičanarji imajo do trgovine v Stročji vasi le tri kilometre vožnje, do Ljutomera pa pet kilometrov.

Skozi vas pelje republiška cesta, ki vodi do Dravskega Središča. Marsikdo ima na to cesto moreče spomine, saj se je 1991. leta po njej valila koloma tankov

jugovojške, ki je šla osvajat slovenske mejne prehode. Naša teritorialna obramba in drugi so to seveda skušali preprečiti. Padle so žrtve, topovske krogle JA pa so v Presiki podrle dve hiši, na mnogih drugih stavbah pa so nastale luknje. Prizadeti držini sta postopoma dobili nadomestni hiši, sledi krogel na pročeljih drugih stavb pa so prav tako odpravili.

V Presiki so lepo obnovili tudi neogotsko kapelo, zgrajeno v spomin vojakov, padlih v prvi svetovni vojni. Za tako imenovano infrastrukturo pa je tudi poskrbljeno: imajo asfaltirano najpomembnejšo cesto, dovolj močno električno energijo, primerno število telefonov ... Le z vodovodom je nekaj težav. Priključen je na ormoško vodno zajetje, katerega zmožljivosti pa naj bi bile preskromne za nadaljnje priključevanje. Tako kakih 15 gospodinjstev iz Presike nima upanja, da bi vodo dobilo iz tega vodnega vira. Pač pa obstoji tehnična možnost, da Presiko v celoti priključijo na ljutomersko vodovodno omrežje.

Š. S.

Ko v Presiki ne bi prekinili z rudarsko tradicijo, bi se vas prav gotovo razvila v večje naselje s pomembnejšim središčem. Ker pa ni bilo tako, je ostala Presika podobna vsem v bližini: asfalt, telefon, transformator, kapela, vodovod, nekaj novih hiš, par dobrih kmetov, nekaj zaposlenih in - veliko upokojencev. - Fotografija: Š. S.

Krajevna skupnost Miklavž pri Ormožu

Elizabeta ima kar 92 let

Množica vinogradnikov in le malo gostincev

»Miklavž pri Ormožu. Razpotegnjeno naselje z gručastim jedrom v dolini med Kajzarjem na vzhodu in Vinskim Vrhom na zahodu kraj ceste Poljanci-Stročja vas. Skozenj teče Libanjski potok, cigar dolnji izvir je v Lukovici, ki priteka izpod Ilovca ... Prst ilovnat, v dolini močvirna ... Nekdanji veliki kmetij priča precej starih kmečkih domov. V letu 1958 zgrajenem združenem domu so poštini urad, trgovina, dvorana za stanovanja. Dom gasilcev je bil zgrajen pred drugo svetovno vojno. Svoje poslopje iz leta 1911 so 1970. leta povečali in je sedaj moderna stavba. Cerkev sv. Miklavža se prvič omenja 1486. leta. Sedanjost so zgradili leta 1692, med drugim beremo v Krajevni leksikonu.

Osem vasi pa še kakšna zraven

O življenju v Miklavžu sem se pogovarjal z novim predsednikom krajevne skupnosti Antonom Kiričem. Glede na to, da je na območju KS čez 300 hektarjev vinogradov (od tega 117 hektarjev zasebnih in 183 družbenih) in da sem se tam radil ob trgatvi, ste verjetno že slišali, da sem ga ujel - na trgatvi. Vzel si je dan dopusta, da je prišel pomagati pri spravilu pridelka. Sem se zanejal v hipu, ko so si sosedje malo oddahnili in se okrepčali s kosilom. Še sam sem bil povabljen, a sem se za potopel le zahvalil. Kozarčku vinca je bila na cesti policija in odpovedal, sicer bi prijazna gospodinja takoj kakega »Prekmurca«.

Krajevno skupnost sestavljajo tri kraji: Miklavž, Veliki Brebrovnik, Vinski Vrh, Krčevina, Kajzar, Vuzmetinci in Hermanci. Vseh krajev živi okrog 1.565 prebivalcev. Na Miklavžu pa gavitirajo tudi Dovič, del Jeruzalema in Plešivica, ki so sicer v drugi krajevni

skupnosti. Nekoč je bil Miklavž že celo samostojna občina. Tudi zdaj si nekateri krajan želijo samostojno občino, čeprav ta hip ne teče noben formalni postopek za ustanovitev. Občina Ormož, kamor spadamo, je ostala nerazdeljena, je povedal predsednik Anton Kirič, ki je sicer zaposlen na obrtni zbornici v Ormožu.

Vežica je že pod streho

V pogovoru pa je tudi dopolnil informacijo, ki sem jo zapisal v uvodu. Tako sta zdaj v združenem domu tudi gostišče in sedež krajevne skupnosti; leta 1981 so ob osnovni šoli v Miklavžu naredili še prizidek za veliko telovadnico; pred dvema letoma so temeljito obnovili pročelje šole; v letih 1991-1992 so obnovili župnijsko cerkev, pravkar pa končujejo obnovitvena dela na župnišča. Obnovili so tudi podružnično Marijino cerkev na Jeruzalemu. V Miklavžu pa že nekaj let gradijo pokopališko vežico. Z deli so precej daleč, saj jo je treba le še opremiti in oplešati okolico.

Brez samoprispevka ne morejo tudi v krajevni skupnosti Miklavž pri Ormožu. Nazadnje so ga uvedli 1994. leta, iztekel pa se bo leta

1999. Plačujejo ga v vseh osmih krajih, in sicer 2 odstotka od osebnih dohodkov in 6 odstotkov od katastrskega dohodka. Število zaposlenih (in s tem tudi mesečni zne-

društva. Dela mu prav gotovo ne bo manjkalo. Miklavževčani in prebivalci drugih krajev se pač vse bolj zavedajo, da je treba naravne danosti (denimo vinogradništvo) bolje izrabiti, treba bo še bolj skrbeti za lepšo urejenost naselij in tako naprej. Je pa tudi res, da je podoba kraja precej odvisna od cest. Človek se pač bolje počuti, če se pelje po asfaltu, kakor tedaj, ko se vzenja po kakem blatnem klancu. V krajih KS

Anton Kirič, predsednik 11-članskega sveta KS Miklavž pri Ormožu, je bil prijeten sogovornik našega novinarja.

sek samoprispevka) pa iz meseca v mesec niha. Predsednik je ocenil, da je z območja njihove KS v rednem delovnem razmerju okrog 450 ljudi.

Glede na to, da je na miklavškem območju 305 hektarjev vinogradov, bi človek pričakoval, da kar mrgoli gostiln, vinotočev in turističnih kmetij. Pa ni tako! Če se predsednik ni zmotil, potem so (v treh krajih) vsega skupaj le štiri gostišča. Saj ne gre za to, da bi človek obiskoval gostilne in podobne lokale (tudi kmetije), da bi se »nalival«, ampak gre za to, da se človek, posebnost je tujec, ima kam dati. Morda pa bodo še kdaj dobili kako kmetijo odprtih vrat?

Kdaj bo drugače?

Čeprav imajo pri Miklavžu kulturno društvo, leto menda ni ravno aktivno, vendar je upanje, da bo čez določen čas bolje. Dobro kaže tudi pobudi o ustanovitvi turističnega

Miklavž imajo 56 kilometrov cest, od tega jih je asfaltiranih 11 kilometrov, kar sicer ni malo; veliko več (kar 45 kilometrov) pa je še makadamskih.

S predsednikom miklavške krajevne skupnosti sem se dobil za razgovor. Medtem ko trgači grozdja že pokosili in drug za drugim šli v vinograd rezat nove grozde sladkega pridelka. Trstenjakovi so med največjimi vinogradniki, saj imajo 1-hektarski nasad. Čas je že bil, da kosi tudi Anton Kirič, potem pa gre brž v gorice. Poslovil sem se. Na poti pa sem razmišljal, ali kdaj kako kupico izprazni tudi najstarejša občanka v miklavški krajevni skupnosti Elizabeta Fekonja iz Velikega Brebrovnika, stara 92 let? Če ne, o čemer pa dvomim, saj je dobro vino tudi zdravilo (za telo in dušo), potem se ponuja priložnost na novembrskem srečanju (in pogostitvi) občanov, starih več kot 70 let, in takih je na miklavškem območju 135.

ŠTEFAN SOBOČAN

Mlinar Ivan Srša iz Globoke

Zakaj se mlinsko kolo ne vrti?

Mlinarska tradicija je šla iz roda v rod - kaj pa zdaj?

Izpod hriba Strmca priteka potok Potok, ki teče v globeli med Presiko in Globoko ter se pri Veščici izliva v Ščavnico. Včasih se je voda razlivala zunaj struge in poplavljala okolico; odkar pa so ta vodotok uredili (izravnali strugo, odstranili določene ovire), ne poplavlja več. K sreči se nad dolinico tudi ne utrga več oblak, kakor se je nekoč, zaradi česar je potem nastala velika poplava, posledice na stavbah pa se poznanjo še danes.

Človek je nekoč, vsaj tako se zdi, bolj izrabljaj majhne vodotoke kot jih danes. V mislih imam predvsem plavajoče murske mline in mline, ki so jih postavljali na potokih. Tudi na globoškem Potoku se je vrtelo mlinsko kolo. Ivan Srša mi je povedal, da je mlin dal zgraditi njegov stari oče, potem je z mlinarstvom nadaljeval oče, nazadnje pa še on. Mlin so postavili ob kanalu, ki so ga (v obliki loka) izkopali ob Potoku. Vodni tok so seveda zaježili. Potem ko se je nabralo dovolj vode, so odprli zapornico in voda je tekla (zgoraj) na mlinsko kolo ter ga vrtela. V Sršenovem mlinu sta bila dva para mlinjskih kamnov, ki sta mlela ne le koruzo, ampak tudi žito. Ivan, ki se je za mlinarja uradno izučil pri tujem mlinarju - Viktorju Sercu, ki je imel mlin na Ščavnici - je povedal:

»Kolesa našega mlina so se vrtela tja do 1980. leta. Potem pa smo zašli v dilemo: ali mlinsko kolo in notranje, postrojeno, obnoviti oziroma narediti na novo ali pa vse opustiti. Odločili smo se, da mlina ne bomo obnavljali, saj so se v tistem času pojavili mlini

Četudi Ivan Srša iz Globoke zagotovo ne bo več gradil potocnega mlina, je ohranil šest mlinjskih kamnov. Vselej, ko gre mimo njih, se spomni svojih mlinarskih časov. Kamni, ki so na prostem na dvorišču, občasno očisti. - Fotografija: Š. S.

kladivarji, po domače »čekičarji«, ki so bili na električni pogon, omislili pa so si jih na skoraj sleherni kmetiji. Uporabni so bili zlasti za mletje koruze za pokladanje živini. Odstranili smo torej dotrajano mlinsko kolo in notranjo opremo. Ta je še sedaj končala v peči, ohranili pa smo šest mlinjskih kamnov.

Seveda sem si jih želel videti. Ivan Srša me je povabil h gospodarskemu delu domačije in pokazal mi je pripomočke, ki so nekoč mleli zrna v moko. Kamni na tistem mestu »čakajo« že 16 let. Mlinarja sem seveda povprašal, ali jih bo morda kdaj spet uprabil v mlinu. Odvrnil je, da najbrž ne, saj so kanal, ki je vodil od potoka k mlinu, zakopali, podrli so tudi nekdanje mlinsko poslopje in v njegovi neposredni bližini je zrasla lepa stanovanjsko-gospodarska stavba.

Srševi iz Globoke pa vendarle niso brez mlina. Na steni gospodarskega poslopja so dali pred leti naslikati mlinsko stavbo z vodnim kolesom, na katerega se zliva voda. Pred mlinom (na sliki), ki je na vzpetinici, so mlinski kamen, klopa, drevo, brv, »pomelaji« (ljudje, ki so pripeljali zrnje). Logično sem sklepal, da je tak moral biti tudi njihov (Sršenov) mlin. a mi je sogovornik povedal, da je stenska slikarja kopija neke druge slike, je pa mlin precej podoben nekdanjemu njihovem, zato pač krasni pročelje.

Tako: Sršev Ivan iz Globoke pri Razkrižju mlina nima več, verjetno ga niti več ne bo postavljaj na novo, pač pa živi v spominih na nekdanje mlinarsko življenje, na kar jih »opominjata« tudi slika in mlinjski kamni. Da se je prekinila mlinarska tradicija, so krivi predvsem domači električni mlini - »čekičarji«.

Š. SOBOČAN

Na turistični Ferencovi kmetiji v Kraših so pripravili prireditev Dnevi koruze. Številni obiskovalci od blizu in daleč so se tako seznanili s pridelovanjem koruze, dobrotami, pripravljenimi iz koruzne moke, raznimi običaji, denimo z ličkanjem koruze ... Na prireditvi je prisla tudi Marija Rajter iz Turnišča, ki je prikazala pletenje cekarjev iz koruznega »bilja«. - Fotografija: F. Kuhar

Miklavž pri Ormožu se je do 1955. leta imenoval Sveti Miklavž. Nekaj let se zavzemajo, da bi spet dobil staro ime.

Kapucin Karel Gržan živi v samoti

Ubog med ubogimi

V letošnjem pregledu o prestavitvah slovenskih katoliških duhovnikov, ki ga je objavila Družina, na kratko pa smo ga objavili še v Vestniku, je tudi ime kapucina Karla Gržana. Zadnji dve leti je bil vodja Doma duhovnosti Benedikt v Kančevcih, poleti pa je bil, kot je bilo zapisano, »razrešen te službe.« Ker ni bilo navedeno, zakaj, so ljudje začeli po svoje komentirati njegov odhod. Kdo je in kje je brat Karel?

Zvedel sem, da je odšel v samoto. Odkril sem tudi njegov dom. Prvič, ko sem obiskal zapuščeno hišo v vinogradniškem območju Globoke pri Razkrižju in potrkal na vrata, se ni oglasil nihče. Kljub temu sem pritisnil na kljuko in odprl vrata, ki niso bila zaklenjena. Za hip sem vstopil in brž ugotovil, da živi v uboštvu. Ob drugem obisku – bilo je sredi prejšnjega tedna – sem brata Karla zagledal na prostem pred hišo. Sedel je na preprostem lesenem stolu in bral. Tudi meni je ponudil podoben stol in potem sva na kratko pokramljala.

Vsi smo bratje

Kapucin Karel Gržan želi, da ga ogovarjamo z bratom. Povedal je, da je kot srednješolec v gradbeni šoli v Celju odkril otipljivost božje navzočnosti, ki je zanj postala tako omamna, izpolnjujoča, da je sklenil zapustiti »vse« in se ji prepustiti. Po študiju teologije in magistrskem izpitu iz dogmatičnih ved je devet let deloval na Ptujju v župniji sv. Ožbalta, zadnji dve leti pa je bil vodja Doma duhovnosti Benedikt v Kančevcih na Goričkem. V enajstih letih duhovništva je vodil tudi številne duhovne vaje in se oglašal s pisnimi prispevki, predvsem v Družini; deloval je tudi na Radiu Ptuj in pozneje na radiu Murski val.

»V zadnjih štirih letih se mi je postavil božji izziv: ali si res zapustil vse? Si ubog med ubogimi, kot je bil Jezus, ko se je približal naši človeški stiski? Z dovoljenjem kapucinskega reda sem se umaknil v samotni kraj v Globoki 95, župnija Razkrižje,« mi je povedal brat Karel in tako razblinil vsa natolčevanja, na primer tisto, da je moral oditi »zaradi kazni«.

Trije vzorniki.

Hiša, v kateri živi, je preprosta (zapuščena). Ne zaklepa je

ne podnevi ne ponoči. Če ga ob določenem času ni doma, obiskovalec najde pisno sporočilo, pravzaprav povabilo, naj vstopi in poišče (najde) košček miru v njegovi kapeli. Ta je v prednji sobi, v njej pa so: preprosta okrogla miza z Marijinim kipom in Najsvetejšim, ob strani sta dve klopi, na steni velik križ in ikona sv. Frančiška. V kuhinji, ki je ob omejenih velikih sobi (kapeli), so: preprosta star vzidan štedilnik, miza in trije stoli. Posoda: dve »sklečki« (skledici). Od jedilnega pribora ima brat Karel le žlico in nož. Na steni kuhinje je podoba brata Carla de Fucioja – ustanovitelja reda malih Jezusovih bratov. Le-ta mu je, poleg sv. Frančiška in matere Terezije, največji vzornik. Živel je v samotnem kraju med narodom Tuaregi v južnoafriški Sahari. V hiši brata Karla je tekoča voda (vodovod), do nje je napeljana tudi elektrika, a je že lep čas izklopljena. Sam je ne potrebuje. Počiva na trdi postelji.

Tudi nočna molitev.

Kakšen pa je dnevni urnik človeka, ki je odšel v samoto?

»Od 2. do 3. ure nočna molitev, potem do 5. ure počitek. Med 5. in 9. uro čas tihote, molitve in maše v kapeli. Med 9. in 13. uro delo (pomoč tistim v okolici, ki sami težko delajo). Od 13. do 17. ure čas v kapeli: branje Svetega pisma, Vodila sv. Frančiška, meditacija ... Med 17. in 19. uro delo. Od 19. do 21. ure večerna molitev, nato počitek do 2. ure naslednjega dne, ko se vse našteje spet ponovi.«

Brat Karel želi živeti čimbolj dosledno po Vodilu sv. Frančiška. Torej: ljubezen do Boga, bližnjega ..., brez vseh »zavarovanosti« (imetje in podobno), kar bi ga dvigovalo nad uboge. Torej želi biti enak z njimi, ubogi.

»Ob vseh konfliktih, tesno-

bah in boleznih, ki jih prinaša duh izgubljenosti Zahoda, bi rad verjel Evangeliju tudi v radikalnih zahtevah: rad bi bil blizu Boga in ubogih.«

Četudi sam, ni sam!

»Niti v enem trenutku svojega bivanja v samotnem kraju nisem doživel samote. Samota je pekel. Tudi Bog, čeprav je eden, ni sam – je Trojica (Oče, Sin in Sveti duh, op. p.), krogotok sprejemanja in podarjanja. Je ljubezen, ki želi vstopiti v naše zemeljsko življenje kot odrešujoča bližina. Z mano so Njegova ljubezen, Njegov mir, Njegova bližina. Živim polno življenje v Njegovi navzočnosti. Človek je sit besed, sit govornikov, žaja nas po ljubezni: ljubiti Boga tako močno, da nas izzove k ljubezni do bližnjega; je očarljivost, je polnost življenja. Ali lahko storim še kaj večjega? To ne velja samo zame!«

Brat Karel je v nadaljevanju pogovora na prostem pred hišo v Globoki tudi pojasnil, zakaj se je odločil živeti brez varnosti. Torej, zakaj hiše ne zaklepa.

»To je nujen pogoj za odpr-

tost, za čuteč odnos do Boga, ki se dopolni v odprtosti človeku.«

Kako dolgo pa bo ostal v samoti?

»V prvih 40 dneh sem spoznal, da tihota omogoča dobro »slišanje« božjih pobud. Te postajajo z vsakim dnem vedno bolj jasne.«

Vsem vse dobro!

Odhod brata Karla iz Doma du-

zen, vodi me po poti, na katero me je izzval. Molim za vse in jim želim dobro. Molim, da bi Jezusova ljubezen pregnala njihovo zagrenjenost; da bi lahko začutili Življenje v vsej polnosti, ki se imenuje Sreča.

Tako brat Karel. Sprejel je božji izziv in sam odšel v samoto.

Tisti, ki nimajo nobenega izkustva samote ali tišine in imajo v svojem ozadju vedno

gledajo kot na zaželeni odri od stresov in vsakdanjih nape-tosti. Kritiki ga pojmujejo kot strahopeten beg iz resničnosti,« beremo v reviji The Tablet. Brat Karel se ni umaknil zaradi bežanja pred resničnostjo, ampak ker mu je tako velil notranji glas. »Eden od blagoslovov samote je osvoboditev od izrecne zahteve, da se merim po pričakovanju drugih ljudi. Lahko sem postal samo jaz. Srečanje s samim s seboj iz obličja v obličje v brezkonni samoti je iskanja vredno iskustvo. Privide kmalu odpihne proč, slepi kotički srca se ne morejo več upirati in se sle-dnjič odpro ... Kar precejšnja stopnja psihične zrelosti je potrebna, da človek živi s samozavedanjem in da stori korak od spoznanja resnice o samem sebi do spoznanja Boga, ki je Resnica.«

Sedanje življenjske razmere brata Karla Gržana niso zanesli-ve, seveda, če gledamo nanj kot ljudje, navajent ugodnosti. Njegov utegne biti pozimi, ko bo to az in sneg. Tja, do njegovega bivanja, cesta prav gotovo ne bo spluzena, saj je hiša v grapi. Ne vem tudi, ali ima karjavo. Je pa tudi res, da življenje sedanjih samotarjev pa tako rudi njegovo, ni divji asketizem nekdanjih puč-vniških očetov, ampak blažja oblika samote, ki vodi do ljudi

ŠTEFAN SOBOČAN

Pogled v preprosto kapelico, ki si jo je uredil brat Karel v prednji sobi zapuščene hiše v Globoki pri Razkrižju.

hovnosti Benedikt v Kančevcih v neznan kraj, je povzročil razne govorce, natolčevanja. Tudi sam je o tem nekaj slišal. In kako vse to komentira?

»Naslanjane nad govoricami je hrana zagrenjenih ljudi. Jezus mi daje svoj mir in ljube-

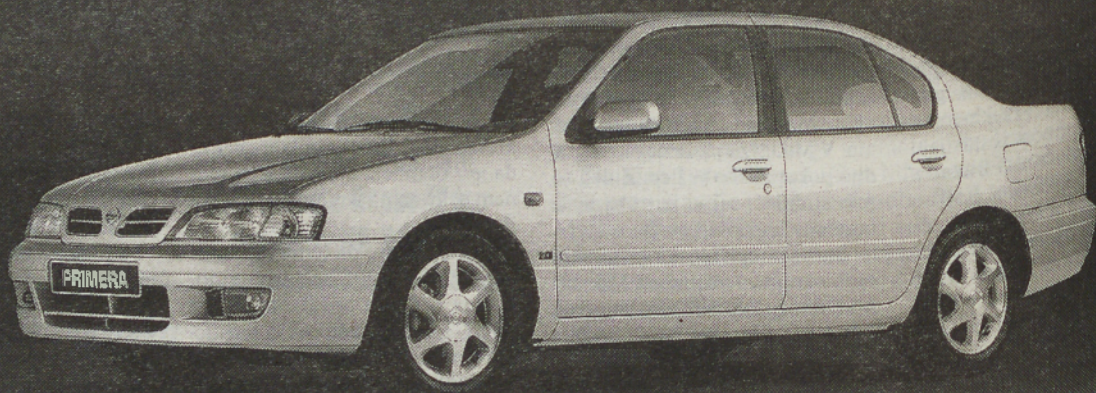
hrup, bodo nedvomno težko razumeli puščavnika ali samotarja.

Kotički srca se odpro

»Samotarjevo življenje ljudje pogosto idealizirajo, nanj

Poglejte
v tretje tisočletje
- še boljše, odpeljite se vanj.

NISSAN

S ponosom vam predstavljamo novo Primero z vsemi novostmi: novim podvozjem in obesami, ki zagotavljajo izjemno vožljivost in stabilnost avtomobila, varnejša karoserija, novimi lučmi, ki dajejo sedemdeset odstotkov več svetlobe, ... Že od 29.400 DEM dalje. Nemški inštitut TÜV je Primero testiral in postavil na prvo mesto med konkurenti.

Pooblaščen zastopnik za Slovenijo:
NISSAN ADRIA d.o.o., Slovenska 54, Ljubljana
Pooblaščen trgovci in serviserji za področje Slovenije:
AVTONISS, Ljubljana, telefon: 061/ 159 73 31
KRULC, Moravče, telefon: 061/731149
VIDRIH, Otočec-Novo mesto, telefon: 068/ 75 180
ZIERER, Sevnica, telefon: 0606/81389

KOS, Polzela, telefon: 063/ 701060
AVTOHISA, Murska Sobota, tel.: 069/ 32 209
M.G. Muta, telefon: 0602/ 61 750
FABJAN, Branik, telefon: 065/ 57012
PIŽEM, Domžale, telefon: 081/ 372 333
TRUNK, Ljubljana - Ježica, telefon: 061/ 342 692
AVTOSALON Koprivarska, Vrhnika, tel.: 061/753842

BARLOG, Trebnje, telefon: 066/ 45 700
A&M FERK, Maribor, telefon: 062/ 224 478
AVTO MOČNIK, Kranj - Brloč, tel.: 044/ 242 217
VAS AVTO, Celje, telefon: 063/ 441160
SALON NISSAN Lipnik, Velenje, tel.: 063/ 893 549
AUTOCOMFORT, Nova gora-Solkan, 065/23274
NISSAN HVALEC, Ptuj, telefon: 064/778 007

Črno-bela preteklost

Murska Sobota je v zadnjih štirih desetletjih hitro menjavala podobo. Ta razglednica je bila narejena 1961. leta pri Putniku v Zagrebu. Na desni strani so še vidne hiše nekdanjih soboških trgovcev Josipa Kardosa, Hirsša ter družine Ascher. Zdaj stoji tukaj velika poslovno-stanovanjska hiša, poimenovana Šoping. Skoda, da je ime povsem tuje. In če si še ogledujemo razgle-

dnico, vidimo bomo cestno razsvetljavo, telefonsko govornico pod ko-stanji hotela Dobrai, ki po vojni postane Zvezda, pa tudi promet na glavni oziroma takrat Titovi cesti je boren. Ulica je bila tlakovana z granitnimi kockami, ni še urejeno križišče in ni poslopja, kjer je danes Jelša ...

F. Štefanec

AVTOSERVIS LAJTER
Dobrovnik 6c, tel., faks.: (069) 79 015
Prodaja in servis Fiat, Lancia - Servis Alfa Romeo

PREDSTAVLJAMO VAM NOVA MODELA

FIAT MAREA

FIAT MAREA WEEKEND

VAŠ SLOG, UŽITEK V VOŽNJI, KI SI GA ŽELITE IN ZASLUŽITE

VEČ PROSTORA ZA VSE, KI SO VAM BLIZU IN JIH IMATE RADI

Predstavitev novih modelov

17., 18. in 19. oktobra od 9.00 do 18.00.

TESTNE VOŽNJE!

TOYOTA **SERVIS IN PRODAJA**
Toyota Ferenčak, Lipa 20, 9231 Beltinci, tel., faks.: (069) 42 530

RAV4 2.0 4 WD
95 KW/ 129 KM
- 3 ali 5 vrat
- 2 zračni blazini
- el. pomik stekel in bočnih ogledal
- centralno zaklepanje
- servovolan

RAV4

40.158 DEM

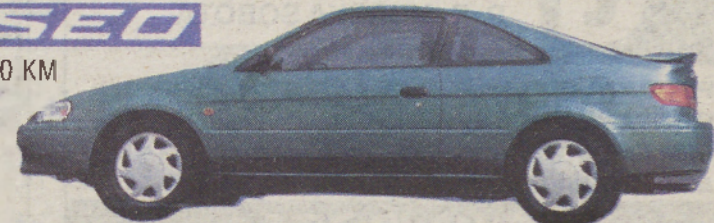
HIACE

HIACE 2.4 BUS D/TD
66 KW/ 90 KM (TD)
58 KW/ 79 KM (D)
- servovolan
- zračni blazini
- zategovalec varnostnih pasov spredaj
- dodatna zavorna moč

32.375 DEM

PASEO

PASEO 1.5, 66 KW/ 90 KM
- servovolan
- 2 zračni blazini
- el. pomik stekel
- centralno zaklepanje
- blokada motorja
- ABS

33.177 DEM

COROLLA

COROLLA KOMBI
COROLLA 4 WD
- el. pomik stekel
- centralno zaklepanje
- zračni blazini
- pri vseh modelih COROLLA akcijska prodaja ABS-sistemov, le 1000 DEM

**27.435 DEM
32.623 DEM**

NAJMANJ POKVARLJIVI AVTI V SVETU!

- 3-letna garancija na motor - 6-letna garancija na pločevino - ugodna posojila

CREDITANSTALT
Banka Creditanstalt d.d., Ljubljana

Banka Creditanstalt, d. d., daje v svoji enoti v Lendavski 11 v Murski Soboti posojila za nakup novih in starih avtomobilov.

Pogoji:

- znesek posojila do 60 % vrednosti avtomobila
- posojilo za dobo od 12 do 24 mesecev - TOM + 10 %
- posojilo za dobo od 24 do 48 mesecev - TOM + 11 %
- posojilo za dobo od 48 do 60 mesecev - TOM + 12 %
- stroški odobritve 2,0 % od zneska posojila za komitente banke in 2,5 % za druge
- zavarovanje vračila posojila s plačilom zavarovalne premije
- za nakup vozil FORD in MARUTI
- obrestna mera TOM + 9 %
- stroški odobritve 1,5 % od zneska posojila
- možnost najetja višjega zneska posojila

tel.: 21 780

JERUZALEM ORMOŽ Prodaja in servis vozil **RENAULT**

Servisno-prodajni center Ormož, Hardek 44c tel.: (062) 701 106, telefaks: (062) 702 351

RENAULT MEGAN

- takojšnja dobava
- ugodno posojilo: R + 5

MEGANE RT

Priporočamo tudi nakup drugih modelov iz programa RENAULT.

V zalogi pestra ponudba rabljenih vozil različnih znamk.

IN ZAKAJ PO RENAULT PRAV V ORMOŽ?
Prijazni prodajalci - strokovni nasveti - zagotovljen servis - ponujamo vam originalne dele RENAULT

V starosti 91 let je v Torinu v Italiji umrl inženir Dante Giacosa, konstruktor avtomobilčka Topolina, ki so ga začeli izdelovati 1936. leta. Starejši bralci se boste še spomnili, kakšen je bil ta dvosedežni štirikolesnik.

Na osnovi osebnega avta Polonez so v tovarni FSO na Poljskem izdelali dokaj robat poltovornjak. Toga zadnja prenaša in listnate vzmeti zagotavljajo visoko nosilnost, saj je mogoče naložiti na FSO truck (tako se avto imenuje) več kot 900 kilogramov tovora. Truck poganja 1,9-litrski dizel motor (69 KM).

Lastniki in drugi ljubitelji vozil porsche so se prvič združili v klub že leta 1952. Do danes je takih klubov že 350 v 137 državah, letos pa se jim je pridružil še naš narodni klub. Po podatkih iz kluba Porsche je v Sloveniji registriranih kar 150 vozil te ugledne znamke. Porsche klub Slovenija ima sedež v enem od hotelov v Logarski dolini.

Naslednica lancia Y10 se imenuje lancia Y. Predstavili

naj bi jo novembra. Dolga je 3,72 in široka 1,69 metra, na voljo pa bo s tremi paketi serijske opreme (LE, LS in LX) in dvema bencinskima motorjema. Vse različice bodo že serijsko opremljene z vozniško vo zračno vrečo, s samozategovalniki varnostnih pasov, z ojačitvami v vratih, elektriko za stekla v vratih, z osrednjo ključavnico in kodo za vžig.

Španski seat bo športnim kupcem poleg ponujal tudi kupejevsko karoserijsko različico modela cordoba. Novinec nosi oznako SX, opremljen pa je z odbijači v barvi avtomobila, z zadnjim spojlerjem, 15-colnimi litimi platišči, bifokalnim žarometom in strešno anteno. Od preostalih cordob se loči tudi po spremenjenih sedežih, prevlekah ter drugačni prestavni ročici in volanskem obroču.

Ameriške raziskave kažejo, da je zračna vreča za voznike manjše rasti lahko nevarnejša, kot so sprva predvidevali. Ne poročajo pa, kaj je treba narediti: naj taki vozniki sploh ne sedajo za volan, ki ima tako napravo, ali pa naj počakajo, da zrastejo.

SEAT **AVTO ÖRI - prodaja in servis**

Murska Sobota, Obrtna cona, tel./faks: (069) 31 042

VOZILA S ŠPANSKIM TEMPERAMENTOM

ZA VSA VOZILA POSOJILA IN ZAKUP PRI PORSCHE LEASING SLO.

zavarovalnica triglav

OBMOČNA ENOTA MURSKA SOBOTA

VESTNIK
MUR

Radio Murški val 94,6 Mhz

- PODJETJA, OBRTRNIKI,
AVTOPREVOZNIKI
- VAŠA VOZILA, IZLOŽBE,
REKLAMNE TABLE
OPREMIMO Z NAPISI
- NOVOST: MAGNETNE
TABLE Z VAŠIM ZNAKOM
ZA VOZILA, KI JIH PO
POTREBI LAHKO SNAMETE

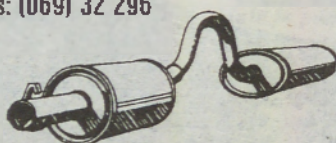
Slomškova 51,
Murska Sobota,
(069) 21 385

GANTAR

P. E. MURSKA SOBOTA
tel., faks: (069) 32 296

PRODAJA IN
MONTAŽA IZPUŠNIH
SISTEMOV TER
AMORTIZERJEV

MONROE
amortizerji

AMD ASTA d.o.o.

Noršinska 2, 69000 Murska Sobota

tel.: (069) 21 172
faks: (069) 21 172

PRODAJNO-SERVISNI CENTER
NOVO VOZIL ŠKODA

NOVO

m. p. c.

felicia VW, diesel 1,9	1.686.351,- SIT
felicia LX	1.320.000,- SIT
felicia GLX I	1.510.000,- SIT
felicia GLX 1,6 VW-motor, ABS, 2 x zračna blazina	1.925.000,- SIT
felicia PICK UP 1,9 D	1.353.752,- SIT s 5 % p. d.

IZKORISTITE NIŽJE CENE VOZIL
IN DARILNI BON

- posojila do 5 let brez pologa
- možnost menjave staro za novo

**PRVI
SERVIS
BREZPLAČEN**

imate vozniški
izpit?

NE?

AVTOŠOLA
Pričakujemo vas!

Obiščite nas v NORŠINSKI 2 v MURSKI SOBOTI

BRANSBERGER

AVTOSALON KIA MOTORS

DOLGA ULICA 79, ČERNELAVCI, Tel./Fax: 069/21 238

Novi član Vaše družine!

AIRBAG SERIJSKO!

Z opremo FLAIR, FUN in GHIA,
tudi z novim 16V motorjem.

S.O.S. Company

Veščica 4e, 9000 Murska Sobota
tel.: 069/23-507, fax: 069/31-576

**GENERALNI TRGOVEC IN
SERVISER ZA POMURJE**

LADA CENTER JAGODIČ

62231 Pernica, Vosek 6d (ob cesli Maribor - Lenart), tel.: 062 640 540

ODPRTO: od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure, v soboto od 8. do 12. ure.
NAJVEČJI PRODAJALEC VOZIL LADA V SLOVENIJI
Posojila brez pologa do 5 let, tudi za kmetovalce in samostojne podjetnike ugoden leasing
AVTOMOBILI V ZALOGI – SISTEM STARO ZA NOVO

SAMARA 1500/5V

12.630 DEM

NIVA 1700i

16.080 DEM

Novost v Sloveniji: SAMARA 1500i od 12.970 DEM
OB NAKUPU PODARIMO
prevleke in preproge ter
opravimo tehnični pregled.

POOBlašČENI PRODAJALEC
IN SERVISER
12-LETNA TRADICIJA

• rezervni deli
• avtomehanika
• avtokleparstvo
• vulkanizilstvo

zavarovalnica triglav

OBMOČNA ENOTA MURSKA SOBOTA

OPEL ie pač OPEL

Kmalu v večjih
prostorih,
tudi
servisi!

Avtohiša KOLMANIČ & DOKL d.o.o.
TRGOVINA IN SERVIS, d.o.o. • Industrijska 1, 69000 Murska Sobota • Tel./fax: 069/ 31 645

VECTRA

Količine so
omejene!

OPEL VECTRA ZDAJ CENEJŠA ZA 2.000 DEM

Prvim januarjem vožnja po avtomobilskih avtocestah ne bo več zastonj. Sledili so zgledu Švedov, ki so uvedli bodo posebne nalepke. Avtomobilist se bo lahko odločil za nakup nalepke, ki velja deset dni; za nalepko za dva meseca ali za nalepko za tri dni. Prva bo stala 70 šillingov, druga 150 in tretja 550 šillingov. Cenejše bodo nalepke za tiste, ki prodajajo, pač pa le za dva meseca (80 šillingov) in za leto dni (220 šillingov). Seveda uvažajo tudi nalepke za avtobuse in tovornjake.

Med listimi zakoni, ki se počasi razvijajo, je prav gotovo nov tleski zakon o varnosti cestnega prometa. O njegovem osrednjem in potem predlogu, o katerem so razpravljali v državnem zboru, je bilo izrečenih in zapisanih veliko besed. Zdaj, ko so ga že razpravili in naj bi bil po

meri ljudi, je bilo pričakovati, da ga bo državni zbor končno sprejel. Pa ni bilo nič od tega, kajti poslanci »mirujejo«. Pred nami so volitve, tako da bo zakon sprejet, seveda če bo po meri novih poslancev, šele prihodnje leto.

*

Pred začetkom prodaje avtomobila Audi A3 je nov model nemškega izdelovalca avtomobi-

lov že naročilo več kot 20.000 kupcev, to pa je polovica letos načrtovane izdelave oziroma prodaje. Letno naj bi izdelali 100.000 takih vozil. Audi A3 se je dobro »prijel« tudi v Sloveniji. Letos je pri nas na voljo 150 takih vozil, prihodnje leto pa jih namerava Porsche Slovenija prodati 400. Model z 1,6-litrskim motorjem in opremo attraction stane menda 33.697 mark.

AUDIOSERVIS - AVTOAKUSTIKA

Robert Žižek

- montaža avtoradij in druge avtoakustike
- popravilo vseh vrst avtoradijev, radijskih sprejemalnikov in videorekorderjev
- prodaja avtoradij in zvočnikov BLAUPUNKT in (novost) PIONEER.

BLAUPUNKT avtoradio
Bosch Group ACR 3231

PIONEER avtoradio
KEH 1400 4 x 25 wattov

z montažo samo **19.900 SIT**

Zvezna 12,
tel.: 27 440

samo **29.900 SIT**

AvtoRajh

avtokleparstvo
avtoličarstvo
avtopralnica
dinitrol center
trgovina
prodaja vozil
servis

Jeruzalemska 1,
Ljutomer
telefon: 81 560

TRGOVINA Z REZERVNIMI DELI ZA OSEBNA VOZILA, AVTOLAKI IN AVTOLIČARSKIM MATERIALOM

Po ugodnih cenah in možnostih plačila vam ponujamo:

- rezervne dele za osebna vozila
- avtolake - originalne in mešalne
- ves avtoličarski material
- avtomobilske plašče svetovno znanih izdelovalcev z brezplačno montažo in centriranjem
- akumulatorje od 36 do 180 Ah
- izpušne lonce in vetrobranska stekla za vse vrste vozil, ki jih po želji tudi vstavijo
- avtoprevleke
- motorna olja
- avtokozmetiko
- antifriz

AVTO RAJH, Jeruzalemska 1, Ljutomer,
telefon: 81 560, telefaks: 83 560

AvtoBUTT

FRANC TKALEC, s.p.
Markišavska 3a, Murska Sobota
tel./faks: 069 22 640

- velika izbira MALO rabljenih vozil vseh znamk, novejšje izdelave

- prodaja in odkup vozil
- posredniška prodaja

- menjava rabljeno za novo in rabljeno za rabljeno

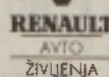
VOZILO ODKUPIMO IN TAKOJ IZPLAČAMO!

UGODNA PRODAJA VOZIL **AGROSERVIS d.d.**
RENAULT V OKTOBRU Murska Sobota

MEGANE IN LAGUNA - NIŽJA CENA
TWINGO IN CLIO V ZALOGI

AGROSERVIS, Kroška ulica 58, Murska Sobota, tel.: (069) 21 630

RENAULT priporoča elf

KUPON

S tem kuponom
imate v OKTOBRU
25 %
POPUSTA
za eno PRANJE
VOZILA

dobava takoj
izbira barv

Nemško podjetje 3M ponuja na tržišču folijo, ki jo je mogoče nalepiti na najbolj izpostavljen dele avtomobila, s čimer zavarujemo lak pred peskom in drugimi mehanskimi vplivi. Folija je prozorna in je izrezana za posamezne modele oziroma dele vozila: sprednji odbijač, pokrov motorja, prage ... Česa vsega se ne domislite!

*

Pri uradnem prodajalcu vozil Citroen, podjetju PDA, poteka posebna akcija za kupce na slovenskem tržišču z naslovom Darilo Citroena Slovencem. Akcija traja do 31. oktobra, kupcem pa je na voljo omejena količina: 260 avtomobilov. Najmanjša (AX in saxo) sta cenejša do tisoč mark v tolarjih, pri večjih in dražjih vozilih pa je popust celo do 2.500 mark v tolarjih.

*

Čelada (velja seveda za motoriste) se uporablja takšna, kot je bila kupljena. Vsako dodatno barvanje, lepljenje, vrtanje lukenj in montiranje dodatnih delov spremeni konstrukcijske lastnosti čelade. Predvsem se spremeni njena trdnost, to pomeni, da ni več varna za uporabo v prometu, in zato lahko človek izgubi glavo, četudi ima na njej - čelado!

*

Tačas so na slovenskem tržišču med najcenejšimi avtomobili: VW Polo 45 (17.989 mark), Škoda Felicia (1.320.000 tolarjev), Suzuki Alto (13.690 mark), Seat Ibiza (16.966 mark), Renault R5 Five (1.237.000 tolarjev), Opel Corsa (18.323 mark), Nisan Mikra (16.990 mark), Maruti (10.990), Lada Samara (999.000 tolarjev), KIA Pride GLXi (14.990 mark), Hyundai Accent (16.500 mark), Ford Fiseta

(17.990 mark), Fiat Panda (18.630 mark), Daewoo Racer base 4v (15.991 mark), Citroen AX sport (1.277.000 mark) itd.

*

Volkswagen je ponudil komplet za poznejšo vgradnjo katalizatorja v stare avtomobile. Namenjen je vozilom Golf in Jetta od letnika 1984 dalje. Z uravnanim katalizatorjem in uporabo neosvinčenega bencina se količina škodljivih snovi v izpuhu zmanjša za 90 odstotkov. Kmalu naj bi podobno napravo ponudili še za starejše modele passata, VW-cabria ter za audi 800 in 100.

*

V rekreacijskem centru Schwarz See pri Gradcu bo med 31. oktobrom in 3. novembrom atrakcija za navdušence avto-moto športa - tako imenovani Šov 100.000 konjskih moči. Poleg preizkušenih tekmovalnih avtov in motorjev bodo prikazali tudi razno avtomobilsko opremo, oldtimerje, ameriške avtomobile ...

*

Mnogi lastniki vozil nižjih cenovnih razredov in tisti, ki se vozijo v starejših avtomobilih, ob rednem vzdrževanju vozila pogosto razmišljajo tudi o antikorozijski zaščiti podvozja in drugih najbolj izpostavljenih delov. Na trgu, tudi na našem, je mogoče kupiti taka sredstva, recimo kanadsko olje znamke Krown. Olje ščiti kovine pred oksidiranjem in ustavlja že začeto rjavenje; v primerjavi z drugimi zaščitnimi sredstvi tudi maže gibljive dele. Povprašajte pri podjetju Tri krone Škofja Loka.

*

Če iščete avto za vsakodnevne potrebe, je novi Alto prava rešitev. Njegova osnova sta

gospodarnost in praktičnost. Po zunanjih dimenzijah spada med majhne avtomobile, po notranji ureditvi pa je prostoren in udoben, beremo v »reklamici« zanj. Opremljen je z 1.0-litrskim motorjem, ki premore 52 KM in pri 90 km/h porabi le 4,2 litra goriva. Pri nakupu je zaradi ugodne cene majhna začetna naložba, nizki pa so tudi stroški vzdrževanja in zavarovanja. Povsem drugače je, če avta ne potrebujete za vsakodnevne potrebe, ampak za določene priložnosti, ko se hočete z njim (avtom, seveda) postaviti; tedaj je treba kaj močnejšega, dražjega ...

*

Letos mineva natanko 20 let, odkar je bil predstavljen prvi golf z oznako GTI, zato so se pri VW odločili, da bodo navdušencem ponudili model z oznako GTI Jubileum. V prihodnjem letu pa bodo nekoliko spremenili oznake na drugih golfih. Oznak CL in GL na zadnjem delu avta ne bo več.

*

Podjetje Sumit Motors iz Ljubljane je septembra začelo ponujati na slovenskem trgu tudi posebej opremljeno različico forda escorda z imenom campion. Na voljo je v tri- ali petvrtni karoserijski izvedbi, v serijski opremljeni pa ima zračno vrečo, ojačitve v vratih, nove sedeže, ki ob trku preprečijo zdrs telesa, in samozategovalnike varnostnih pasov. Ima izključno 1,3-litrski bencinski motor z močjo 60 KM.

*

Aral AG je kot prva naftna družba na svetu razvila motorno olje z ekstremno viskozno-stjo SAE OW - 40. Popolnoma sintetično olje je že naprednejše pod komercialnim imenom Super tronic.

AvtoRajh

avtokleparstvo
avtoličarstvo
avtopralnica
dinitrol center
trgovina
prodaja vozil
servis
Ljutomer

27 let
tradicije

SMO POOBlašČENI PRODAJALEC IN SERVISER FORDOVH VOZIL IN REZERVNIH DELOV.

Odslej tudi v Ljutomeru nov sodobno urejen pooblaščen FORDOV servis, kjer avtomobile servisirajo in vzdržujejo. Nastavljamo podvozje ob pomoči najnovejše, računalniško vodene avtooptike, opravljamo avtokleparske in avtoličarske storitve, montažo in centriranje avtoplaščev.

• Prodajamo vsa vozila iz FORDOVE družine. Možnost nakupa na posojilo po zelo ugodni obrestni meri, lizing, zamenjava rabljeno za novo in rabljeno za rabljeno.

AVTO RAJH, Jeruzalemska 1, Ljutomer, telefon: 81 560, telefaks: 83 560
27 LET TRADICIJE, ZNANJA IN IZKUŠENJ.

NOVI PEUGEOT 106
ŽE OD
1.665.000,00 SIT

PEUGEOT 406
1,8 CCM, 112 KM z bogato opremo:
- ABS-zavore
- servo nastavljen volan
- zatemnjena stekla
- električni dvig stekel
- centralno zaklepanje z daljinskim

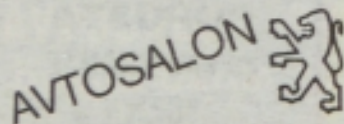
upravljanjem
- el. vodena in ogrevana zunanja ogledala
- zračna blazina na voznikovi in sopotnikovi strani
- kodiran vžig motorja
- voznikov sedež nastavljen po višini ...

PRIŠEL, VIDEL, ZMAGAL

JESENSKA
MEGA AKCIJA

Ob nakupu PEUGEOTA 406 vam podarjamo:
- radio Blaupunkt z zvočniki
- meglenke
- gotovinski MEGA popust

IZBIRAJTE!

PEUGEOT

Slomškova 33, M. Sobota, tel. (069) 31 28

AVTOCENTER
MATIJA KUZMA, s.p.

KAKOVOST

- avtokleparska in avtoličarska dela
- komorno lakiranje
- zaščita DINITROL
- MONTIRANJE IN URAVNOTEŽENJE GUM
- ravnalna miza in mešalnica barv
- optika vozil
- menjava vetrobranskih stekel
- akumulatorji

PRIVLAČNI,
UDOBNI IN
POCENI

DAEWOO
MOTOR

NE VESTE, KJE NAS NAJDETE ?

AVTOCENTER
MATIJA KUZMA, s.p.

Prekmurske čete 61,
ČRENŠOVCI,
tel.:
(386) (069) 70 550

d. o. o.

Štefana Kovača 20,
Murska Sobota
tel.:

(386) (069) 21 377

GOSTIŠČE GAJ - ODRANCI

tel.: (386) (069) 71 023

BESEDANI KONJ

Prva državna nogometna liga

As Beltinci : Mura 0 : 1

Beltinci : Igrišče v športnem parku, gledalcev 3.500. Sodnik: Tivold (Kranj). Strelec: 0 : 1 Vučičević (44).

As Beltinci: Starovasnik, Godina, Gajser, Šabjan, Šarkezi, Tratnjek, Črnko, Baranja, Gutalj (Tadić), Džafić (Kuzma), Komar.

Mura: Černjavič, Dominko, Brežič (Čirkvenčič), Dvoršak, Breznik (Belec), Alihodžić, Cifer, Vučičević, Škaper, Bakula, Kokol.

Druga državna nogometna liga

Železničar : Nafta 0 : 1

Maribor - Igrišče Železničarja, gledalcev 100. Sodnik: Kranjc (Gornji Grad). Strelec: 0 : 1 Utroša (68).

Nafta: Magdič, Hozjan, Novak (Gabor), Gašević, Baša, Drvarič, Hranilović, Utroša, Bedo (Varga), Bursač, Tompa (Pal).

Tretja državna nogometna liga

Pertoci Bakovci : Odranci 4 : 0

Bakovci - Igrišče Bakovec, gledalcev 300. Sodnik: Rajh (Ptuj). Strelci: 1 : 0 Jančar (3), 2 : 0 Erniša (8), 3 : 0 Kokaš (78), 4 : 0 Berendijaš (86).

Pertoci Bakovci: Šiftar, R. Berendijaš, Žekš, Cipot, Bencak, Kokaš (B. Berendijaš), Kerčmar (Matuš), Fras (Holeman), Jančar, Krančič, Erniša.

Odranci: Marič, Vegič, Kreslin (Zadavec), Zver, Ulen (Šraj), Kavaš (Horvat), Cener, Kavaš, Titan, Kerčmar, Radikovič.

Turnišče : Goričanka 0 : 0

Turnišče - Igrišče Turnišča, gledalcev 150. Sodnik: Šegula (Ptuj).

Turnišče: Dominko, Ternar, Albin Lackovič, Pucko, Toplak (B. Lebar), Kovač (Čizmazija), S. Lebar, Albert Lackovič, Markoja, Škarfar (Lutar), Mujdrica.

Goričanka: Nemec, Horvat, Smodiš, Kolar, Šalamon, Donoša, Žilavec, Gomboc (Kuzmič, Vidonja, Ficko), Vogrinčič, Poredoš, Kosednar.

Črenšovci : Paloma 0 : 1

Črenšovci: Igrišče Črenšovec, gledalcev 100. Sodnik: R. Kranjc.

Črenšovci: Karoli, Vučko (Pintarič), Hartman, B. Horvat, Pucko, Hozjan, Kustec (Graj), Vöröš, Lipič, Vori, D. Horvat.

Nogometaši Črenšovec, člana tretje državne nogometne lige vzhod. Stojijo od leve: Kohek (pom. trenerja), Graj, Vori, Plej, Lipič, Virag, Hartman, B. Horvat, Pintarič, Kustec; čepijo: Karoli, Zelko, D. Horvat, Hozjan, Vučko, Pucko in Vöröš. Fotografija: N. Juhnov

Šport od tod in tam

Atletika - V Ilzu v Avstriji je bil tradicionalni tek na 10,5 km. Sodeloval je tudi član TS Radenske Zdravko Mauko iz Melov in zmagal v svoji starostni skupini, v absolutni kategoriji pa je bil deveti. (G. G.)

Košarka - V tretjem krogu tekmovanja v slovenski košarkarski ligi za st. deklice je Pomurje Skiny premagalo Ingrad Celje z 42 : 29. Najboljši strelki pri Pomurju Skiny: Svetinova 14, Matejeva 8. Po treh krogih so Sobočanke na drugem mestu. (Z. T.)

Namizni tenis - V tretjem kolu prvenstva v tretji slovenski namiznoteniški ligi je druga ekipa Moravskih Toplic Sobote premagala Branik iz Maribora s 4 : 3 in vodi na lestvici. Zmagali so Smodiš dvakrat, Györek in Puhan. (M. U.)

Nogomet

Kristijan Cener v Nemčiji

Nekdanji nogometaš Mure in Beltincev Kristijan Cener je podpisal dveletno pogodbo z nemškim drugoligašem FSV Mainz 05, ki se bori za uvrstitev v prvo nemško ligo. To je prvi slovenski nogometaš, ki bo igral v nemški drugi ligi. Največ zaslug za podpis pogodbe ima Valter Horvat.

Mali nogomet - V tekmovanju prve slovenske lige v malem nogometu je As Saloni Cosmos iz Litije premagal Interior MF iz Ključarovec z 9 : 0. V tekmovanju druge slovenske lige v malem nogometu je Tomaž premagal Agrotim z 9 : 1 (Škerbenta). Jurovski Dol in Železne Dveri Meteorplast pa sta igrala neodločeno 4 : 4 (Makoter 2, Ploj 2). (N. Šostarič)

Atletika - V Idriji je bil osmi in hkrati zadnji tek na 6 km za pokal severnoprimorske regije. Sodelovala sta tudi člana TS Radenske Branko Perme in Slavko Kumeč. Kumeč je bil pri članih drugi, Perme pa v svoji starostni kategoriji tretji. V skupni uvrstitvi je Perme pri ml. veteranih s 85 točkami zasedel tretje mesto, Kumeč pa je med člani zbral 70 točk in zasedel peto mesto. Perme in Kumeč sta sodelovala tudi v teku za krov v Krašnji in na 9,5 km dolgi progi zasedla v svojih kategorijah tretji mesti. Bojana Orgolič pa je bila na 2 km med deklicami druga. (B. P.)

I. SNL

Rezultati - 11. kolo

As Beltinci : Mura 0 : 1
Olimpija : Maribor 1 : 0
Primorje : Publikum 2 : 0
Rudar : Gorica 1 : 0
Korotan : Koper 2 : 0
Primorje 11 7 3 1 26:6 24
Rudar 11 6 3 2 12:12 21
Maribor 11 6 2 3 25:10 20
Gorica 11 5 2 4 12:8 17
Mura 11 5 2 4 12:13 17
Publikum 11 4 2 5 18:16 14
As Beltinci 11 3 2 6 12:24 11
Olimpija 11 2 4 5 7:12 10
Korotan 11 2 4 5 5:13 10
Koper 11 2 2 7 8:23 8

II. SNL

Rezultati - 9. kolo

Železničar : Nafta 0 : 1
Črnuče : Domžale 1 : 1
Ljubljana : Naklo 2 : 1
Rudar : Vevče 0 : 0
G. opek. : Smartno 0 : 0
Jadran : Drava 0 : 2
Piran : Zagorje 0 : 0
Šentjur : Dravograd 3 : 1
Drava 9 5 4 0 16:6 19
Šentjur 9 5 2 2 15:10 17
Nafta 9 4 4 1 16:13 16
G. opek. 9 4 3 2 14:6 15
Zagorje 9 4 3 2 14:7 15
Vevče 9 4 3 2 8:7 15
Rudar 9 4 2 3 14:10 14
Dravograd 9 4 2 3 10:10 14
Črnuče 9 3 3 3 9:8 12
Domžale 9 3 2 4 13:11 11
Naklo 9 2 5 2 8:8 11
Smartno 9 2 3 4 8:13 9
Jadran 9 2 2 5 8:15 8
Ljubljana 9 1 4 4 7:14 7
Železničar 9 1 2 6 5:12 5
Piran 9 1 2 6 2:17 5

III. SNL vzhod

Rezultati - 8. kolo

Bakovci : Odranci 4 : 0
Turnišče : Goričanka 0 : 0
Črenšovci : Paloma 0 : 1
Dravinja : Steklar 0 : 2
Kungota : Brunšvik 2 : 1
Pohorje : Kovinar 1 : 0
Aluminij : Unior 2 : 2
Aluminij 8 6 1 1 22:6 19
Kovinar 8 5 1 2 14:6 16
Pohorje 8 5 1 2 13:5 16
Paloma 8 5 1 2 13:9 16
Črenšovci 8 5 0 3 17:12 15
Bakovci 8 4 2 2 21:8 14
Unior 8 3 5 0 10:5 14
Steklar 8 3 1 4 12:12 10
Dravinja 8 2 1 5 12:23 7
Turnišče 8 1 3 4 13:19 6
Goričanka 8 1 3 4 5:11 6
Kungota 8 1 3 4 8:21 6
Brunšvik 8 2 0 6 10:25 6
Odranci 8 1 2 5 11:18 5

I. MNL MS

Rezultati - 8. kolo

Emal : Lesoplast 3 : 0
Beltrans : Tromejnik 3 : 0
Serdica : Ljutomer 2 : 1
Šalovci : Les 0 : 3
Apače : Sirs 1 : 1
Kema : Rakičan 2 : 2
Kema 8 7 1 0 20:4 22
Rakičan 8 6 2 0 20:6 20
Les 8 5 1 2 13:7 16
Beltrans 8 4 3 1 18:9 15
Sirs 8 4 1 3 19:13 13
Ljutomer 8 4 1 3 12:10 13
Lesoplast 8 3 0 5 10:14 9
Emal 8 2 3 3 5:9 9
Serdica 8 2 0 6 6:11 6
Apače 8 1 3 4 7:15 6
Tromejnik 8 1 1 6 4:17 4
Šalovci 8 0 2 6 5:24 2

I. MNL Lendava

Rezultati - 8. kolo

Polana : Nedelica 0 : 1
Čentiba : Panonija 1 : 4
Mostje : Kobilje 2 : 2
Dobrovnik : Olimpija 1 : 3
Opel Horser : Hotiza 3 : 0
Renkovci : Bistrica 2 : 2
Renkovci 8 6 2 0 24:5 20
Opel Horser 8 5 3 0 19:5 18
Nedelica 8 5 1 2 16:9 16
Panonija 8 5 0 3 16:12 15
Dobrovnik 8 4 1 3 30:18 13
Polana 8 3 2 3 11:11 11
Bistrica 8 3 1 4 17:17 10
Olimpija 8 3 1 4 14:17 10
Kobilje 8 2 3 3 8:10 9
Hotiza 8 2 1 5 10:18 7
Mostje 8 1 1 6 10:36 4
Čentiba 8 0 2 6 9:26 2

II. MNL MS

Rezultati - 9. kolo

Dokležovje : Prosenjak 8 : 3
Čarda : Cankova 6 : 0
Romah : Minica 5 : 2

Nogometni komentar

Neokusne navijaške strasti

Za nami je še en prekmurski prvoligaški derbi med Asom Beltinci in soboško Muro, ki so ga dobili Sobočani in se tako oddolžili za poraz v prvem krogu letošnjega prvenstva. Tako kot vselej, je najbrž derbi kljub trgtavi tudi letos pritegnil na igrišče v športnem parku v Beltincih največ gledalcev. Beltinčani so imeli v prvem polčasu več od igre in dve idealni priložnosti za gol, ki pa ju Komar ni izkoristil. Sobočani, ki so redkeje prihajali pred kazenski prostor gostiteljev, so minuto pred odmorom izvedli hiter napad, ki se je končal z zadetkom. Prejšnji igralec Beltincev Škaper je poslal prvo žogo do Brežiča na desnem krilu, ta pa jo je natančno poslal v kazenski prostor do povsem prostega Vučičevića, ki jo je z glavo porinil v mrežo. Sledil je nepričakovan razplet v začetku drugega polčasa. Sobočani so krenili s sredine, žoga je prišla do prostega Škaperja, ki je prodiral proti kazenskemu prostoru, kjer ga je podrl vratar Starovasnik, in sodnik Tivold mu je pokazal rdeči karton. Tako so Beltinčani ves drugi polčas igrali z igralcem manj, česar pa Sobočani niso znali izkoristiti. Obe moštvi sta sicer imeli priložnosti za spremembo rezultata, vendar so bili napadalci neučinkoviti, Breznik pa je zadel le vratnico. Prekmurski derbi je tokrat minil zelo mirno. Beltinčani so celo poskrbeli za prijetno razpoloženje pred tekmo, saj se je na igrišču pojavila Asova lepotečka in pevka Karmen Plazar, ki je zapela pesem in izvedla začetni udarec. Svojemu nekdanjemu trenerju Peri Nadovezi pa so izrekli dobrodošlico s priljubljeno melodijo. Vse lepo in prav, če nogometne javnosti ne bi razburila početja navijačev pred

tekmo. V sobotni številki časopisa Ekipa se je pojavila »osmrtnica« z neokusno vsebino, napejena proti trem nogometnim delavcem Mure in navijaški skupini Black Gringos, ki naj bi bila odgovor na »osmrtnice«, ki so krožile med navijači Beltincev po visokem porazu Beltincev v Ajdovščini. Temu je sledila reakcija druge strani in v noči s sobote na nedeljo so popisali zidove gradu na beltinskem parku, na zelenici nogometnega igrišča pa izpisali veliki črki G in B. Tako neokusno početje navijaških strasti ne koristi nogometu, še manj pa prekmurskim prvoligašema Asu Beltinci in Muri, in ga je potrebno obsoditi.

V drugoligaški konkurenci so nogometaši Nafta iz Lendave gostovali pri Železničarju Mariboru in zmagali ter se povzpeli na tretje mesto lestvice. Tako so potrdili, da je bil hudi poraz doma s trboveljskim Rudarjem le tremi ni spodrslija.

V tretji državni nogometni ligi vzhod pa sta bila na sporedu kar dva prekmurska derbija. Moštvo Pertocija iz Bakovec je gostilo Odrance in gladko zmagalo, čeprav je nastopilo precej oslajeno. V Turnišču pa sta se srečali moštvi Goričanke iz Rogaševca in Turnišča, srečanje pa se je končalo brez golov. Nepričakovan poraz so tokrat doživeli nogometaši Črenšovci domačem igrišču. Premagalo jih je moštvo Palome s Sladkega vrha. Moštvi Črenšovci in Bakovec sta se tako znašli na sredini lestvice, medtem ko sta moštvi Turnišča in Goričanke pri dnu. Odranci pa celo na zadnjem mestu.

Feri Mauček

Šport od tod in tam

Badminton - V Lendavi je bil tretji turnir za jakostne lestvice v badmintonu za dečke in deklice do 14 let. Med 25 dečki je zmagal Miha Horvat, Dani Novak je bil tretji, Jernej Novak pa četrti (vsi Lendava). V skupni uvrstitvi je zmagal Horvat s 151 točkami, Dani Novak pa je bil drugi. Pri deklicah je Simon Koncut zasedel drugo mesto, Renata Gjurač pa je bila peta. Koncutova je v skupni uvrstitvi s 148 točkami zasedla drugo mesto. Na Madžarskem je bilo mednarodno tekmovanje v badmintonu za dečke do 12 let. Lep uspeh je dosegel Lendavčan Marko Ketter, saj je zasedel prvo mesto. Šomen in Zalik sta bila tretja. (V. Sekereš)

Kegljanje - Na svojem prvem nastopu po operaciji je Marka Kardinar, članica Miroteksa iz Celja, ki je v Kranju v prvi državni ligi premagal Triglav s 7 : 1, podrla 450 kegljev. (F.B.)

Atletika - Na petem Zagrebškem maratonu (42 km) je Branko Perme (TS Radenske) med veterani zasedel šesto mesto, med 290 tekmovalci pa je zasedel devetindvajseto mesto.

Ustanovili Atletski klub Lendava

Na pobudo nekaterih atletskih delavcev so ustanovili Atletski klub Lendava. Ustanovnega občnega zbora se je udeležilo okrog 25 atletskih delavcev in tekmovalcev, med njimi so bili predsednik Sportne zveze Lendava Vili Sekereš, trener AK Pomurje iz Murske Sobotice Mario Lebar in predstavnik AK Medžimurje iz Čakovca Mario Dopša. Sprejeli so ustrezne dokumente in izvolili 5-članski upravni odbor kluba. Za predsednika kluba so izbrali Attilo Horvatha. Klub bo začel delovati prihodnje leto, do takrat pa bodo pripravili program dela in se vključili v Atletsko zvezo Slovenije. V tem času bodo v klub pritegnili tudi nove člane. (F. M.)

Slavko Kumeč je v teku na 14 km v absolutni kategoriji zasedel četrto mesto. (B.P.)

Pikado - Na Ptujju je bilo meddruštveno tekmovanje invazivov v pikadu. Med 7 ekipami so imeli največ uspeha Sobočani, saj so zmagali v moški in ženski konkurenci. Pri članih je ekipa Murske Sobotice zbrala 820 točk, ženska pa 544. Med posamezniki je zmagal Franc Gomboc z 248 točkami pred Ivanom Gregornom (oba MS), 245 točk. Med ženskami je prvo mesto zasedla Albina Babič s 156 točkami pred Heleno Gregorn (oba MS), 141 točk. (T. Kos)

Šah - Šahovsko društvo Radenska Pomgrad iz Murske Sobotice organizira 9. prvenstvo Pomurja v pospešenem šahu. Tekmovanje se bo začelo v torek, 22. oktobra, ob 17.30 v prostorih hotela Diana v Murski Soboti. Igrali bodo devet kol po švicarskem sistemu. Naslov absolutnega prvaka brani mojster Fide Boris Kovač, med nižjekategorijami pa Janko Brunčič.

Kegljanje - V prvem kolu tekmovanja mariborsko-podravskih kegljaških B-lige je Mura v Radencih premagala ekipo Invalida iz Maribora z 8 : 0 (3989 : 3801). Zmagali so: Durič 696, Boršec 693, Šebjanič 665, Borovič 658, Smolkovič 649 in Iskra 628 podrtih kegljev. (S. D.)

Sport

Konjske dirke v Ljutomeru

Najhitrejši Benjamin C Lee (Makoter)

V lepem vremenu je bila na hipodromu v Ljutomeru zadnja letošnja kasaška prireditev. Sodelovalo je okrog 80 kasačev, ki so tekmovali v devetih točkah sporeda. Največ uspeha so imeli Ljutomerčani, saj so kar sedemkrat zmagali. Najhitrejši je bil Benjamin C Lee (Tomi Makoter), saj je v zadnji dirki uvoženih in domačih kasačev zmagal in dosegel najboljši kilometrski čas 1:16,8. Navdušil je tudi Duras (Jože Sagaj), saj je zmagal v osmi dirki s kilometrskim časom 1:19,5, kar je bila njegova letošnja deseta zmaga. Zmagovalci v drugih dirkah so bili: Edel Way (T. Slavič) v prvi dirki, Meri Lobeli (Babič) v drugi dirki, Vister II (J. Sagaj) v tretji dirki, Ahaja (J. Sagaj) v četrti dirki in Eskimo Vela (Kukolj) v peti dirki. Po končani sezoni so podelili pokale pokroviteljev za letošnjo sezono dirk v Ljutomeru. Te so prejeli: Mery Lobell (dveletniki) pokal občine Ljutomer, Lord Lobell (triletniki) pokal Pivovarne Laško, Lenta (štiriletniki) pokal Radenske, Ajd B (petletniki) pokal Cestnega podjetja Murska Sobota, Lavishy (sedemletniki) pokal Intena, Duras (najstarejši) pokal Pomurske banke Murska Sobota in Benjamin C Lee (uvoženi) pokal Makoterja. (NŠ)

Prva slovenska šahovska liga

Rokada iz Lendave druga

V Mariboru so bila odigrana zadnja tri kola prve slovenske šahovske lige. Sahisti Rokade iz Lendave so trikrat zmagali. Rezultati - Rokada - Lipa (Šentjur) 8,5 : 2,5. Za Rokado so zmagali: Šifrer, Plešec, Gerencner, Vidič, Neratova, Dimčeva, Hrelja in Štumbergerjeva. Remiziral pa je Ivanec. Rokada : Zalec 8 : 3. Za Rokado so zmagali: Šifrer, Plešec, Ivanec, Dimčeva, Pukl, Hrelja in Štumbergerjeva. Rokada : Celje 8,5 : 2,3. Za Rokado so zmagali: Plešec, Ivanec, Dimčeva, Pukl, Hrelja in Štumbergerjeva, remizirali pa so Gerencner in Vida. Sahisti Rokade iz Lendave so z 12 točkami zasedli drugo mesto, kar je lep uspeh. (J. Gerencner)

Hokej na travi

Zmagi Leka in Svobode

V drugem kolu državnega prvenstva v hokeju na travi je Lek iz Ljubljane v derbi tekmi za naslov prvaka premagal Triglav iz Predanovec 2:1 (1:0). Strelci zadetkov: 1:0 Š. Mesarič (17), 2:0 F. Maučec (35), 2:1 Cigut (58). Lek Lipovci: Sraka, S. Forjan, D. Maučec, T. Tamar, Rajnar, Mujdrica, R. Mesarič, P. Forjan, F. Maučec, S. Mesarič, Gomboc, R. Tratnjek, Š. Tratnjek, Kerman, B. Tivadar in Časar. Predanovec: Kuzma, Gjerček, Kulič, Bagari, Postrak, Cigut, Obal, Zrim, Škrilec, Silvjak, Domjan, Kovačič, Šparaš, Rogič in P. Svoboda iz Ljubljane pa je premagala Mursko Soboto z 2:0 (1:0). Strelci zadetkov: 1:0 Trotovšek (15), 2:0 Kaluža (41). Murska Sobota: Vogrinčič, Črnko, Časar, Lenarčič, Gotanj, G. Zelko, D. Banko, Danijel Banko, Pasero, Kuzma, Gorza, Horvat, Smodiš in L. Zelko. Svoboda Ljubljana: Nemec, V. Bratec, R. Bratec, Štembol, Hiti, L. Bratec, Kaluža, Trotovšek, Kramar in Jug.

Kotalkanje

Robert Ferčak drugič državni prvak

V Ljubljani je bilo državno prvenstvo v hitrostnem kotalkanju. V 13 kategorijah je sodelovalo okrog 50 tekmovalcev in tekmovalk iz šestih slovenskih klubov. Lep uspeh so dosegli tekmovalci Roller kluba Murska Sobota in Rokade Lendava, saj so osvojili kar štiri naslove državnih prvakov. V prvem državnem prvakovu so osvojili: Manuela Bogdan (Dokona Lendava) pri deklicah, Jasna Šantavec (Murska Sobota) pri kadetkinjah. Davor (Murska Sobota) pri mladinih in Robert Ferčak (Murska Sobota) pri ml. deklicah, kar je njegov drugi državni naslov. Druga mesta so zasedli: Si (Murska Sobota) pri kadetih, Tadej Novak (Murska Sobota) pri ml. deklicah in Luka Cvetko (Murska Sobota) pri ml. deklicah. Tretji pa je bil Matko Bertalanec (Murska Sobota) pri ml. deklicah. Zadnje letošnje tekmovalce bo v nedeljo, 20. oktobra, ob 10. uri v Murski Soboti.

Uspešna akcija s športom proti drogi

Načrtovana izvršnega odbora Športne zveze Slovenije v Ljubljani so v osrednji akciji pripravili okrog 10 izvedenih vseslovenskih akcij Veter v laseh - s športom proti drogi. Ugotovili so, da je v Sloveniji povprečno po Sloveniji 10 ml. deklicah. Tretji pa je bil Matko Bertalanec (Murska Sobota) pri ml. deklicah. Zadnje letošnje tekmovalce bo v nedeljo, 20. oktobra, ob 10. uri v Murski Soboti.

Fotografija: Jure Zauneker

Rokoborba

Poraz Mlekoprometa

V drugem kolu prve državne članske rokoborske lige je Keor iz Razvanja v Ljutomeru premagal domači Mlekopromet z 20 : 18. Za Mlekopromet Ljutomer so zmagali: Lukašev (57 kg), Voigrinec (62 kg), Kurbus (82 kg) in Horvat (100 kg). Srečanje med Lenartom in Mursko Soboto je bilo preloženo. (NŠ)

Judo

Zmaga Hašaja

V Slovenj Gradcu je bil močan mednarodni turnir v judu za pokal miru. Sodelovalo je 180 tekmovalcev iz 11 držav. Lep uspeh je dosegel Sobočan Goran Hašaj, saj je v kat. do 60 kg zasedel prvo mesto in bil razglašen za najboljšega slovenskega tekmovalca. Gorazd Kerec (86 kg) je bil peti. Med mladinkami je Maja Perme (56 kg) zasedla tretje mesto. (TK)

Športni objekti

Otvoritev stadiona v Murski Soboti

V Murski Soboti bodo v petek, 18. oktobra, ob 15. uri predali namenu novozgrajen šolski atletski stadion pri prvi osnovni šoli. Po krajiši slovesnosti s kulturnim programom bo atletsko tekmovalstvo šolarjev in članov AK Pomurje iz Murske Sobotne. Novi šolski atletski stadion je velika pridobitev ne samo za šolarje, temveč tudi za člane Atletskega kluba Pomurje iz Murske Sobotne.

Kegljanje

Zmagi Nafta

V tretjem kolu prvenstva v tretji slovenski moški kegljaški ligi je Nafta iz Lendave premagala Kovinotehno iz Celja s 7 : 1 (5162 : 4996). Za Nafto so zmagali: Peric 905, Horvat 890, Žalik 880, Radaković 838 in Felšo 832 podrtih kegljev. Tekmoval je še Matko in podrti 817 kegljev.

V prvem kolu tretje slovenske ženske kegljaške lige je lendarška Nafta premagala Rudarja iz Črnomlja s 5 : 3 (2244:2204). Za Nafto so zmagale: Ščapova 390, Staničeva 374 in Žalikova 347 podrtih kegljev. Tekmovalce so še: Novakova 388, Vargova 379 in Uroševa 366 podrtih kegljev. (M. Žalik)

Izobraževalni seminar

Psihologija športa

Športna zveza Murska Sobota organizira v ponedeljek, 21. oktobra 1996, od 9.30 do 14. ure v domu Partizana v Murski Soboti izobraževalni seminar Psihologija športa. Doktorand Matej Tušek s Fakultete za šport v Ljubljani in magister Andrej Korošak iz Murske Sobotne bosta predavala o kognitivni, emotivni in motivacijski dejavnosti v psihologiji športa, o vedenju, stališčih in agresivnosti športa, o individualnem svetovanju delu v psihologiji športa, podobnostih in razlikah v individualnih in skupinskih športih, pripravi športnika in razreševanju konfliktnih situacij v skupinskih športih. Pripravili bodo tudi praktično delavnico. Na seminar vabijo športne pedagoge, trenerje, vodstvene delavce v klubih in druge.

Kajakaštvo

Maraton v spustu za DP

Kajakaška zveza Slovenije in Brodarsko društvo Bistrica organizirata v nedeljo, 20. oktobra, ob 11.30 tekmovalstvo v maratonski spustu za državno prvenstvo. Start bo pri mostu čez reko Muro na Petanjcih, cilj pa pri mostu čez reko Muro, ki povezuje Razkrižje in Srednjo Bistrico. Proga bo dolga 22 km. Tekmovali bodo s kajaki

Odbojka - 1. A moški

Saloni	4	4	0	12:0	8
Olimpija	4	2	2	8:6	4
Fužinar	4	2	2	8:6	4
Krka	4	2	2	7:7	4
Bled	4	2	2	7:7	4
Pomgrad	4	2	2	7:9	4
Maribor	4	2	2	6:8	4
Izola	4	0	4	0:12	0

Odbojka - 1. A ženske

Novo mesto	3	3	0	9:4	6
Bled	5	3	2	12:8	6
Branik	3	2	1	8:4	4
Koper	3	2	1	7:5	4
Krim	2	0	2	3:6	0
Ljutomer	2	0	2	0:6	0
Zg. Savinjska	2	0	2	0:6	0

Odbojka - 1. B moški

Kamnik	4	4	0	12:1	8
Šoštanj	4	4	0	12:2	8
Termo L.	4	2	2	10:6	4
Ljutomer	4	2	2	8:8	4
Žužemberg	4	2	2	6:9	4
Granit	4	1	3	6:11	2
Žirovnica	4	1	3	3:9	2
Črna	4	0	4	1:12	0

Odbojka - 1. B ženske

ŠOU	4	4	0	12:3	8
Sobota	3	3	0	9:0	6
Lik Tilia	3	1	2	5:7	2
Pluj	3	1	2	4:6	2
Tabor	3	1	2	3:6	2
Prevalje	4	1	3	4:9	2
Gorica	4	1	3	3:9	2

SKL ženske

Ilirija	3	2	1	265:202	5
Ježica	2	2	0	178:117	4
Celje	2	2	0	169:119	4
ŽKD Maribor	3	1	2	194:189	4
Pomurje	3	1	2	177:201	4
Sežana	3	1	2	214:260	4
Odeja	3	1	2	170:223	4
Comet	3	1	2	177:233	4

Rokomet - 1. B moški

Škofljica	4	3	0	1	94:91	6
Drava	4	3	0	1	110:101	6
Šešir	4	2	1	1	88:81	5
Radeče	4	2	1	1	92:90	5
Besnica	4	2	1	1	98:97	5
Gorenje B	4	2	0	1	210:98	4
Inles	4	2	0	2	98:94	4
Dol	4	2	0	2	91:91	4
Grosuplje	4	2	0	2	91:91	4
Ajdovščina	4	1	1	2	81:95	3
Šarabek	4	1	0	3	92:94	2
Pomurka	4	0	0	4	76:90	0

Hokej na travi

Lek	2	1	1	0	4:3	3
Triglav	2	1	0	1	7:5	2
Svoboda	2	1	0	1	5:6	2
M. Sobota	2	0	1	1	2:4	1

Motokros

Korošak drugi

Na letošnjem državnem prvenstvu v stadijskem motokrosu je sodeloval in se izkazal tudi član Mototouring kluba Radenci Tadej Korošak. V razredu 80 ccm je zasedel drugo mesto. Marko Jausovec (Radenci) pa je bil tretji v razredu 250 ccm. V razredu 125 ccm je Boštjan Kampus (Mototourist) zasedel drugo mesto, drugi pa je bil tudi v superfinalu.

Odbojka

Nepričakovan poraz Pomgrada

V četrtem kolu prvenstva moške odbojbarske 1. A-lige je Krka iz Novega mesta v Murski Soboti nepričakovano premagala domači Pomgrad Pomurje z 1 : 3 (15 : 13, 10 : 15, 9 : 15, 8 : 15). Sobočani so tokrat naredili preveč napak pri serviranju in ob mreži, tako da je bil poraz neizbežen. Pomgrad Pomurje Murska Sobota: Aleks Berdon, Bruno Marič, Marko Janža, Samo Bačvič, Bogdan Marič, Bojan Novak, Dominik Poredoš, Sašo Topovšek in Alojz Kerec.

Poraz Ljutomerčank na Bledu

V četrtem kolu prvenstva v ženski odbojbarski 1. A-ligi je ekipa Špecerije Bled premagala Ljutomer Zavarovalnico Maribor s 3 : 0 (15 : 3, 15 : 5, 15 : 8). Gostiteljice so imele v vseh treh nizih pobudo in zaslužno zmago. Ljutomer Zavarovalnica Maribor: Vrbnjak, Kolar, Lukienko, Adamina, Vrečko, Pirher, Kosi, Šošarič, Ljubeč, Kodila. (NŠ)

Žužemberg premagal Ljutomer

V četrtem kolu prvenstva v moški odbojbarski 1. B-ligi je Ljutomer gostil ekipo Žužemberga in nepričakovano izgubil z 1 : 3 (15 : 8, 12 : 15, 13 : 15, 8 : 15). Ljutomerčani so dobro zaigrali le v prvem nizu, medtem ko so v nadaljevanju igro prepustili gostom. Ljutomer: Rajnar, Primec, Belec, Grut, Onišak, Šmauc, Zidar, Dobošič, Kraljič, Pihler, Šumak, Babič. (NŠ)

Tretja zaporedna zmaga Sobočank

V četrtem kolu prvenstva v ženski odbojbarski 1. B-ligi je ekipa Sobotne gostovala v Prevaljah in gladko premagala domače Prevalje z 0 : 3 (3 : 15, 5 : 15, 7 : 15). To je bila tretja zaporedna zmaga Sobočank, ki so se brez izgubljenega niza, vse tri zmage pa so dosegle v gosteh. Sobotne: Osipčnik, Drevenšek, Zver, Resanovič, Šlebingar, Novak, Kuhar, Molec, Draš, Casar, Cipot.

Beltinci zmagali v Lenartu

V prvem kolu prvenstva v tretji slovenski moški odbojbarski ligi so Beltinci gostovali v Lenartu in premagali domači Lenart z 1 : 3. V prvem kolu tretje slovenske ženske odbojbarske lige pa je tretja ekipa Branika v Mariboru premagala Puconce s 3 : 0. Dravograd pa je premagal ekipo Sonimexa Radenec s 3 : 0. Pred kratkim so namreč v Radencih ustanovili odbojbarski klub, katerega ženska ekipa se je vključila v tekmovalstvo tretje slovenske lige. (FM, OB)

Košarka

Prva zmaga Pomurja Skinny

V tretjem kolu prvenstva v prvi državni ženski košarkarski ligi je ekipa Pomurja Skinny gostila ekipo ŽKD Maribor in zmagala s 60 : 54 (32 : 24) ter prvič letos zmagala. Sobočanke so tokrat zaigrale dobro in učinkovito. Ves čas tekme so bile v vodstvu in nekaj časa vodile celo z 11 točkami razlike, tako da je njihova zmaga povsem zaslužena. Pomurje Skinny: Drožinova 18, Svetinova 5, Brezičeva 5, Horvatova 3, Jocičeva 9 in Kazminova 20 točk.

Druga zmaga Radenske

V četrtem kolu prvenstva v slovenski moški košarkarski B-ligi vzhod je Radenska v Radencih premagala Kamnik s 83 : 78 (40 : 37) ter drugič zmagala. Radenska: Ulaga 20, Bratkovič 14, Pavlin 12, Novak 11, Ojsteršek 10, Banič 9 in Želj 7. (O. Bakal)

Prva državna strelska liga

Zmagali le Turniščani

Začelo se je prvenstvo v prvi državni strelski ligi, kjer sodelujejo štiri pomurske ekipe. V prvem kolu je ekipa SD Stefana Kovača iz Turnišča premagala SD 29. oktober iz Grosuplje s 1711 : 1694 krogov. Najboljši v ekipi Turnišča je bil Robi Markoja s 583 krogi. Božidar Drašković je dosegel 568, Daniel Režonja pa 560 krogov. Odlični rezultat so dosegli strelci Ljutomer, vendar so kljub temu izgubili srečanje s SD Prvega pohorskega bataljona iz Ruš. Srečanje se je končalo s 1733 : 1733 krogov, vendar so zmagali gostje zaradi boljše zadnje serije. Najboljši v ekipi Ljutomer je bil Rajko Robnik s 584 krogi pred Manuelo Rudolf, 581, in Darkom Horvatom, 568 krogov. Ekipa SD Janka Jurkoviča iz Vidma je gostovala v Trbovljah in izgubila srečanje s SD A. Hohkrouta s 1748 : 1715 krogov. Najuspešnejši v ekipi je bil Gorazd Kocbek s 576 krogi pred Sebastjanom Vajdo, 570, in Antonom Kocbekom, 569 krogov. Ekipa SD Kolomana Flišarja s Tišine pa je gostovala v Portoržu in za en sam krog izgubila srečanje. Dvoboj se je končal s 1716 : 1715 krogov. Najboljši v ekipi Tišine je bil Branko Bukovec s 584 krogi pred Dušanom Ziškom, 568, in Dragom Pertocijem, 563 krogov.

Druga državna strelska liga

Juteks premagal Pomurko

V tekmovalstvu druge državne strelske lige je Juteks iz Žalca premagal ekipo MI Pomurke iz Murske Sobotne s 1722 : 1656 krogov. Najboljši v ekipi Pomurke je bil Kreft s 565 krogi pred Ščančarjem, 548, in Gombocem, 543 krogov.

Rokomet

Prvi poraz Mobixa

V četrtem kolu prvenstva v drugi državni ženski rokometni ligi je ekipa Mobixa iz Črenšovec gostovala na Ptuj in prvič v letošnjem prvenstvu izgubila. Ptuj je zmagal z 22 : 14. Strelke za Mobix iz Črenšovec so bile: A. Pintarič 7, Litrop 3, K. Pintarič 2 ter D. Pintarič in Smej po enega.

Poraz Pomurke v Kranju

V četrtem kolu prvenstva v slovenski moški rokometni B-ligi je Besnica premagala Pomurko iz Bakovec s 25 : 21 (13 : 13). Bakovčani so tako še vedno brez zmage. Strelci za Pomurko: B. Kavaš 10, Okreša 4, Lovenjak 3, Husar 2 in Javornik 2.

Za vsakogar nekaj

Poskrbimo za »svoj« zrak

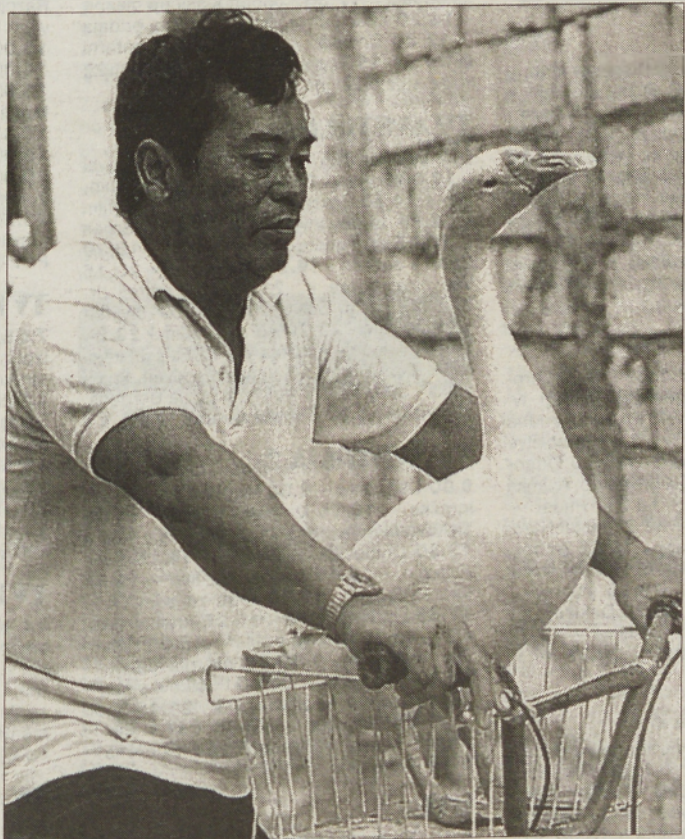
Vsak od nas vdihne v enem dnevu okrog 22.000-krat in pri tem gre skozi ljuča 15 kg zraka. To je veliko več, kot znaša teža naše dnevno zaužite hrane in tekočine. Pomembno je torej, kaj z vsakim vdihom zaužijemo. Na okoliški zrak ne moremo neposredno vplivati, vendar lahko marsikaj storimo za njegovo kakovost v naših prostorih, kjer se zadržujemo večino časa. Ne-eno smo prav preprosto dobili zadosti svežega zraka z odpi-rami oken. To sodi v pre-eklost, saj sedanja onesna-šenost tega ne dopušča več. Ker stavbe iz želje po varče-anju z energijo vse bolj izoli-amo, omejujemo hkrati vstop izstop zraka. Po drugi stra- pa je v zaprtih prostorih več-ke in onesnaževalcev. Razis- tare povsod po svetu so poka- zale, da je zrak v zaprtih pro- storih veliko bolj onesnažen kot na prostem, saj sami do- damo onesnaževalce, ki nam- je prinesla civilizacija: ke- rne sredstva v obliki različ- nih hlapih, pralni praški, čisti- la, cigaretni dim in delci, ki- lebdi v zraku zaradi dlak do- mšnih živali, pršic in drugih- neznanh dejavnikov, ki posla- bujajo notranje razmere.

Prav tako je za dobro poču- tje in zdravje potrebna primer- na vlažnost zraka. Kaj storiti proti legobam, ki prihajajo s- kletimi sezono? Moramo po- skrbeti za vlaženje zraka v pro- storih, zato so na voljo že po- sebni aparati, ki to nalogo us- pešno opravljajo. Seveda bomo tudi v tem času odpirali okna, čeprav se zavedamo, da

je zunanji zrak slabši, kot je bil nekoč, vendar pa pazimo, kdaj bomo to storili, najbolje je zgodaj zjutraj.

Pozor, huda goska!

Pri nas poznamo pse čuvaje, v drugih delih sveta uporabljajo za varovanje premoženja tudi druge živali. Gosi pa menda zelo poredko. Pa so prav dobre čuvajke. Tako vsaj trdi možakar iz

Manile. Ko se odpravi s kolesom po nakupih, jo vzame kar s sabo, kolo mu čuva goska. S svojim ostrim kljunom je dala lekcijo že marsikateremu nepridipravu, ki je skušal po lahki poti priti do ko- lesa. Zdaj jo poznajo že vsi tatiči v Manili.

Normalno stopalo - prava redkost

V današnjem svetu je normalno oblikovano stopalo že prava redkost. Tesni čevlji in trde opetnice tako pritiskajo nanj, da

se deformacijam ni mogoče izogniti. Mnoge ženske so vajene kupovati čevlje tiste velikosti, ki jo nosijo že dolga leta. Tudi če je čevljev na začetku tesen, so prepričane, da bo spet udoben. Toda rast stopala se ne umiri, ampak se z leti večja - okrog prstov se stopalo razširi in podaljša, predel okrog pete pa ostane enak. Zato vztrajanje pri isti številki pripelje do okvar: najpogostejša okvara je izstopajoča kost ob palcu, ki nastane, če nosimo pretesne čevlje s previsoko peto. Pozimi se zaradi pretesne obutve predvsem na mezinu in palcu rade pojavijo ozebljine.

Le malo ljudi ima popolno- ma enako velika in simetrična stopala. Stopite na papir in zarišite obris. Z drugo nogo stopite vanj in spet obertajte. Poglejte, katera noga je večja, in pri naku- povanju pomerite čevljev vedno z večjo nogo. Običajno je moda tista, ki odloča o višini pete, pe- tam, ki so višje od starih centi- metrov, pa se noga le stežka pri- lagodi. To ne pomeni, da bi se morali odpovedati čevljem z zelo visoko peto, le od jutra do večera jih ne imejte na nogah.

Kuhajte z nami

Kmečka maslena pogača (srednje velik pekač)

Potrebujemo: 40 dag bele mešane moke, 4 dag kvasa, približno 1/4 l mleka, 20 dag sladkorja, 20 dag masla ali margarine, 2 ščepa soli, 1 jajce, 1/2 žličke cimeta, žlico sla- dkorja in kavino skodelico vode za navlaženje peciva. Maščobo za pekač.

Moko presejemo. Kvasu dodamo žlico sladkorja in dve žlici mlačnega mleka. 10 dag masla ali margarine na to- plem razpustimo in segrejemo samo do mlačnega. Preo- stalo maslo shranimo v hladilniku, da ostane trdo.

Moki dodamo 6 dag sladkorja, vzhajan kvas, razpušče- no surovo maslo ali margarino in preostalo mlačno mle- ko. Zamesimo bolj mehko kvašeno testo in ga dobro ob- delamo, da se delajo mehurji. Pokrito vzhaja v posodi 30 minut.

Nato ga rahlo razvaljamo na približno 1 cm debelo in ga položimo v pomaščen pekač. Ponovno pokrito testo pu- stimo vzhajati 15 minut. Na vzhajanem testu naredimo s prstom jamice in vanje damo kosmiče mrzlega nastrgane- ga masla (iz hladilnika). Cimet zmešamo z dvema žlicama sladkorja in izdatno potresemo po testu.

Sladico pečemo na srednji višini približno 25 minut pri 200 stopinjah. V kavini skodelici vode raztopimo žlico sladkorja v prahu in s tem takoj, ko pogačo vzamemo iz pečice, poskropimo in pokrijemo. Ohlajeno zrežemo na poljubne koščke.

Cilka Sukič

Svetujemo

Pripravljamo ribe

- Če ribe niso dovolj sveže, so lahko zdravju nevarne. Pri kupo- vanju rib torej pazimo, da so škrge lepe rdeče barve, oči bistre in čim- više izbočene, mesto pri dotiku čvr- sto in trdno, vonj prijeten in svež. Sveže ribe doma takoj očistimo in pripravimo, nikoli ne smejo čakati ne- pripravljeni do večera.
- Ribo najprej oluskamo, izlušči- mo škrge, prerežemo trebuh po dolgem in izvlečemo drob. Pazimo, da se ne razlije žolč, ker ribje meso

potem zelo greni. Odstranimo tudi temno kožico, plavuti prerežemo s škarjami. Kuhane, pečene ali dru- gače pripravljene ribe hranimo do večera ali drugega dne vedno v por- celanasti ali stekleni posodi, nikoli v kovinski posodi. Ribo v marinadi se ohranijo v hladilniku tudi več dni.

- Meso rečnih rib je na splošno lažje prebavljivo kot meso morskih; to še posebno velja za postrv, ki je dovoljena skoraj v vseh dietah. Najlažje prebavljive so kuhane ribe.

Kako ribe kuhamo? Rečne damo v vrelo vodo, ki jo sišimo, začínimo s poprom, lovorjem, limonino lupino in narezano čebulo. Ribo pred kuho polijemo z malo kisa, da ostane meso čvrsto. Ko damo ribe v krop, temperaturo zmanjšamo, da voda komaj zaznavno vre. Ribo so kuha- ne, ko jim izstopijo oči kot bele kroglice in zahka odstranimo hrbi- no plavut. Morske ribe damo kuhat v hladno vodo, da kri v njih poča- sneje zakrknje. To daje mesu boljši okus in obvaruje kožo pred poka- njem. Ko voda z ribami zavre, pote- gnemo posodo na kraj, pustimo nekaj časa počivati, nato vodo odce- dimo, ribe pa prelijemo s finim oliv- nim oljem in malo popopramo.

- Pri pečenju in praženju po- valjamo ribe v moki vsaj uro pred pripravo. Moka se bo na njih osuši- la in naredila skorjico, med peko meso ne bo razpadalo. Pečemo jih v zelo vročem olju. Pred peko na žaru premažemo ribe z limoninim so- kom. Žar mora biti dovolj razgret, med peko ribe mažemo z oljem, ki mu primešamo malo seseklanega peteršilja. Lahko jih zavijemo tudi v alu folijo.

Kaj se zgodi, če prenaaglo hujšamo

Nepravnotežene diete ško- dijo organizmu. Pomembno je, da hujšamo pravilno in pri tem ne izgubimo potrpljenja. Seveda ne odnehamo od tega, kako dolgo se držimo diete in koliko kalo- rijski pri tem zaužijemo. Posebno- uživanje pri dolgi trajajočih nizkoka- lorijskih dietah (od 800 do 1000 kalorij) se lahko pojavijo- nezeleni neželeni stranski učinki.

- Pomanjkanje vitaminov in mineralov vpliva na telesno pri- pravilnost, povzroči nervozo in slabi imunski sistem. Poleg tega je neugodno za kožo, noht- e in lase.
- Radikalne diete in hitro hujšanje načenjajo mišično ma- so, torej to, kar oblikuje postavo. Če je človek tako oslabljen, izgubi tudi veselje do športa.
- Pri pomanjkanju ogljikovih hidratov sta slaba volja in po- manjkanje koncentracije ke- mično programirana. Zmanjša se namreč tvorjenje hormona

dobre volje serotonina v mož- ganih.

- Pomanjkanje balastnih sno- vi povzroča zaprtost.
- Pomanjkanje užitka in ostre prepovedi povzročajo pože- ljenje na primer po sladkarijah. Čim bolj enostranska je dieta, tem večje je poželenje po pre- povedanem.
- Če dolgotrajno ni opazne- ga uspeha, se zmanjša samoza- vest.
- Čim hiteje izginjajo kilogra- mi, tem hitreje jih znova dobi- mo.

Por

Por je sorodnik čebule in česna in ena najstarejših gojenih rastlin. Verjerno izvira iz vzhodnega dela Sredozemlja in Prednje Azije. Goji- li so ga že v starem veku v Egiptu, Grčiji in Rimu.

Por vsebuje veliko vitaminov in rudninskih snovi. Nekatere njegove sestavine delujejo tudi antibiotič- no. Kalorij vsebuje malo, v 100 g očiščenega pora jih je približno med 40 in 50. Okus ima izrazit, vendar nežnejši kot čebula. Močan je tudi njegov vonj. Por je na razpolago praktično vse leto, posebna posla- stica pa je povsem svež septembrski

Z limono proti mastni koži

Za mastno kožo je limona nadvse koristen in uporaben sadež. Z njo se ubranimo pred potno in bleščečo kožo na ob- razu, ki je posledica toplih, vlaž- nih dni ali neprežračenih pro- storov. Trikrat na dan zmasira- mo kožo na obrazu z rezino li- mone, jo oplaknimo z mrzlo vodo in šele nato nanesimo kre- mo.

Tudi ogrcem se je mogoče zo- perstaviti z limono. Ko obraz zmeščamo s parno kopejo in s čisto gazo ali papirnatim rob- čkom previdno iztisnemo ogr- ce, ga nekaj dni zapored natre- mo še z limoninim sokom. Proti mastni koži in razširjenim po- ram se borimo tudi z mešanico limoninega soka in mineralne vode v razmerju 1 : 1. S to te- kočino si umivamo obraz in pu- stimo, da se na njem posuši.

Limona je tudi belilo za pege, temnejše ali svetlejše madeže na koži. S kosmom vate nanese- mo na obraz limonin sok in ga pustimo učinkovati 25 minut. Medtem obraz pokrijemo z mr- zlim obkladkom. Kožo obriše- mo in jo namažemo z mastno kremo, čez pol ure jo odstrani- mo in uporabimo svojo običaj- no kremo.

Selitev pitona

Selitev največjega avstralskega parka plazilcev še ni končana. Po- slednji krokodila Erica so morali preseliti še 6,5 metra dolgega- rezastega pitona. Največja vrsta pitonov živi v jugovzhodni Aziji.

Cene rabljenih avtomobilov

Mesec nedeljo so na sejmu rabljenih avtomobilov v Murski Sobo- bi prodali 32 avtomobilov, prodali pa so štiri.

Model	Letnik	prev.km.	Cena
Zastava			
Renault 4 GTL	1988	117.000	2.600 DEM
Lada Samara 1,35	1990	72.000	4.500 DEM
Golf JXD	1985	133.000	5.800 DEM
Fiat Tipo 1,4	1989	65.000	8.800 DEM
Opel Astra 1,4D	1990	75.000	7.900 DEM
Opel Astra	1992	91.000	14.500 DEM
Peugeot Miera 1,0 16V	1995		5.200 DEM
Renault Clio 1,2 RL	1994	17.500	13.700 DEM
Renault 19 1,4 RT	1995	13.000	20.800 DEM
Peugeot 405 GL	1990	98.000	12.500 DEM

Cene sadja in zelenjave

Zelenjava	M. Sob.	G. Radg.	Ljutomer
Jabolka	6000	100	100
pomaranče	236	220	220
banane	144	140	100
hruške	170	200	180
grozdje	252	200	260
limone	260	300	290
or. jodica	960	1000	990
paradižnik	220	300	250
paprika	190	200	180
krempir	26	35	25
selata	160	160	140
korenje	80	200	160
čebula	60	100	70
ližol v zrnju	321	450	300
jajca	18	-	20
zeleno zeljo	30	50	40
česen	420	350	320
kumare	160	140	140
kivi	420	450	480
ananas	350	-	350
cvetoča	210	200	180
noctarinka	252	240	280
slivo	140	250	280
heslani	130	150	140
blisko zelje	156	200	180

SESTAVNI NAPOJ	SLOVITI FRANCOSKI ASTROLOG IZ 16. STOL.	NAPRAVA ZA MERJENJE CLOVESKE GA TELES	NOVOZEMSKI PISATELJI (JAZUJES. 1859-1884)	URADNA KRATKA SVETOVNE VELESLE	NEVSKO LETALO STIMO- GLAVEC	V ZAHODNI SLOVENI IZVAJ ZA ČESEN
DEL STREHE						CERKVENA PESEM
AMERIŠKI DRUŽAVNI PLES						
AVSTRILSKI SLADKARJI NESMRTNIH VALČKOV						
TRČENJE KARAMBOL				ORIENTAL- SKO BARVILLO ZA LASE GOZD		
GRŠKA ČRKA			NEVSKO IME ZA ŽILJO MESTO V RUSIJI			
GLAVNO MESTO OTROČJA SAMOA					KILO METER ENAKA VOKALA	
VAS V ZGORNJE SAYSKI DOLINI						IZRASTKI NA GLAVI
JAPONSKA NABIRALKA BISEROV				ŽENSKO IME VELE MESTNI ROPAR		IGRALEC
KUMAK TETRI					SPLAVAR SVO DROG PRIPADNIK NIKOV	
PISEC UTOPLI						
ZARČENJE						
	MANIBOR- SKI GLASBENIK (BORIS)					

REŠITEV PREJŠNJE KRIZANKE - biograf, Ostrava, ramazan, udav, rt, tore, A, pr, ravs, EAM, mat, č, Lier, eternit, NUK, jer, klafeta, Oara, ep.

PETEK
18. OKTOBRA

9.45	Učimo se ročnih ustvarjalnosti
10.00	Pasje mesto, kanadska nanizanka
10.20	Zlata šestdeseta slovenske popevke
11.15	Rimska pomlad gospe Stone, ameriški film
13.00	Poročila
13.05	Kolo sreče
15.30	Antologija slovenske glasbe
17.00	Dnevnik
17.10	Otroški program
18.00	Po Sloveniji
18.30	Risanka
18.50	Hugo
19.30	Dnevnik
20.05	Volitve '96
20.40	Planet Inn
22.20	Dnevnik
22.50	Sova
	Kvantni skok, ameriška nanizanka
23.40	So leta minila, angleška nanizanka
0.10	Cleo od petih do sedmih, francoski film

10.50	Poslovna borza
11.00	Korenine slovenske lipe
11.30	Portret Frana Žižka
12.25	Pisave
13.15	Jazz
14.05	Pikapolonica, angleški film
15.45	Svet dinozavrov, ameriška serija
16.10	Gradovi
16.40	Kvantni skok, ameriška nanizanka
17.30	So leta minila, angleška nanizanka
18.00	Slovenski magazin
18.30	Koncerti za mlade
19.30	V območju somraka, ameriška nanizanka
20.00	Skrivnostna znamenja, angleška nadaljevanka, zadnji del
20.50	Forum
21.05	Večer makedonske TV
0.30	Videošpon

10.00 Santa Barbara, ponovitev nadaljevanke - **11.00** Sedma sila - **12.00** POP-kviz, ponovitev - **12.30** Volitive '96 - **13.00** Edera, ponovitev - **14.00** Roseanne - **14.30** Rodili bomo, mini serija - **15.30** POP-30 - **16.00** Mulci! - **16.30** Santa Barbara, nadaljevanke - **17.30** Obalna straža - **18.30** POP-kviz, nanizanka - **19.00** Cosby, nanizanka - **19.30** 24 ur - **20.00** Urgenca, nanizanka - **21.00** Dosjeji X, nanizanka - **22.00** Predator, film - **0.00** Lovca na glave, nanizanka - **1.00** 24 ur, ponovitev - **1.30** POP-30, ponovitev

8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila -
10.05 Izobraževalni program - 11.30 Pro-
gram za otroke in mladino - 12.00 Poročila
- 12.20 Ljubezenske vezi, serija - 13.05
Santa Barbara - 13.50 Izobraževalni pro-
gram - 14.55 Program za otroke in mladino
- 15.50 Poročila - 16.00 Dober dan, Hr-
vaška - 17.05 Govorimo o zdravi - 17.35
Virus, oddaja o računalnikih - 18.10 Kolo
sreče - 19.30 Poročila - 20.15 Javna
stvar - 20.45 Latino, ponovitev koncerta -
21.45 Moja zgodba o Hrvaški, dokumentar-
na oddaja - 22.45 Klub d. d. - 23.00 Živi
planet, dokumentarna oddaja

14.15 TV-koledar - 14.25 Seinfeld, humoristična oddaja - 14.50 Izenačitelji, serija - 16.40 Kapitan Nemo in podvodni grad, ameriški film - 19.00 Divje srce, serija - 19.30 Dnevnik - 20.15 Zakon v L. A., serija - 21.05 Sherlock Holmes, britanski film - 23.40 Henri in Julija, ameriški film

6.00 Otroški program – **9.20** Kalifornijska šola, prva ljubezen, serija – **9.45** Knight Rider – **10.30** Tvoj skalp, vestern – **12.00** Otroški program – **13.30** Kids 4 Kids – **14.20** Artefix – **15.45** Vesoljska ladja Enterprise – **16.35** Knight Rider – **18.10** Polna hrisa – **18.35** Kreпка družina – **19.00** Prijatelji – **19.30** Čas v sliki – **20.00** Šport – **20.15** Emergency room – Junaki v OP – **21.05** Pogledi s strani – **21.15** Iskanje zelenega diamanta, film – **22.55** Veliki cilji, sam proti vsem, film – **0.25** Čas v sliki – **2.55** Schiepek vsak dan – **3.55** Dobrodošli v Avstriji

9.00 Čas v sliki - 9.05 Schiejok vsak dan -
10.15 Bogati in lepi - 11.05 Avstrija danes
- 12.00 Čas v sliki - 12.10 Vera - 13.00
Čas v sliki - 13.10 Dežela in ljudje - 13.40
Kalifornijski klan - 14.25 Leihopa - 15.10
Bogati in lepi - 16.00 Schiejok vsak dan -
17.00 Čas v sliki - 17.05 Dobrodošli v Av-
striji - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v
sliki - 20.00 Nepristranski pogledi - 20.15
Primer za dva - 21.15 Umetnik življenja -
22.05 Čas v sliki - 22.30 Moderni časi -
0.00 Reševalni pas - 0.45 Priznanje, film -
1.05 Pogledi s strani - 3.10 Kalifornijski klan
- 4.25 Videopoc

5.35 Poročila - 6.35 Dobri časi, slabi časi -
7.00 Točno od sedmih - 7.30 Poročila -
7.35 Med nami - 8.00 Poročila - 8.05
Springfieldska zgodba - 9.00 Poročila -
9.05 Kalifornijski klan - 10.00 Bogati in lepi
10.30 Moja mala Soledad - 11.00 Vroča
nagrada - 11.30 Družinski dvojboj - 12.00
Opoldanski magazin - 12.30 Zlata dekleta -
13.00 Rockford - 14.00 Barbel Schäfer -
15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meiser
17.00 Jeopardy! - 17.30 Med nami -
18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno -
19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Mini

Vaška TV – 6.00 Sončni vzhod – 9.00 Poročila – 9.10 Športna akademija – 9.35 Dopoldne – 11.05 Dallas – 12.00 Poročila – 12.05 Posel – 12.25 Welcome to Hungary – 14.10 Narodnostne oddaje – 15.00 Poročila – 15.10 Madžarska danes – 16.00 Poročila – 16.05 Posel – 16.30 Strela z jasnega – 17.00 Za upokojenje – 17.30 Teka – 17.40 15 minut – 18.00 Okno – 18.55 Pravljica – 19.15 Azurno – 19.30 Dnevnik, šport – 20.25 Dallas, pon. – 21.20 Desert – 22.25 Navigator – 23.55 Andreja Szenes – 0.40 Dnevnik

Siesta - 14.40 Santa Fe Strail, amer. č.-b.
film. - 16.30 Dandanes - 16.40 Barvna lisa
16.50 Kračnji oditis - 17.30 Regionalni
program - 18.00 Nekje in nekoč - 18.30
Vesoljske igre - 19.05 Popolniti - 19.55
Katherine Hepburn o sebi - 21.00 Dnev-
nik - 21.10 Policijska poročila - 21.15 Tip
hop, kviz - 21.45 Kultura - 22.00 Objektiv
- 22.25 Vreme - 22.35 Pregled tiska -
22.40 Športna stava - 23.00 Koktejl bar,
vmes Zvezdni rocki (do 2.00)

8.30	Radovedni Taček: Promet
8.55	Jakec in čarobna lučka
9.05	Male sive celice, kviz
9.50	Zgodbe iz školjke
10.20	Učimo se tujih jezikov: Angleščina
10.35	Koncert za tenor in lutnjo
11.00	Glasba na vodi, balet
11.10	Svet dinozavrov, ameriška serija
11.40	Analitična mehanika
12.10	Tednik
13.00	Poročila
13.05	Hugo
14.20	Reka sanjaja, francoska nadaljevanja, 15/18
15.15	Kinoteka: Človek zver, francoski film
17.00	Dnevnik
17.10	Svetovi Zemlje, angleška serija
18.00	Na vrtu
18.35	Hugo
19.10	Risanka
19.30	Dnevnik
20.00	Res je!
21.35	Za tv-kamero
22.30	Dnevnik
23.00	Sova
	Kvantni skok, ameriška nanizanka
23.50	Večni sanjač, ameriška nanizanka
0.15	Strah ima mrzlo roko, nemški film

10.00	Planet Inn
11.30	Mostovi
16.35	Zgodovinska kitajska mesta, ameriška serija
17.30	Skrivnostni svet A. Clarka, angleška serija
17.55	PEP v raketu (m.)
19.30	V območju somraka, ameriška nani-zanka
20.00	Čarovnice iz Eastwicksa, ameriški film
21.55	Trend, oddaja o modi in vizualni pop kulturi
22.25	Sobotna noč

8.00 Mož pajek – 8.30 Junak akcije, mladinska serija – 9.00 Zvezdne steze, risane serija – 9.30 Kje je Wally, risana serija – 10.00 Max glick, risana serija – 10.30 Kenny Rogers 2 – 11.30 Avtodrom – 12.00 Lois in Clark, nanizanka – 13.00 Neresnična zgodba – 14.30 Rodili bomo – 15.30 Obraz tedna, ponovitve – 16.00 Svet športa – 17.00 Imamo jih radi – 17.30 Beverly Hills – 18.30 Melrose Place – 19.30 24 ur – 20.00 Zloba, film – 22.00 Teksaški mož postave – 23.00 Pri pujsu, 3. del, film – 0.30 24 ur, ponovitve

8.50 Poročila - 8.55 Srečni Luka, risana serija - 9.20 Tarzan, ameriški film - 11.00 Prizma - 12.00 Poročila - 12.20 Morje - 12.50 Manevski prostor, avstralski film za otroke in mladino - 13.40 Reporterji sveta - 14.25 Kanadsko-francoski film - 15.55 Filipovi otroci - 16.30 Poročila - 16.35 Televizija o televiziji - 17.20 Dokumentarna oddaja - 18.50 Zakaj bi bilo to nevsakdanje? - 19.05 V začetku je bila beseda - 19.30 Dnevnik - 20.15 Policist v otroškem vrtcu, ameriški film - 22.10 Kdo je ona - 22.45 Dubliners, glasbena oddaja - 23.45 Polnočna premiera: Dazzle

15.35 TV-kolear - 15.45 S knjigo v glavo
- 16.30 Zakon v L. A., serija - 17.15 Mladi
Indiana Jones II, serija - 18.30 Dokumentar-
na oddaja - 19.30 Dnevnik - 20.15 Triler
- 21.15 Neskončno potovanje, znanstveno-
popularna oddaja - 22.15 Dosje X, serija -
23.05 Hollywoodski ustvarjalci akcije, doku-
mentarna serija

8.00 Confetti TV - 10.05 Disneyev festival
11.00 Sobotna igra - 12.05 Harry in
Pendersonovi - 12.25 Kalifornijski klic v sili
13.10 Življenje in jaz - 13.35 Čudovita
repa - 14.10 Blossom - 14.25 Princ iz Bel-
gira - 15.40 Seaquest - 16.30 Beverly Hills
17.15 Melrose Place - 18.00 Nogomet -
19.30 Čas se sliki - 20.00 Sport - 20.15
Crocodile Dundee, 2. del, film - 22.05 Druga-
cijski met, kriminalka - 23.50 Nevarna spo-

9.00 Čas v sliki - **9.35** Ljubljenec bogov, film - **11.15** James Bond - **007** - **13.00** Čas v sliki - **13.10** Človek, o katerem se govori, komedija - **14.35** Vozniki na polh, komedija - **16.00** Terme južno od Dunaja - **16.30** Dežela in ljudje - **17.00** Čas v sliki - **17.05** Pogled v deželo - **17.35** Kdo me hoče - **17.53** Religije sveta - **18.25** Konflikti - **19.00** Avstrija danes - **19.30** Čas v sliki - **20.15** Lamorte, film - **21.45** Čas v sliki - **21.55** Pogledi s strani - **22.10** Kaj se smejite - **22.55** Povej resnico! - **0.25** Truplo kot dokaz, kriminalka - **1.55** Pogledi s strani - **2.00** Nočomet - **3.30** Videopos

5.50 Otroški spored - 8.30 Disneyev team -
10.15 Risanke - 10.30 Disneyev klub -
10.40 Na krilih pravičnosti - 11.05 Power
Rangers - 11.30 Maskirani jездеc - 12.20
Polna hiša - 12.50 Življenje in jaz - 13.45
Princ iz Bel-Aira - 14.40 Grozno prijazna
družina - 16.45 Melrose Place - 18.45
Poročila - 19.10 Ekskluzivno - 20.15 Miss
World Nemčije - 22.00 Kako prosim? -
23.00 RTL v soboto ponoči - 0.00 Car
wash - 1.35 Melrose Place - 3.15 Beverly
Hills

Vaška TV – 6.00 Sončni vzhod – 8.00 Otroški program – 10.10 Sigelvarski martirji, tv-igra – 11.20 Dandanes – 11.30 Narodna glasba – 12.00 Poročila – 12.05 Ponovitve – 14.20 Živali iščejo dom – 14.50 Odgovarjamo na telefone – 15.05 Dumbo, risanka – 16.15 Dandanes – 16.25 Puder – 17.00 Osamljeni planet – 17.25 Hotel Naroabe – 18.00 Milicentenarij – 18.05 Za boljši jezik – 18.15 Štorije – 18.30 Kolo sreče – 18.55 Pravljica – 19.15 Ažurno – 19.30 Dnevnik, šport – 20.20 Deklamacija – 20.35 Karel Veliki, 1. del filma – 22.15 Ekskluzivno – 22.40 Satelit – 23.25 Nič ni sveeto, ameriški film

Za kmetovalce - 7.30 Narodnostne oddaje - 10.05 Za otroke - 11.00 Mercedes Benz, dok. film - 11.50 Narodopisje
12.00 Poje Szilvia Szabo - 12.30 Odisejave - 13.00 Prometna varnost - 13.05 Avtomagazin - 13.30 Kratki filmi - 14.55 Pratika - 15.05 Šiki brez meja - 15.30 Trend - 15.55 Policija sveta - 16.30 Horizont - 17.00 Videoton - UTE, nogomet - 19.05 Familija - 20.00 Tema - 20.30 Iz oči v oči s Hollywoodom - 20.50 Srednjeevropski kulturni magazin - 21.40 Koncert - 22.15 Lesing: Modrijan Nathan, drama

8.40	Živ žav
9.20	Sredi galaksije zavij levo, avstalska nanizanka
9.55	Nedeljska maša
11.00	Vsi smo ena družina, japonsko-kanadska serija
11.30	Obzorja duha
12.00	Ljudje in zemlja
12.30	Evromuzika na Azorih
13.00	Poročila
13.05	Hugo
13.35	Karaoke
14.35	Nedeljska reportaža
15.05	Sound Barrier, ameriški film
17.00	Dnevnik
17.10	Zavrtilno stare kolute
17.50	Po domače
19.10	Risanka
19.15	Lolo
19.30	Dnevnik
20.10	zoom, razvedrilna oddaja
21.10	Moški, ženske
22.20	Dnevnik
22.30	Šport v nedeljo

8.20	Deček, ki ni nikoli spal, francoski film
9.50	Videošpon
10.20	Na vrtu
10.50	Lahkih nog naokrog
11.35	Trend, oddaja o modi in vizualni pop kulturi
12.05	Kvantni skok, ameriška nanizanka
12.55	Dlan v dlani
13.10	Motociklizem za VN Avstralije
14.30	Odprto prvenstvo Slovenije v badmintonu, finale
15.30	Rokomet za pokal EHF
17.00	Alpska liga v hokeju na ledu
19.30	V območju somraka, ameriška nanizanka
20.00	Don Kihot, španska nadaljevanka, zadnji del
21.00	Onstran zakona, ameriški film (č.-b.)
22.45	Novice iz sveta razvedrila

8.00 Risanke - 9.00 Kapitan Zed in Zee
Zone - 9.30 Kimba, beli levček - 10.00
Detektiva in pol, nanizanka - 10.30 Radove
dna Nancy - 11.30 Kuharske mojstrovine
- 12.00 Razprtje, nanizanka - 13.00 Svet
športa, ponovitev - 14.00 Pregled sezone
formule 1 - 16.00 Teksaski mož postave -
17.00 Ljubezen na Donavi, nadaljevanka -
18.00 Pozna ljubezen - 19.30 24 ur
20.00 Na zlatem ribniku, film - 22.00 Na
sever - 23.00 Pregled sezone formule 1 -
1.00 24 ur, ponovitev

9.25 Poročila - 9.30 Živalski svet, znanstvenopopularna serija - 10.00 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.20 Plodovi zemlje - 13.10 V malem

10.50 TV-Koledar – **11.00** Nova Bukovica: maša, prenos – **12.30** Polnočna premiera: Dazzie – **15.30** Dosje X, serija – **16.20** Neskončno potovanje, znanstveno popularna oddaja – **17.30** Koncert klasične glasbe – **18.20** Zadnji stroj, dokumentarna oddaja – **19.30** Dnevnik – **20.15** Dokumentarni film – **21.15** Top šport – **23.00** Zakonske vode, humoristična oddaja

630 Confetti TiVi - 11.05 Disneyev festival - **12.00** Boks - **13.20** Moj veliki brat Chip, film - **14.50** Crocodile Dundee, 2. del, film - **16.35** Buddy lovi Lukasa - **18.00** Srček - **18.25** Kuharske mojstrovine - **18.30** Šport v soboto - **19.30** Čas v sliki - **20.15** Vse moje hčere - **21.05** Naš učitelj dr. Specht - **21.50** Čas v sliki - **22.00** K stvari - **23.15** Vizije - **23.20** Apropos, film - **23.50** Nagrada Josepha Rotha - **0.15** Filmski kasino: Kafka, film - **2.10** Nevarna spoved, kriminalka - **3.50** Krivava skrivnost Lizzie Borden, kriminalka - **5.30** Živalski paradiž

9.00 Čas v sliki - 9.05 Medvedi Pande niso igrarke - 10.15 Iz dneva v dan - 11.00 Tiskovna konferenca - 13.00 Čas v sliki - 13.30 Domovina, tuja mati - 14.15 Divje življenje - 14.45 Lovska rib, film - 16.15 Igra življenja - 17.05 Klub za seniore - 17.55 Lindenstrasse - 18.25 Kristus skozi čas - 18.30 Avstrija v sliki - 18.55 Kuharske mojstrovine - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Pogled s strani - 20.15 Joanna, kupljiva Lolita - 21.45 Šport - 21.55 Colombo - 23.30 Čas v sliki - 23.35 Krava skrivnost Lizzie Borden - 3.15 Videopoč

6.10 Otroški spored - 9.00 Klasične risanke - 9.45 Disneyev Aladin - 10.45 Clever & Smari - 11.15 Alaska - 12.05 Disneyeva filmska parada - 12.20 S trnjem poslana pot - 14.10 Ekipa A - 16.00 Hercules, film - 17.45 Živali iščejo dom - 18.45 Poročila - 19.10 Rudjevi pasji šov - 20.15 Stoj, ali pa mami strelja, film - 21.55 Spieglov tv-magazin - 23.00 Prime Time - 23.10 M.A.N.T.I.S. - 0.05 Ljubezenske zgodbe - 0.40 Dr. Bens tel leror - 4.40 Hans Meiser

7.30 Otroški program - 9.00 Nedeljski magazin - 11.00 Globus - 12.00 Poročila - 12.05 Minute za srečo - 12.30 Melodije - 13.00 Strela z jasnega, ponovitve - 14.40 Poskusni posnetek - 15.05 Znanstveni posnovealec - 15.35 Verski program - 16.00 Disneyjeve risanke - 17.05 Ekspedicija Papilio - 17.35 Jani gre na dom - 18.30 Kolo sreče - 19.00 Teden, vmes Dnevnik - 20.20 Sodba, ameriški film - 22.30 Deklamacija - 22.35 Večno članstvo - 23.35 Mojstrovine

Kje, kaj? – 8.00 Julijin program z nedeljskim kuharjem – 8.30 Zgodovina književnosti – 9.00 Vesoljske igre – 9.30 Ameba – 9.50 Naša dediščina – 10.00 Kviz za mlade zakonce – 11.00 Nogometno prvenstvo MTK – igre – 13.00 TV-magister – 14.00 Balaton – 14.30 Iščemo izginule odrasle – 15.05 Sejem deklet – 16.05 Imate radi Liszta, kviz – 17.05 Gimnazija strlih srč – 17.25 Turistični magazin – 18.30 Transzlit – 19.00 Nezreli, serija – 19.30 Pravičja – 19.45 Zgodbe o izobilikovanju narodov – 20.05 Glasbena ura – 21.05 Karoly Sugar, portret – 22.05 Zabavna glasba – 22.10 Pregled tiska – 22.15 Telesport, vmes nogometni pregled

9.55 Sončková rojstvo, angleški dokumentarni film
10.45 Zagorje '96: Nagrade in priznanja
11.15 Onstran zakona, ameriški film (č.-b.)
13.00 Poročila
13.05 Novice iz sveta razvedrila
14.05 Zrcalo tedna
14.20 Za tv-kamero
14.30 Forum
14.50 Nedeljska reportaža
15.20 Moški, ženske
16.20 Dober dan, Koroška
17.00 Dnevnik
17.10 Radovedni Taček: Nil
17.30 Očividec, angleška serija
18.00 Po Sloveniji
18.30 Umetniki za svet
18.40 Risanka
18.50 Lingo
19.20 Žrebanje 3 x 3
19.30 Dnevnik
20.00 Volitve '96
21.25 Roka rocka
22.30 Dnevnik
23.00 Sova

TV SLOVENIJA 2
10.55 Učimo se tujih jezikov: Angleščina
11.10 Reka upanja, francoska nadalje-
vanka, 3/18

12.05 Hes je!
15.35 Sport v nedeljo
16.20 Wildbach, nemška nanizanka, 8/13
17.10 Kvantni skok, ameriška nanizanka
18.00 Simpsonovi, ameriška nanizanka
18.30 Sedma sleza
19.00 Noro zaljubljena, ameriška nanizanka
19.30 V območju somraka, ameriška nanizanka
20.00 Meso, angleška drama
21.30 Osmi dan
22.00 Turistična oddaja
22.30 Svet poroča
23.00 Brane Bončelj iz za odr

10.00 Santa Barbara, ponovitev - 11.00
Razprtje, ponovitev - 12.00 POP-kviz, ponovitev - 12.30 Imamo jih radi, ponovitev - 13.00 Alexa, ljubezenska zgodba, serial - 14.00 Ljubezen na Donavi, nadaljevanje - 15.00 Mak glick - 15.30 POP-30 - 16.00 Mulci, nanizanka - 16.30 Santa Barbara - 17.30 Obalna straža - 18.30 POP-kviz - 19.00 Cosby, nanizanka - 19.30 film - 22.00 20.00 Mississippi v plamenih, film - 22.30 Volite - 22.30 Športna scena - 23.30 Sedma sila, nanizanka - 0.30 Visker pravice, nanizanka - 1.30 24 ur - 2.00 POP-30, ponovitev

7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Program za izobraževalni program - 11.30 Poročila - 12.00 Otroke in mladino - 12.30 Ljubezenske vezi, serija - 13.05 Santa Barbara, serija - 13.55 Izobraževalni program in program za otroke in mladino - 15.50 Poročila - 17.05 Likovna kulisa - 17.35 Glas domovine - 19.30 Dnevnik - 20.15 Angel moj dragi, dramska serija - 21.15 Izlozba - 22.50 Filmka noč - Mel Gibson: Tim, avstralski film

14.45 TV-koledar - 15.40 11 veterana
američki film - 17.35 Mestece Peyton, se-
rija - 19.00 Divje srce, serija - 19.30 De-
vnik - 20.15 Murphy Brown, humoristična
serija - 20.40 Leta vredne spumina, ocka-
mentarna serija, 23.40 Koraki, glasbena
oddaja

6.30 Cinfetti - 9.45 Knight Rider - 14.55
 Lamorte, film - 12.00 Cinfetti - 14.55
 Naša mala farma - 15.45 Vesoljska ladja En-
 terprise - 16.30 Knight Rider - 17.15 Vsi
 pod eno streho - 17.40 Kdo je tukaj sre-
 18.05 Polna hiša - 18.30 Kreпка stru-
 19.30 Čas v sliki - 20.00 Šport - 20.15
 Boomerang, komedija - 22.10 Nih ne si-
 ši krikov - 23.40 Čas v sliki - 23.55 Vrtovi
 zla - 1.20 Sadowi mladega kanibalizma, film-
 3.10 Čas v sliki - 3.45 Dobrodošli v Avstli-
 5.30 Živalski paradiz

9.00 Čas v sliki - 9.10 Schieck v sliki
10.15 Bogati in lepi - 11.05 Pogledi s strani
- 11.35 Milijonsko kolo - 12.00 Čas v sliki
- 12.35 Tedenski pregled - 13.00
Čas v sliki - 13.10 Orientacija - 13.40 Koli
lifornijski klan - 14.25 Leihopa - 15.15
Bogati in lepi - 16.00 Schieck vsak dan
17.00 Čas v sliki - 17.05 Dobrodošli v
strani - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas
sliki - 20.00 Pogledi s strani - 20.15 Bol
modre zgodbe - 21.05 Tema - 22.00 Čas
v sliki - 22.30 Večer kulturne prenos
1.30 Pogled s strani - 1.35 Kalifornijski klan
- 2.20 Bogati in lepi - 4.10 Videonov

5.30 Poročila - 5.32 Dobro
Bogati in lepi - 6.00 Poročila - 6.05 Šk
ge Hammer - 6.30 Poročila - 6.35 D
časi, slabi časi - 7.00 Točno ob sedmih
7.30 Poročila - 7.35 Med nami - 8.0
Poročila - 8.05 Springfieldska zgodba
9.00 Poročila - 9.05 Kafiromisli
10.00 Bogati in lepi - 10.30 Moja
Soledad - 11.00 Vroča nagrada - 11.3
Družinski dvoboj - 12.00 Opelandske mag
tj - 12.30 Zlata dekleta - 13.00 Rask
lord - 14.00 Barbel Schäfer - 15.00 H
Christen - 16.00 Hans Meiser - 17.00
Jeopardy - 17.30 Med nami - 18.00 D
ber večer - 18.45 Poročila - 19.10 Ek
splozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi
20.15 Columbo - 21.45 RTL magazin
23.00 Deset pred enajsto - 23.30 Ek
zivno: kino - 0.00 Dnevnik - 0.30 Ek
- 1.00 Sledge Hammer - 1.30 Zlata dek
ta - 2.00 Barbel Schäfer - 2.55 Dnevnik
3.20 Ilona Christen - 4.10 Hans Meiser
5.05 Eksplozivno

Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod
ročila - 9.10 Športna akademija
Dopolodne - 11.00 Disneyjeve risanke
12.00 Poročila - 12.05 Posel
Telepakk - 14.10 Narodnostne oddaje
15.00 Poročila - 15.10 Repeta, za solarij
vmes ob 16.00 Poročila - 16.30 Angleski
podezele - 17.00 Vklopi - 17.30 Ženski
magazin - 18.00 Čveri - 18.10 Besedila
- 18.15 Posel - 18.30 Kviz - 19.00 Pra
prijeda - 19.30 Dnevnik - 20.05 Arhivsko Gori
predsednikom R. Madžarske Arhivsko Gori
szem - 20.45 Karel Veliki, 2. del - 22.30
Panorama - 23.00 Govori se, črna miza -
23.50 Dnevnik

Zasedanje Parlamenta - 17.05. Vreme - 18.00
 vozniki, serija - **17.55 Vreme - 18.00**
 ginalni program - **18.15**
 ročevalec - **18.45** Telespon - **19.00**
 gometno prvenstvo, UTE-BISC - **20.45**
 Racionalništvo - **21.00** Dnevnik - **21.10**
 Policijska poročila - **21.15** Telespon - **21.30**
 na srečo - **21.45** Kultura - **22.25** Vreme - **22.40**
22.35 Pregled tiska - **22.40** Vreme - **22.40**
 - **23.10** Lizzt

Iz profanega načina bivanja izvirajoč odnos do sveta

Vendar ne za novokaledonske kane, ki so po pisanju Maurice Leandhart prepričani, da je beseda moč dejanja, začetnega in odločilnega dejanja. Dunajski psihiater Frankl celo razvije logoterapijo, medicino, ki zdravi z besedo. Njegov dedek in babice pa se brez priključitve akademskih nazivov, ne da bi sploh vedeli za svoje zdravilne sposobnosti, brez sramu, iz obličja v obličje, le pogovarjajo... Beseda je najkrajši simbol manifestacije bivanja, ki razmišlja o sebi in se samo razra, ali bitja, ki ga pozna in z njim komunicira drugo bitje.

Pesnik Alojz Ihan ugotavlja, da človek v svetu brutalnega formalizma, ki so naši cilji poznanenjene, vse obdelujemo, nihče pa ne razbrazdana, zaradi rogov nemela. So le še poteze. Zdaj razstavljamo največje skrivnosti. Ne moremo ne duhovni se ne morejo postaviti. V imenu vseobsežne znanosti razstavljamo nebesa, se človeške gene. Razstavljamo je družina, ki ni večgene. Roditelji niso ljubeci, ne učitelji, tudi sefi ne; razstavljena je država, razstavljena je preteklost; vse, kar diši po konzervativizmu, zmetujemo. Na progresivnega razvoja, ki je ločen od srca, zmetujemo vero, produktoma skladovnice znanj in uma. Duša, osvojeva su-... kaj s tabo? Svoboda pomeni samovolja, javlja se prestopništvo, narkomanija, alkoholizacija v mladih. So to pojavi izmenjave liberalizacije družbe, ki razstavljajo megle generacije, s katerimi znanja ali celo brez razlikani osebnošnosti. In z Emanuel - Bog z vami? V materialistični obsedenosti dajemo znanost izumljanju zastraševalnih

oboroževalnih sistemov in lažnim industrijskim iznajdbam. Kar velja, je oblast, propaganda, zapeljevanje in poneumljanje ljudstva. Smo priča ideološkim spakam, zdaj v eni pa spet v drugi preobleki, medsebojni mržnji, izključevanju. Grešniki postajajo očisti brez pokore, pravični posvečeni brez ljubezni. Zato Igor Torkar pravilno razmišlja: "Ni prav, da grešnikov nihče ne spove, jim naloži pokore..."

"S propadanjem kulturne krajine," tako iztok Geister, "se na simbolični ravni izgublja ustvarjalnost, notranji mir, bogaboječnost." Težko, že kar nemogoče je napovedati, kakšno bitje se bo razvilo iz duhovno razoroženega človeka, bitja brez oljčne vejice v roki, brez prve in druge zapovedi ljubezni. Brez občutenega čuta, pogojenega z arhaičnimi opravili, izvirajočega iz skupnega obrednega uživanja jedil ali profanega hranjenja z re-po, fiziolo, zeljem, ajdo ali močnikom. Verjeti je Košiču in Vilku Novaku, da se na "njih jedilnikih le redko svetlika maščaba in na mizah meso". Ko pa si človek vse to pridobi, ni nič več kreposten, pač pa "bestia cupidissima rerum novarum." Zato je spet pritrđiti apostolu Pavlu: "Naš boj se ne bje proti krvi in mesu, ampak proti zlohotnim duhovnim silam." Proti temu torej, da je temeljni človeški gon volja po užitku, moči, oblasti in želja po samoursničevanju.

Ponuja se pokrajina ob Muri. Sama po sebi. Kjer je svet vode, simbolični vir življenja, sredstvo očiščevanja, središče prepore in obnavljanja. Predvsem pa znamenje klitja, kjer se vrste izrabljajo in jim sledijo druge, kar hkrati opozarja na našo metamorfozo in krpo-kost vsega živega, kajti usoda vsega je, da umrje in znova zaživi. Tudi na račun uničenja pridelka ob po-

vodnji in besa revnega davkoplačevalca. Na plečih nenehnih borb za obstoj in iz ustvarjenega pozitivnega odnosa do sveta ostaja obmursko ljudstvo zvesto svojemu toposu. Tako se potrjuje stvariteljska simbolika vznikanja iz reke.

Zemlja. To pojišče generacij pred nami in nenačrtnost vir porajajočih se življenj. Že staroveški človek pridobiva orno zemljo tako, da požiga gozdove; seje rž, za tem ajdo, naslednjič oves, nakar pusti zemljo tri do štiri leta v prelo-gu (ledini). To je narodov način gnojenja, ohranjanja in obnavljanja zemlje. Zemljo gnojijo s hlevskim gnojem, ob pomanjkanju tega pa se z listjem, vejevjem in borovim "špi-clinjem". Če toča ali moča uničita žito, ga nadomestijo z ajdo, pro-som, koruzo ali krompirjem.

Način pripravljanja in pridobi-vanja hrane je sestavni del kultur-ne zgodovine. V kulturni krajini. Z narodovega stališča obstaja obred prehranjevanja: uživanje jedil na določen dan, prilagajanje jedilnika naravi opravil, praznovanju, postu. Kar nam more zagotoviti zgodovinsko kontinuiteto in vpliv starodavne kuhinje na sodobni način pripravljanja jedi in oblikovanja prehranjevalnih navad. Če v katerem, te-daj v ruralnem okolju uživanje hrane ni omejeno zgolj na tešenje bio-loških potreb, niti vzdrževanje kalo-rij, zastopnost vitaminov, marveč spremlja prehranjevanje - red, pravi-la, navade, izkušnje - kot obeza za vse člene družine. Prvič jedo med šestu in sedmo uro. To je zajtrk (zajtrk). Če grejo zgodaj na njivo ali kosci kositi travo, nesejo zajtrk s sabo. Kosilo (obid) opravijo na-tančno ob uri zvonjenja v cerkvi ali kapeli. Če opravilo ni prete-žavno, ne južinajo, ker za to ni biološke potrebe.

(nadaljevanje prihodnjic)

OD ABRAHAMA DO PRVEGA PAPEŽA - POPOTOVANJE PO IZRAELU, SVETI DEŽELI

Gospod je rekel Abrahamu: »Pojdi iz svoje dežele in od svoje rodovine in iz hiše svojega očeta v deželo, ki ti jo pokažem! Naredil bom iz tebe velik narod in te blagoslovil. Poveljal bom tvoje ime, da bo v blagoslov. Blagoslovil bom tiste, ki bodo tebe blagoslovljali, in prekel tiste, ki bodo tebe preklinjali, in v tebi bodo blagoslovljeni vsi rodovi na zemlji.«

Pripravi: Marinka JERIC

8. del

Ogledamo si Tapko, kraj, kjer je Jezus pomnožil dve ribi in pet hlebov ter nahranil pet tisoč mož, otrok in žena. Ustavimo se na obali, kjer so v času Jezusa ribiči lovili in niso ničesar ujeli, pa jim Jezus spet pri-skoči na pomoč in vržejo mreže na drugo stran čolna. Takrat pa so se jim od ulova trgale mreže. Tudi na tem mestu je cerkev. V Bizantinskem času so bili narejeni najlepši moza-iki, posvečeni naravi, stvarstvu in živalstvu.

Peljemo se mimo prvega ki-buca na severni strani Geneza-reškega jezera, ki je bil ustanovljen leta 1909, Kibuci so kolektivna naselja, kjer se ukvar-jajo predvsem s kmetijstvom. Jude so tukaj želeli izoblikovati idealno družbo, ki bi temeljila na enotnosti.

To naj bi dosegli z življe-njem v skupnosti, s skupno la-stnino in združnim gospodar-stvom. To jim tudi uspeva. Dane-s kmetijstvo zaposluje šest odstotkov vse delovne sile in ima dobiček. Dežela daje kljub pretežni puščavi 75 odstotkov potrebne hrane in je 12 odstotkov izvažajo, predvsem citruse, grozdje, jagode in cvetje. Naj-več gojijo perutnino, krave molznice in ribe. Donosno izrabljajo dvajset odstotkov tal, od tega jih dve tretjini umetno namakajo.

Zvečer se vrnemo v Naza-ret, kjer smo šli po večerji še na ogled mesta za lažje spanje.

Ponovno Nazaret in Haifa

Danes ima Nazaret 60.000 prebivalcev, v Jezusovem času pa je bila to vasica s 400 prebi-valci. Mesto leži na 300-400 m nadmorske višine. To je kraj, kjer je Bog postal človek, kjer se je zgodil največji dogodek človeštva. Od tu izvirata Jožef in Marija in tukaj je Marija spre-jela božje poslanstvo. »Glej, dekla sam gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi.« Ogledali smo si Jožefovo in Marijino cerkev, na mestu katerih sta bili prej bivališči njunih družin. V podzemlju so lepo ohranjene votline, kakršna naj bi bila v ti-stih časih domovanja. V Naza-retu je potekalo Jezusovo tride-setletno skrito življenje, ko je potem začel javno delovati. Od tukaj je sveta družina šla k po-pisovanju, sem so se vrnili, ko so prišli iz Egipta, in tukaj je Jožef umrl. V bližini je arheološki muzej, v katerem so shra-njene izkopanine, predmeti iz Marijine sobe, razni kamni in drugo. Arheologi so ugotovili, da je bilo v Nazaretu življenje že 2.000 let pred Kristusom, v srednji bronasti dobi, o čemer pričajo najdene izkopanine. Nazaret se omenja šele v evan-gelijah. V času bizantinske dobe se pojavita keramika in porce-lan. Lepo ohranjeni in razsta-vljeni so stebri s čudovitimi or-namenti, ki so bili v času križarskih vojn pripravljeni za

vgradnjo v cerkev, vendar so jih zaradi velikega pustošenja skrili in zakopali v zemljo.

Zaradi suhega podnebja so se ohranili do danes. Umetnik, ki je izdelal ornamente, je bil Francoz, material apnenec pa je domač. Ogledali smo si os-tanke hiše iz obdobja 1.000 let pred Kristusom. To so bile tako rekoč votline, v katerih so ži-veli, zunanost pa je bila pokri-ta s palmovimi vejami. Vasica je štela 50 družin.

Po teh ogledih smo imeli pr-vič prosto uro, po štirih dneh bivanja tamkaj, da smo lahko šli po svoje. S Slavico sva seve-da to izkoristili in šli po ulicah Nazareta, opazujoč predvsem obraze in ljudi, ki se seveda ni-so hoteli slikati. Težko je bilo fotografirati kakšen zanimiv obraz. Nadvse zanimiva je trž-nica, seveda je bila velika gne-ča in potrebna je bila pozor-nost, da ti ni česa zmanjkalo. Kupili nisva še ničesar, saj je bil najin namen predvsem potova-ti in videti, za nakup kakšne malenkosti in spominka pa je še čas v Jeruzalemu, saj je po vodnikovih trditvah tam večji izbor in tudi ceneje je. Opo-zorjeni pa smo bili in tudi z dru-gih potovanj vem, da k nakupu spada obvezno »glihanje« cene. Kasneje sva se prepričali, da so Arabci pri tem obredu pravi specialisti.

(nadaljevanje prihodnjic)

Sadovi ranih cvetov

Karolina Holmančič 6. del

Kolena se je premikala še skozi naselja. Tam, kjer se cesta ukrvni v oster ovinek, se je vlekla najmanj dva kilometra ali več na čisti. In tu in tam je bilo osam-eno drevo, ki je davje poganjalo na vratnici. In na ta kraj, odkod so gotovo računali tudi Nemci z onstran reke, obmurskih vzpetin so usmerili težke topove in zasilili v zrak. Kamioni so rdeli od za-ruke in v zraku je zaudarjalo po gorivu in dimu. Zmehčana vozila so obstala v jarku ali na cesti. Kljub temu se je preboj proti avstrijski meji nadaljeval. Iz-je se grmel in zdaj je udarjalo zunaj

polodnev, ko je sonce že prepotovalo svoj del po nebu. Vse je bilo vroče. Preplašeni prebivalci Do-bro se zlezli iz svojih skrivališč, tudi iz kleti, in se sklonili na tla. Cisto do tja, zunaj hiš, si nihče ni upal in tudi vendar je bilo od daleč dovolj videti. Iz neka-kega zadetja vozil se je še valil črn dim. Tam na kraju je pod drevesom ustavilo vojaško vozilo z ljudje. Ljudje so samo skozi okna lahko kuka-li in se tam vrteli ljudje.

Črna dima so se tam vrteli ljudje. Vse zardel je bil od vročine. Malo si je oddahnil, potem pa spo-kojno je dihal. Cesti jih je dosti ostalo ... mislim, kamionov in avtomobilov.

Kod so lahko prišli naši v tem času? se je vsili-lu na Gizeli vprašanje, na katero je lahko pričako-val samo dvomljiv odgovor. Torej se je počutil bolj odraslega, ko so ga ženske pričakujele in radovedno pogledovale. Zato je odgovor malce zasukal:

Lahko so bili ravno tam; mogoče so kolono pre-jeli in so imeli srečo ...»

»Noči so bile brezobzirne, zlasti ta, ki je v vas prišla zopet nove vojske. Prišli so, se nastanili v pasli konje na travniku in ozimini, ali Ben-žensk se vse to pririvanje in premikanje ni več hroplo v njem. Trenutno je skrb zanj zasenčila drugo. Ko ga je Gizela spravila spat, je sedla za mizo in se prepričala, ali ni Tonča kje na hodniku, in pomagal, ne da bi Nataša kaj hudega želela, ali ji je kaj zgodilo, smo imeli vsi srečo, ona in mi, da smo se tako odločila.«

kako nam bo pri duši, ko se vrne ona ali morda kdo izmed njenih in ... nam ga vzame.«

»Saj je o tem razmišljati prezgodaj. Vojska se lahko še zavleče in tedaj bo naš Boris že krepak in zdrav fant. Prenesel bo dolgo pot. Na, tu ta listek preberi. Jaz teh zamotanih črk ne bi nikdar razvozlala. Njenih? Za-bičala je samo nje! Njenih najbrž niti ni ali pa sploh ne vedo, da je Nataša rodila.«

Eva je razgrnila preganjeni listič, na katerega je Nataša v zadnjem in najtemnejšem trenutku mukoma pisala besede: Boris Kuznecov, 12. 1. 1945. S trudom je Eva črkovala te cirilske črke, dokler jih ni končno zložila in jih tekoče prebrala:

»Nekam smešno že zveni priimek Kuznecov, kaj misliš?«

»Nič ne mislim, ker ga bom vedno klicala le za Bo-risa,« je odvrnila mati in zopet skrla listič, ki je bil izročena njej in je bila zanj odgovorna.

Julija, ko sta oba bregova Mure že zdavnaj svobod-no dihala in reka ni bila več usodna ločnica dveh ne-mirnih svetov, so se zopet valile kolone skozi naselja. Ljudje so stali ob cesti in mahali. Skozi odprta okna kamionov so vihrale zavese. Na odgrnjenih težkih to-vornjakih so sedeli ali stali vojaki, prašni od dolge poti, izmučeni od bojev, in vendar vse drugačni: vračali so se domov. Stiske, ki jo je preživljala Benkičeva družina, nihče ni poznal. Saj res, nobeno vozilo se ni ustavilo, vse je rinilo le naprej, tokrat proti vzhodu. Kdove, ali so bili to še isti ljudje, ki so v tem naselju naleteli takrat na topel, znosen, ali celo sovražne sprejem. Nihče se ne ugne ustaviti, izstopiti iz nepre-trgane vrste, ker bi sicer zaostal, zamudil, in bi ga doma predolgo čakali ...

Pri Benkičevih so pričakovali in trepetali obenem. Prvi kamion, ki bo zavil na dvorišče, bo prišel s čisto določenim namenom. Nekdo bo izstopil. Kaj nekdo? Nihče razen Nataše, in njih, Benkičevih, nima pravice izstopiti in zahtevati. Nataša je mati in njej ga bosta položili zopet v naročje. Samo nje! In za Borisa bo to tuja ženska. Zajokal bo. In one tudi; vse tri, ker sreča ne pride sama ... Naj bi še tako skelelo, vsi vedo, da otrok pripada materi.

Mesec julij se je počasi iztekal. Kmetje so poželi njive, skromno letino, ki jo je letos podarilo upustoše-no polje. Vojaških kolon ni bilo več. Benkičevi ženski sta manj trepetali in mirneje legali k počitku. Strah seveda dokončno še ni splahnel. Kdove, ali bo sploh seveda dokončno še ni splahnel. Kdove, ali bo sploh kdaj ... Mali Boris je sedel v pletenem vozičku v senci in žulil skorjico kruha, ki naj bi mu utrdila čeljusti,

kajti prva dva zobka sta se počasi prebijala. Strahu, ki je pestil odrasle, pač ni poznal, ni se menil za nič. Užival je v debeli senci in že opazoval živahno gibanje domačih živali na kmečkem dvorišču. Zanj, otroka vojne, vojne sploh ni bilo. Živel je čisto udobno življenje, prej boljše kot večina vrstnikov. Občutil je ljubezen in negoval sta ga dva para ženskih rok. Do-mačini, ki jim Benkičev najbrž nekoč preveč ošabni dom ni bil pogodu, so že natolcevali:

»Vojska nekatere obere, druge obogati; s pomočjo vojne škode pridejo do novih, lepih hiš, Benkičevih pa se je vojna usmiliła in jim podarila naslednika, kajti ubogi, tanki Evi je usoda potrdila, da je jalova.« Zato je sam Bog prinesel Ruse. Benkičevim poklonil dečka, da sta ženski zaposleni in predvsem Evin neizpolnjeni materinski čut potešen. Ljudski jeziki so duhoviti, kruti in tudi neprizanesljivi, zlasti do sovaščana, ki se samo za odtonek oddalji od občega s svojo drugačno-stjo.

Usoda je lahko človeku naklonjena ali sovražna. Feriju, lahkoživemu Benkičevemu zetu, se je vselej prijazno nasmehnila, ali je človek znal vselej pravočasno in pravilno usmeriti vesla v smeri vetra. Tako se je zgodilo, da se je prvi v okolici, že po dobrem letu ujet-ništa, znašel s culo v roki v domačem kraju. Ženski sta ga že črtali iz družinskega kroga. Niti ga nista ve-liko pogrešali, ker je živel z njima prekrake čas, da bi ga bilo čisto vključili v svoje življenje. Tonč se je dela loteval bolj spretno kot nekoč gospodar. Ljubezen, ki je še kipela zlasti v Evi, pa se je usmiliła na Borisa, resda čisto drugačna, toda zanj dobro nadomestilo.

Srečanje z domačo vasjo je Ferija osupilo. Že na začetku je naletel na nove strehe, pokrpana, še neome-tane zidove, na njih so bili še vidni sledovi dima. Po dolgih kilometrih, prehojenih od železniške postaje do sem, je utrjene korake začela priganjati nestrpnost in radovednost. Noge v čevljih z močno zlizanimi pod-plati so se spontano hitreje premikale. Neka podzave-stna sila ga je spodbujala in ga opominjala le na pri-padnost temu kraju in temu domu, ker drugega v resnici več ni poznal. Brat se je usidral na njegovem.

Ferijevo vrnitev pač ni vrgla življenja iz utečenih tirnic. Nobenega posebnega sprejema ni pričakoval in se tudi ni ustel. Prvi večer je zaradi utrujenosti komaj dojel, da se bo moral sprijazniti z Borisom. Ženski mu nista mogli opravičiti, zakaj se ni nad otrokom tako navduševal, kakor je v celoti osvojil njiju. Zamerili sta mu njegovo zadržanost, celo hladni odnos do fantka, ki je sicer ta večer že spal in je onemogočil spoznanje v živo. Še isti večer, preden se je Feri spravil k počitku, se mu je razjasnilo, da ženski njegovega prihoda nista šteli, komaj bežno jima je utegnili povedati, kod ga je vodila pot, kajti vsa pripoved se je osredotočila na Borisa. Feriju se je zdelo tako ogrevanje že podobno rahli obsedenosti.

Popoldne, ko so se misli vseh družinskih članov nekako privadile na novo situacijo in se je mladi go-spodar začel truditi tudi za Borisovo naklonjenost, so

sedli pomirjeni za mizo pod brajdo. Mati Gizela je na sveže pogrnjeni prt prinesla domače jedi in tudi vino, čeprav samorodna izabela, se je rubinasto svetlikalo v prozorni steklenici. Prvi sosed, stari Miki, je prilezel skozi ozko odprtino v živi meji, ki se je bila že skoraj zarasla. Ni čakal, da mu kdo ponudi stol, domač kakor je bil, je sedel, segel po ponujenem kozarcu in nazdra-vil mlademu sosedu na srečno vrnitev. Počasi sta se prikazala pod brajdo še njegov zet Štefan in vnuk. Zbrani okrog mize so napeto čakali, kakšne pestre dogodivščine, izmišljotine ali resnične, bo natresel Feri. Toda Ferija so očitno čas in dogodki naredili pametnejšega. Prvi hip je kazalo, da so mu v celoti postrigli peruti, mu ukradli osebnost in ga preoblikova-li v brezoblično gmoto telesa brez duha. Stari Miki je nejevoljno kimal z glavo, brki so mu žalostno viseli čez kotičke ust in v uvelih možganih se je je težko rodilo kakšno pripravo vprašanje, ki bi deformiranega pri-sleka obudilo. Potem pa se je sprožila misel, ki ga je morala zdriniti:

»Feri, tebe so najbrž tam vkopili, da si se vrnil čisto drugačen. Eva, no, potrdi, da sem uganil.«

Eva je do vratu zardela. In takšna, z živahnim in rožnatim prelivom, se je zdelo tudi Feriju privlačna, vendar je napeto pričakoval, kaj bo zinila. Nelagodno se je počutila, tako postavljena pred dejstvo, zato je med prisiljenim nasmehom zmečkala:

»Utrujen je od poti.«

»No, vidiš, uganil sem. Tako si lahko srečen, da so ti drugi poskrbeli za potomca. Saj je lep fant, ta vaš Boris.«

Prav ta izziv je Ferija spodbodel. Njegov jezični in obrambni mehanizem se je prebudil. Živahni pogledi so spremljali besede, ki so začele vreti:

»Ha, veste, kje je Soči! Tam smo tlakovali in popra-vljali poti in utrjevali obalo ob morju ujetniki.«

»Ko se je vlekla tu fronta, smo buljili vsak dan v zemljevide, ali za kakšen Soči nismo slišali niti ga iska-li,« je priznal Miki.

»To je znamenito letovišče ob Črnem morju. Stalin in visoke zivine imajo tam svoje rezidence.«

»Ne boš trdil, da si se ustilil med visoke živine in tolažil njihove žene; ko so se močje topli po frontah ali počivali v zaledju.«

»Tega ne, ker mi ne bi verjeli. Toda djevuške pa so tam, djevuške! In prestradane in željne moških, kajti tudi tam jih je zdesetkalo.«

»To se ne govori!« ga je opozorila tašča.

»Kako da ne! Če so v naših posteljah počivali ruski vojaki, predvidevam, da se je kak spozabil ali usmilil tudi vaju dveh. Prepričan sem, da se še otepali nista preveč, saj sta iz mesa in krvi.«

»Preklete, Feri, to ni res! O tvojih se ni nič sliša-lo... o drugih pa. V vasi jih vse poznamo: posiljenke ali prostovoljke, tega ne bomo razvozlavali in ugotavljali. Resnici tako ne bi prišli do dna,« je zagovarjal gosti-teljci in sosedi Miki.

(nadaljevanje prihodnjic)

ZAHVALA
ob smrti

prof. Štefana Smeja

vsem, ki ste njemu lajšali odhod in nama izgubo.

Gabrijela in Valentina

V SPOMIN

prof. Štefanu Smeju

humanistu, naravovarstveniku in ustanovitelju Zelenih v Prekmurju.

M. Sobota, oktobra 1996

Zeleni Sobote

*Kje so tvoje pridne roke?
Kje tvoj obraz, nasmeh in dobra volja?
Vse še vedno čaka,
vendar zaman, tvojega čutili
več ni koraka.
Usoda je hotela, da to, kar smo
ljubili,
za vedno smo izgubili.
Le srce in duša ve, kako boli,
ko te več ni.*

V SPOMIN

Štefanu Šerugi

iz Puževca 27

Žalosten in boleč je spomin na 11. oktober 1993, ko si nas za vedno zapustil, naš Štefan. Najlepše se zahvaljujemo vsem tistim, ki obiskujete njegov prerani grob, mu prinašate cvetje in prižigate svečke.

Tvoji najdražji

*A dan je bridki moral priti,
ločitev dan, o dan solzan,
težko je bilo se ločiti,
a vse solze, ves jok zaman ...*

ZAHVALA

8. oktobra je v 63. letu umrla
naša draga mama, tašča, omica,
sestrična, svakinja in teta

Marija Bertalanič

roj. Nagy
iz M. Sobote

V globoki žalosti se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali, izrekli pisna ali ustna sožalja, podarili cvetje, sveče in za sv. maše ter jo pospremili na njeni zadnji poti.

Prisrčna hvala g. župniku Rezonji iz Dobrovnika in g. kaplanu Benkoviču iz M. Sobote za lep obred in tolažilne besede ter pevcem za odpete žalostinke.

Za besede slovesa od nekdanjih sodelavcev SDK-ja iskrena hvala gospodu Povodnu.

Žalujoci: sin Jurij in hčerka Valika z družinama ter drugo sorodstvo

*Vajine pridne roke,
pošteno in dobro srce
so naš ponos in lep spomin na njo.
Podoba vajina
v naših srečih zdaj leži
vse do izteka tudi naših dni.*

V SPOMIN

19. oktobra bo minilo 20 let,
odkar ni več med nami našega
dragega očeta

Mihaela Sedonje

iz Mlajtinec

in 9. avgusta je minilo 10 let, odkar nas je zapustila
draga in ljubeča mama

Katarina Sedonja

roj. Gjerek

Iskrena hvala vsem, ki s svečo,
šopkom rož in dobro mislijo
postojite ob njenem grobu. Radi
se ju spominjamo, kajti obogatila
sta naše življenje.

Njuni najdražji

ZAHVALA

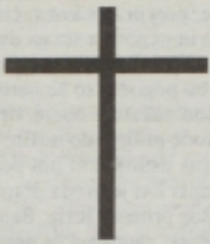
V 75. letu starosti nas je zapustila
naša draga mama in stara mama

Marija Krnc

iz Gederovec 11f

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala za cvetje, sveče in izrečena sožalja ter vso pomoč v težkih trenutkih. Hvala gospodu kaplanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in pogrebništvu Banfi.

Žalujoci vsi njeni

ZAHVALA

K večnemu počitku smo v 84.
letu pospremili

Franca Špilaka

iz Male Polane 11

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste darovali cvetje, sveče in za svete maše ter ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Posebna hvala gospodu dekanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in pogrebništvu Ferencak.

Žalujoci žena Barbara in sorodniki

*Življenje je kratko,
spomini so večni ...*

V SPOMIN

15. oktobra je minilo 10 let,
odkar ni več med nami naše
drage mame, žene in stare matere

Emilije Lovenjak

roj. Šiftar
iz Polane

Hvala vsem, ki se ustavite pri njenem grobu in se z dobro mislijo spomnite nanjo.

Žalujoci vsi, ki smo jo imeli radi

*Srce tvoje več ne bije,
bolečin več ne trpiš,
nam pa žalost srce trga,
solza lije iz oči,
dom je prazen in otožen,
ker tebe več med nami ni.*

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je 18.
septembra po hudi bolezni
zapustil dragi mož, oče, tast, brat,
dedek in pradedek

Viktor Ūlen

iz Bratonec 89

Imel si močno voljo do življenja in ljubezen do svojega doma, toda zahrbtna bolezen je hotela drugače. Ob nenadomestljivi izgubi drage osebe se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sodelavcem, žalujočim, g. kaplanu iz Beltincev, pevcem in govorniku KS ter vsem znancem, ki so se mu poklonili in ga pospremili na zadnjo pot, za cvetje, vence in sveče.

Vsem skupaj še enkrat - iskrena hvala!
Žalujoci njegovi najdražji

*V življenju delo, skrb,
trpljenje si poznal.
Odšel si tja, kjer ni
bolečin, ne trpljenja,
a nate bo ostal le spomin.*

ZAHVALA

Nepričakovano in brez slovesa
nas je v 44. letu zapustil

Franc Benkič

iz Vadarec 71

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti, mu poklonili vence, šopke, sveče ter ustno izrekli sožalje. Hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, gasilskim društvom, posebno GD Vadarci, ter predstavniku GD Vadarci za poslovilne besede in godbeniku za odigrano Tišino ter pogrebništvu Banfi.

Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala!
Žalujoci njegovi najdražji

*Bila si trdna kakor skala,
bila pokončna kakor hrast
in prišel je dan,
ki je zrušil skalo,
ki je zrušil hrast.*

ZAHVALA

V 84. letu je odšla od nas mama,
babica, prababica in tašča

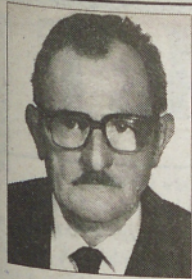
Marija Bertalanič

s Krajne

Ob izgubi naše babice se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam kakorkoli pomagali, darovali vence, cvetje, sveče ali za druge namene. Posebna hvala g. kaplanu, pevcem, govorniku Branku in pogrebništvu Banfi.

Vsi njegovi

V SPOMIN
15. oktobra so minila 3 leta,
odkar nas je zapustil naš dragi
mož, oče, dedi, tast in brat

Avgust Gutman

iz Gerlinec

Hvala vsem, ki se ga spominjate, prižigate sveče in
prinašate cvetje.

Vsi njegovi

*Že tri leta v grobu spiš,
a v naših srcih še živiš,
tvoj večni dom naj rože ti krasijo
in svečke ti v spomin gorijo.*

V SPOMIN
Tiha bolečina spremlja spomin na
20. oktober, ko se je ustavilo srce
naše drage mame, babice in
prababice

Marije Jaroš

iz Vučje Gomile

Hvala vsem, ki z lepo mislijo postojite ob njenem grobu,
prinašate cvetje in prižigate sveče.

Vsi njeni najdražji

V SPOMIN
10. oktobra je minilo eno leto,
odkar nas je zapustila

Marija Kuhar

iz Topolovec

Hvala vsem, ki z lepo mislijo postojite ob njenem grobu.

Vsi njeni

Sporočamo žalostno vest, da je umrl naš upokojeni
sodelavec

Stanko Volf

elektrodelovodja

Od njega smo se poslovili v četrtek, 10. 10. 1996, na
pokopališču v Gornji Radgoni.

Kolektiv Elektra Maribor, PE Elektro Gornja Radgona

Car

Minilo pet žalostnih je let,

A ti odšel si v svoj tihi svet.

Resnica kruta je,

Tihota nas mori

I n s tabo radi bi še bili.

N e bo te več nazaj.

U mrl si, odšel v svoj tihi raj.

Hvala za cvetje in sveče.
Tvoji najdražji

motorna vozila

ZASTAVO 126 P, registrirano do
novembra, letnik 1979, prodam za
dele. Gorica 32, tel.: 45 263. m9608

DVA GOLFA 1500, letnik 1979, di-
zelska, prodam. Pečarovič 40a.
m9988

TOVORNI AVTO MAN 280, registri-
ran, prodam. Tel.: 71 217. m10018

AUDI 100 GL 5 E, registriran, poce-
ni prodam in kobilu, jahalno, brejo,
prodam. Godemarci 14, Mala Ne-
delja, m10025

NISSAN MICRO, letnik 1987, regi-
strirano do 2. februarja 1997, pro-
dam. Tel.: 43 390. m10032

VW JETTO, letnik 1981, registrirano
do 9. 97, prodam. Tel.: 77 095.
m10051

GOLF, starejši letnik, vozen, neregis-
triran, prodam. Tel.: 41 397.
m10061

MERCEDES 250 D, letnik 1986,
mercedes 200 D, letnik 1985, fiat
tipo 19 TD, letnik 1988, ford escort
1.6 avtomatik, letnik 1988, golf JXD,
letnik 1985, R 18 TLJ, letnik 1987,
VW Jetta 1.6 B, letnik 1986, tavrjo,
letnik 1993, golf dizel, letnik 1978,
alfo romeo 33, letnik 1985, ford fi-
sto, letnik 1979, zastavo 101, letnik
1985, jugo 45, letnik 1987, prodamo.
Mogoča zamenjava staro za staro in
odkup vozil. Prodaja vozil Avto
Wolf, Skakovci 35, mobilni 0609 625
567. m10069

MAZDA 323 F, l 1990, 70.000 km,
centralno zaklepanje, bele barve, ser-
vo volan, zelo dobro ohranjen, ugod-
no prodam. Tel.: (069) 70 065. mtu

LADO SAMARO 1300, letnik okto-
ber 1992, registrirano do 1997, kovin-
sko sive barve, prodam. Tel.: 81 063,
dopoldan, ali 26 043, po 16. uri.
m10071

živali

NESNICE, mlade jarčice pasme NO-
VI HISEX in golden komet super bra-
un (rjave), tik pred nesnostjo, uvoz iz
Nemčije, prodaja Perutninsko po-
djetje Farma pri mostu, d. o. o., po
zelo ugodni ceni. Za večje količine
dostava na dom zastoni. Kupec dobi
za vsakih deset jarčic 10-odstotni po-
pust ali eno jarčico zastoni. Prodajal-
ec jamči z vso ustrežno dokumenta-
cijo, da so bile jarčice ustrezno ce-
pljene. Naročila sprejemajo in dajejo
vse informacije: gostilna Tibija Horva-
ta, Nemčavci, tel.: 24 393, gostilna
Benec, Bakovci, tel.: 43 070, gostilna
Železen, Beznovci, tel.: 49 025 in bi-
stro Huber Grad, tel.: 53 168.

MLADE NESNICE, pasme HISEX,
tik pred nesnostjo, lahko naročite po
telefonu v trgovini Suzane Kozlar,
Nedelica, tel.: 72 292, in pri Francu
Movrinu, Petanjci 98c, pri mostu,
tel.: 46 505. Na vsakih deset ena za-
stoni. m9641

TELICO, brejo 7 mesecev, prodam.
Hotiza, Grede 200. m9989

KRAVO, staro šest let s teletom, pro-
dam. Janko Viktor, Motvarjevi 21.
m9999

TELIČKO, takoj primerno za pri-
pust, in plug, 10-colni, prodam. Tel.:
53 403, zvečer. m10006

TELICO, brejo 7 mesecev, z dobrim

rodovnikom, prodam. Irena Rituper,
Otoveci 3, tel.: 51 581. m10012

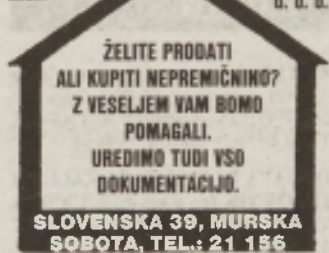
KRAVO, visoko brejo, kontrola A.
prodam. Pečarovič 10. m10022

ROTVEILERJE, stare 10 tednov,
prodam. Tel.: 71 174. m10056

posesti

POSREDNIŠKA
HISA

TIARA
d. o. o.

NA GORIČKEM ob glavni cesti od-
dam dva nova prostora, 100 m², pri-
merna za obrt ali trgovino, in prostor
za okrepčevalnico. Tel.: 57 392.
m9950

**TROSOBNO PRITLIČNO STANO-
VANJE** z vrtom, s kabelsko, central-
no in telefonom v M. Soboti prodam.
Tel.: 46 161. m9640

GRADBENO PARCELO s staro hišo
in parcelo za počitniško hišico na
Ivanjskem vrhu prodamo. Tel.: 60
333. m10000

HIŠO, enodružinsko, v Moravskih
Toplicah, Dolga ulica 99, z vinsko
trto in sadovnjakom prodamo.
m10009

STANOVANJSKO HIŠO, starejšo,
na 7,50-arski parceli s sadovnjakom
ali brez njega, v Brezovcih prodajo.
Frida Benko, Brezovci 52, tel.: 26
588 ali 45 305. m10015

DVOSOBNO STANOVANJE, 56
m², nujno prodam. Tel.: 32 548.
m10021

BLIZU LENDAVE, na mirnem kraju,
prodamo novejšo hišo, staro 8 let,
delno podkleteno, fasadna opeka, te-
lefon, centralna, kabelska, na 8-arski
parceli z vrtom in sadovnjakom. Tel.:
76 456. m10031

STANOVANJSKO HIŠO, 250 m²,
komfortno, novo, parcela 750 m²,
takojseljiivo, v Černelavcih prodajo.
Dill, d. o. o. 32 322.

STANOVANJSKO HIŠO, 150 m²,
lepa lokacija, parcela 1000 m², v Bo-
doncih prodamo ali menjamo za dvo-
sobno stanovanje v M. Soboti. Dill d.
o. o., 32 322.

STANOVANJSKO HIŠO, 120 m²,
komfortno, parcela 1500 m², mož-
nost trgovske dejavnosti na čudoviti
lokaciji, prodamo. Dill, d. o. o., tel.:
32 322. m10033

STANOVANJSKO HIŠO v okolici
M. Sobote, takoj vseljiivo, prodam.
Možnost plačila na obroke. Tel.: 54
073. m10037

ENOSOBNO STANOVANJE v M.
Soboti ali okolici iščemo, prodamo
avto Citroen BX 1.6 TRS, letnik
1984, ter 45 arov mešanega gozda v
Stanjevcih. Tel.: 22 332. Boštjan.
m10038

GARSONJERO s centralno kurjavo,
kabelska televizija, v središču G. Rad-

gone prodam. Ščap, Trg svobode 8,
G. Radgona. Ogled po 19. uri.
m10041

OKREPČEVALNICO v Turnišču
prodamo ali damo v najem. Tel.: 72
090. m10045

**VEČJE ALI MANJŠE STANOVA-
NJE** s centralnim ogrevanjem v blo-
ku vzamem v najem. Tel.: 32 440, in-
terna 20-17, dopoldan. m10048

TRISOBNO STANOVANJE, 73 m²,
l. nadstropje, v centru Lendave, na
najlepši lokaciji, takoj prodam za
40.000 DEM. Informacije po tel.: 76
960. m10050

VINOGRAD v Pincah, 500 arov, za-
sajen z rizlingom in šiponom, južna
lega, s počitniško hišico 8 x 5 m, pro-
dam ali dam v najem. Tel.: 00385 40
843 233, ob koncu tedna. m10053

GARSONJERO v Murski Soboti, v
Kardoševi ulici, prodam. Tel.: 32
791. m10055

TRAVNIK, 40 arov, pri trgovini v sre-
dišču vasi na Hodošu prodam. Eliza-
beta Kerec, Hodoš 27. m10057

MEŠANI GOZD, 89 arov, k. o. Pre-
danovci - Dol prodam. Tel.: 22 886.
m10059

POČITNIŠKO HIŠICO z lepo ure-
jenim vinogradom na sončni strani v
Šprincu pri Ljutomeru prodam. Tel.:
81 589. m10062

STAREJŠO HIŠO z gospodarskim
poslopjem na veliki parceli s sado-
vnjakom na Dolnji Bistrici prodam
ali zamenjam za stanovanje v Ljubljani.
Tel.: 061 268 208, zvečer.
m10064

STAREJŠO HIŠO v Krupljiniku na
Goričkem, na zelo lepi legi, ugodno
prodajo. Tel.: 22 232. m10066

kmetijska mehanizacija

VRTALKASTI BRANI, 205 in 250
cm, novi, znamke Pegoraro in dvo-
sne prikolice, 5 tonske, prodam. Tel.:
84 280. tr21

MOLZNI STROJ WESTFALIA,
malo rabljen, prodam. Tel.: 45 355.
m9993

TRAKTOR STEYER, 18 KS, v zelo
dobrem stanju, prodam. Tel.: 53 476.
m10005

Magic line
090 4 123
VEDEŽEVANJE

HOTLINE
ko pregorijo
vse linije

Telefon
005992591
Cena po
mednarodni tarifi.

TRAKTORJA ZETOR 7011 IN 5911
ter kompletni avtogeni varilni aparat
prodam. Murski Petrovci 15, p. Tiši-
na. m10028

PREDNJO PLANIRNO DESKO za
traktor Torpedo Deutz 75 in dvo-
brazdni plug, 12-colni, prodam. Tel.:
87 522. m10036

DROBILNIK za siliranje koruze in
drugih žit, znamke SIP MG 51, do-
bro ohranjen, ugodno prodam. Krog,
Murska ulica 16. m10060

razno

POZOR! vam izpadajo lasje? To
lahko odpravite, če uporabite brezoi-
lin plus, ki reši vse težave z lasmi.
Tel.: 063 763 346. m9956

**ODKUPUJEMO DELNICE RA-
DENSKE** in druge .... Gotovina
tako. Pridemo na dom. Tel.: 061 267
819 ali 061 559 091. m9967

VARAŽDINSKO ZELJE, prodam.
Alojz Verban, Tropovci, tel.: 46 280.
m9984

Preključem veljavnost sprječeval za
II. in III. letnik Pedagoške gimnazije,
družboslovna smer, M. Soboti, izda-
nih leta 1978 in 1979. Jadranka Jug,
Gibina 50, pošta Ljutomer. m9987

AKACIJEVA DRVA, SUHA, pro-
dam. Noršinci 54, tel.: 48 469.
m9990

MERCEDES 22-26, letnik 1975, no-
silnost 12 ton, keson 7 m, karela, ce-
rada, nove gume, prikolico Itas 76,
nosilnost 12 ton, dolžina 7 m, ce-
rada, nove gume, prodamo. Informa-
cije od 8. do 15. ure po tel.: 069 87
319.

MERCEDES 22-26, letnik 1977, no-
silnost 13,5 tone, keson 7 m, karela,
cerada, nove gume in prikolico ITAS
77, nosilnost 13 ton, dolžina 7 m, ce-
rada, nove gume, prodamo. Informa-
cije od 8. do 15. ure po tel.: 069 87
319. m9996

Preključem veljavnost zaključnega
sprječevala, izdanega na CPS, smer
tesar, v šol. l. 1970/71. Janez Buko-
vec, Kobilje 183, Dobrovnik. m9997

JABOLKA, sorta, za ozimnico, pro-
dam po 40 SIT za kg. Alojz Cigan,
Ribiška 8, Odranci, tel.: 70 173.
m10004

KROMPIR, rdeč in bel, semenski.

VROCI SEX V ZIVO
00.599.2815
DIVJE ZGODBE
00.599.2811
SUPER VROČE
00.599.2555

AG GANTAR
19000 Murska Soboti, Cerkarjeva 79
Telefon 069/2-296
PRODAJA
IN MONTAŽA
IZPUŠNIH LONGEV IN CEVI

KURIVO - PREVOZ, Bojan Jakšič

PREMOG

Velenje - kosi: 8.700,00, kocke: 8.500,00
Češki premog - 16.500
Možnost plačila na obroke, tel.: 71 106.

Pokličite in poslati vam bomo brezplačni katalogi!
RAČUNALNIŠKI TEČAJI
28.10.-30.10. ob 15.30: Internet
4.11.-8.11. ob 16.00: Windows 95, slo
11.11.-15.11. ob 16.00: Word for Windows, slo
B2 d.o.o., podružnica M. Soboti, Slovenska ul.42, ☎37-160, fax: 37-161.

POGREBNIŠTVO SENICA

IŽAKOVCI 120a,
9231 BELTINCI
TEL.: 069 42 521, 41 978, 31 051

*Kako je prazen dom, dvorišče,
naše oko zamaže te isče.
Odšla si mirno, brez slovesa,
tja, kjer ni več bolečin,
a nate večno bo ostal spomin.*

ZAHVALA

V 59. letu nas je nepričakovano
zapustila draga žena, mama,
tašča, stara mama in sestra

Katica Horvat

roj. Družin
iz Gorice

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujem dobrim
sosedom, ki so nam v najtežjih trenutkih priskočili na
pomoč. Hvala sorodnikom, prijateljem in znancem za
darovano cvetje, sveče in v druge namene ter za izrečeno
ustno in pisno sožalje.

Hvala g. duhovniku Balažicu za ganljive besede slovesa,
pevcem žalostink, sovaščanom in pogrebništvu Banfi ter
kolektivu Potrošnika - skladišču železnine.

Zalujoci vsi, ki smo te imeli radi

Draga babica, zakaj si morala umreti,
ko pa je s teboj bilo tako lepo živeti.
Pogrešava te, tvoja vnuka Denis in Mitja

prodam. Tel.: 42 888. m10011

GROZDJE prodam. Strukovci 22, tel.: 0609 630 893. m10014

ODKUPUJEMO hlobovine, češnje, kostanje, javorje, bukve, hraste, smreke ... Informacije po tel.: 064 85 468. m10023

RADIATOR, cevni, nerabljen, 220 x 100 cm (pokončen), prodam po polovični ceni (10.000 SIT). Srednja Bistrica 50c, tel.: 70 380. m10029

Preključnem veljavnost hranilne knjižice št. 56703-2, izdane pri HKS Panonka M. Sobota na ime Marjan Hari, Krašči 63, p. Cankova. m10049

DVE SOBNİ PEČI na olje, rabljeni dve sezoni, prodam. Mostje 20. m10052

KRZNENI PLAŠČ, številka 40, širok kraj, ugodno prodajo. Tel.: 27 649. m10065

DELNICARJI RADENSKE! Delnice Radenske serije G in B odkupujemo po dnevno najugodnejših cenah. Odkupujemo tudi delnice drugih podjetij. Pokličite nas! Factor BANKA, D. D., tel.: 061 13 14 390 ali v M. Soboto 33 013. m10068

Preključnem veljavnost maturitetnega spričevala, izdanega na CPŠ, smer strojni ključavničar, v M. Soboti v šol. letu 1972/73 na ime Anton Vučko, Gančani 172, 9231 Beltinci. m10070

delo

ZASLUŽEK DO 4000 DEM ali več mesečno. Tel.: 42 101, od 7. do 8. in od 16. do 20. ure. m9927

2000 DEM ZASLUŽKA z direktno prodajo. Mobitel 0609 632 978. m9991

NATAKARICO ALI DEKLE ZA DELO za točilno mizo in konzumiranje redno zaposljuje. Hrana in stanovanje zagotovljena. Tel.: 063 34 875. m10001

NEMŠKO PODJETJE ponuja delo doma. Različne dejavnosti, ugodni pogoji. Tel.: 064 213 114. m10010

PONOVO V PRODAJI Atlas Slovenije, dopolnjen. Vsi, željni zaslužka, pridružite se nam. Informacije po mobitelu 0609 637 492, telefon 064 56 105. m10013

NATAKARICO zaposlimo. Tel.: 57 087. m10016

ODKUPOVALCE pogodbeno zaposlimo za odkup hlobovine in rezanega lesa. Informacije po tel.: 064 85 468, od 8. do 11. ure. m10024

ZAPOSILIMO šoferja z E-kategorijo. Tel.: 0609 634 289. m10043

KUHARICO, natakario, pogodbeno ali honorarno zaposlimo. Tel.: 42 584. m10046

srečanja

KLUB SLO vabi nevezane in osamljene na velik kostanjev piknik, ki bo v soboto, 19. oktobra, ob 14. uri pri motelu Jezero v Brestanici, Maribor.

Prijave sprejemajo po telefonu 062 101 891, 069 22 713 in mobitelu 0609 647 848. Vabljeni. m10040

storitve

ANTENE z montažo: satelitske 33.900, zemeljske 16.800. Dopolnitev s POP-TV, Kanalom A, TAF-om, Trnje 61, tel.: 70 021. m9854

DOBAVA IN MONTAŽA ŽALUZIJE JEŠOVNIK ter aluminijastih rolet Vidmar. Meritve brezplačne. Tel.: 62 454. m9877

USPEŠNO IN KOREKTNO inštruiram nemščino za osnovne, srednje in višje šole (PU, 35 let prakse). Tel.: 42 267. m9992

ROLETE, aluminijaste, plastične, žaluzije, lamelne zavese. Tel.: 21 656 ali 0609 616 170. m10026

MATEMATIKO INŠTRUIRAM. Tel.: 23 038. m10047

KNAUF - DOBAVA IN MONTAŽA predelnih sten in stropov, laminatne talne in stropne obloge z montažo. Mobitel 0609 616 170. m10058

Adriatic®

zavarovalna družba, d. d.

Adriatic - zavarovalna družba, d. d., Koper

VABI

k sodelovanju dinamične sodelavce, ki jih veseli delo s strankami.

• Ponujamo:

- zanimivo delo s specialnim zavarovalniškim programom
- možnost redne zaposlitve
- možnost dobrega zaslužka
- možnost samostojne izbire delovnega časa

• Pričakujemo,

da imate:

- vsaj V. stopnjo izobrazbe zdravstvene smeri
- delovne izkušnje pri prodaji
- vozniški izpit B-kategorije
- sposobnost dobrega komuniciranja
- znanje slovenskega jezika

Prijave s kratkim življenjepisom pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: **ADRIATIC, ZAVAROVALNA DRUŽBA, d. d., PE M. Sobota, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 M. Sobota.** O odločitvi boste obveščeni v 15 dneh po izbiri.

Mali oglasi - 31 998

MURSKA SOBOTA - Prva številka novega glasila Mestne občine Murska Sobota, ki se bo imenovala Soboške novine, bo po predvidevanjih izšla še pred novoletnimi prazniki. Denar zanj je zagotovljen iz mestnega proračuna. Kot je dogovorjeno, bodo vse morebitne pripombe na odlok o ustanovitvi in izdajanju javnega glasila Soboške novine, ki je preстал prvo obravnavo v mestnem svetu, sprejemali do druge obravnave omenjenega odloka. M. J.

MORAVSKE TOPLICE - Za oskrbo z vodo bo Občina Moravske Toplice prisiljena sofinancirati projekt gradnje vodovoda od Predanovec do Puconec, ker bo del vodovodnega omrežja potekal tudi po njihovem ozemlju. S tem pa bodo imeli uporabniki iz moravske občine normalen vodni tlak. M. J.

... daga
daga da,
to je

Radio Murski val 94,6 Mhz

- Radi spoznavate ljudi?
- Imate lasten prevoz?
- Imate veliko energije in trdne volje do resnega dela?

POTEM SMO PRAVI NASLOV ZA VAS!

Ponujamo vam:

- zagotovljen osnovni dohodek
- privlačne pogoje glede na učinek
- temeljito usposabljanje
- svetovanje in podporo

Za nami stoji 46 let izkušenj in know-howa ene največjih evropskih založb telekomunikacijskih priročnikov.

Za prodajo oglasov v naših imenikih iščemo marljive sodelavce; predznanje ni potrebno.

VAS ZANIMA?

POTEM SE OGLASITE PRI NAS!

d. o. o., Ljubljana, Cesta v Kleče 12
1000 LJUBLJANA
Tel.: (061) 159 21 06
Faks: (061) 159 72 59

SKD

7. TABOR

SLOVENSКИH KRŠČANSКИH DEMOKRATOV

BELTINCI, 20. 10. 1996
ob 13. uri v parku

PETEK, 18. 10. 1996

• Ob 18. uri - okrogla miza v občinski dvorani v Murski Soboti

Tema: CESTNI PROGRAM V SLOVENIJI

SOBOTA, 19. 10. 1996

• Ob 18. uri - okrogla miza v osnovni šoli v Beltincih

Tema: GOSPODARSKI IN DUHOVNI RAZVOJ PODEŽELJA

NEDELJA, 20. 10. 1996

• Ob 10. uri - MAŠA

• Ob 13. uri KULTURNI PROGRAM

Po programu zabava s plesom, igra ansambel Čuki.

Radenci

Taksa za ekološke naložbe

V radenski občini bodo denar, ki so ga zbrali s tako imenovano takso za obremenjevanje okolja, uporabili za naložbe, ki bodo prispevale k čistejšemu okolju. Občinski svetniki radenske občine so sklenili, da bodo 1.300.000 tolarjev, ki so jih zbrali s prispevki za odvajanje in čiščenje odpadnih voda, namenili za sofinanciranje izdelave projektne dokumentacije za rekonstrukcijo čistilne naprave v Radencih. Čistilno napravo želijo rekonstruirati tako, da bo v prihodnje lahko sprejela vse odpadne vode in da bodo prečiščene odpadne vode v skladu z zahtevanimi standardi. Šele po ureditvi čistilne naprave bodo lahko začeli z združevanjem vseh kolektorjev kanalizacijskega omrežja v naselju Radenci. Sedaj se namreč zlija na čistilno napravo le del odpadnih voda, vse drugo pa se izliva v potok. Del sredstev za projektno dokumentacijo naj bi prispevalo podjetje Radenska.

11.500 tolarjev, ki so jih zbrali z odvozom in deponiranjem komunalnih odpadkov, pa so razdelili za več investicij. Za zbiranje in uničevanje posebnih odpadkov bodo namenili 1.200.000 tolarjev. Doslej so občani odlagali posebne odpadke med komu-

nalne odpadke ali na divja odlagališča v naravi. Za zbiranje in uničevanje posebnih odpadkov se dogovarjajo s podjetjem Saurbacher-Komunala iz Murske Sobote. Štiri milijone tolarjev naj bi namenili za ureditev lokalne ceste v bližini deponije komunalnih odpadkov v naselju Hrastje-Mota. Krajanje namreč že nekaj časa zahtevajo odškodnino, saj menijo, da so zaradi deponije prizadeti. Štiri milijone tolarjev pa naj bi namenili investicijskemu vzdrževanju deponije komunalnih odpadkov. Zaradi višine deponije se namreč pojavljajo te-

žave s površinskimi in izcednimi vodami, ki se izlivajo v okoliške gramozne jame, in s tem povzročajo škodo. Zato je potrebno narediti nasip in prekriti komunalne odpadke z zemljo. 2.300.000 tolarjev pa bodo namenili za ureditveni načrt za naselje Hrastje-Mota. Deponija komunalnih odpadkov je namreč nelegalna. Če želijo deponijo sanirati, jo morajo najprej legalizirati. Prvi korak pri legalizaciji deponije pa je sprejetje ureditvenega načrta za to območje in za naselje.

J. Gabor

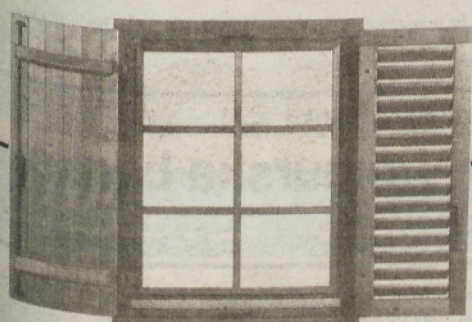
Od 1. novembra bodo spremenjeni nekateri vozni redi.

Prosimo vas, da o spremembah povprašate na avtobusnih postajah ali po telefonu 21 515.

Predvsem bi vas radi opozorili na tele novosti: V dneh šolskega pouka bo vozil avtobus:

Gornja Radgona-Radenci-Murska Sobota ob 11.35, 12.16, 16.30, Murska Sobota-Radenci-Gornja Radgona ob 17.35, 18.18. Ob delavnikih razen sobot je sprememba odhoda avtobusa na progi Lendava-Murska Sobota-Maribor, iz Lendave odpelje ob 14.10 in iz Murske Sobote ob 14.50.

Vsem potnikom želimo prijetno in varno vožnjo!

TERMOTON okna

akcija

od 15. do 30. oktobra

- takojšnja dobava za večino dimenzij
- posojilo do 36 mesecev
- brezplačen prevoz za nakup v vrednosti nad 100.000 SIT
- organiziran servis in montaža
- garancijski rok 2 leti

8-17% popust

JELOVICA

Lesna industrija ŠKOFJA LOKA, Kidričeva 58
tel. (064) 61 30, faks: (064) 634 261JELOVICA: MURSKA SOBOTA,
Cankarjeva 25, tel./faks: (069) 22 921
DISKONT UNIVERZAL, Križevci/Ljutomer

Gimnazija Murska Sobota Ustanovili dijaško skupnost

Dijaki soboške gimnazije se nameravajo organizirati in ustvarjalno vključiti v delo in življenje na šoli. Zato so imeli pred kratkim ustanovno sejo Dijaške skupnosti Gimnazije M. Sobota.

Od 23 oddelkov (razredov) se je ustanovne seje udeležilo 20 predstavnikov (87 %). Tako so lahko veljavno sklepali. Med drugim je bil sprejet dogovor, da so člani DS vsi dijaki na šoli, njihova dejavnost pa bo potekala predvsem na rednih (vsak 1. in

3. četrtek v mesecu) in izrednih sejah, dva njihova predstavnika pa bosta delovala v Svetu šole Gimnazije M. Sobota. Podani so bili številni predlogi za obravnavo raznih problemov. Med drugim so navzoči izrazili nezadovoljstvo, da se morajo fotografirati za šolske izkaznice in sprejeta je bila pobuda o izdajanju šolskega glasila. Sicer pa bodo o vseh pobudah spregovorili na prvi prihodnji seji.

Za predsednika dijaške skupnosti je bil izvoljen Matjaž Titan, za pomočnika pa Matej Celec in Sašo Zver.

J. G.

Resnica je kot blagoslovljena voda, je rekel menih; vsak jo hvali, toda nihče ne mara, da mu jo brizgajo v oči.

1. 10. 1996 **sta odprli** specialistki splošne medicine dr. MILANA POZDEREC in dr. BREDA BAVEC v prostorih zdravstvenega doma v Ljutomeru, Ulica 1. slovenskega tabora 2 **zasebni splošni ambulantni**. Delovni čas: pon. od 13.00 do 20.00, to. od 7.00 do 14.00, sre. od 7.00 - 14.00, če. od 9.00 do 17.00 in v petek od 7.00 do 13.00. Telefonska številka dr. Milane Pozderec je 84 030 in dr. Brede Bavec 84 100. Zdravnici obiščejo s potrjeno zdravstveno izkaznico, s tem so vam zagotovljene vse pravice iz zdravstvenega zavarovanja.

Terme RADENCI se razprostirajo na površini 1.460 m². Zunanji in notranji bazeni z navadno in termalno, ki so med seboj povezani, so kopalni raj, kjer boste lahko uživali ob blagodejnih učinkih termo-mineralne vode.

V TERMAH RADENCI imamo:

- notranji plavalni bazen z navadno vodo (28-29 stopinj)
- notranji in zunanji termalni bazen (34 stopinj)
- bazen s termalno vodo (34 stopinj)
- notranji whirl-pool (pribl. 37 stopinj)
- čofotalnik za otroke z navadno vodo (28 stopinj) in termalno vodo (34 stopinj)

ODPIRALNI ČAS:

vsak dan od 9. do 21. ure (petek in sobota do 22. ure)

CENE:

za odrasle od 800 SIT dalje (za 3 ure kopanja)
za otroke od 420 SIT,

ZA OTROKE DO 6 LET VSTOP PROST

POPUSTI:

za družine, upokojece, skupine, kombiniran obisk bazenov in savne ali bazenov in fitnes studia

Informacije: hotel RADIN, (069) 65 331

Pred kratkim je podjetje TIMO, d. o. o., v Puconcih odprlo Vrtni center, s katerim so zaokrožili svojo ponudbo, obenem pa so pridobili tudi nove poslovne proizvodne prostore. Timo, d. o. o., že nekaj časa proizvaja naravna organska gnojila ter mešanice za sajenje in presajevanje, vse pod blagovno znamko BIORAST. Sedaj pa so dodali še ponudbo lončnic, rezanega cvetja, cvetnih aranžmajev, vencev, čebulic, semen, vrtnega orodja, vodnega programa za zalivanje in zaščite za rože.

Republika Slovenija
SODNIK ZA PREKRŠKE
MURSKA SOBOTA

razpisuje
dražbeni razglas za prvo javno dražbo
štedilnikov na trda goriva

Javna dražba bo 19. oktobra 1996 ob 8. uri v skladišču Barixa, Lendavska ul. 29, Murska Sobota (prej Platana), kjer se bodo prodajali ŠTEDILNIKI NA TRDA GORIVA BITOLA 90H izdelovalca »ALFA-PLAM« Vranje, in sicer 70 kosov z ocenjeno vrednostjo 32.700,00 SIT za enega. Oglede štedilnikov je mogoče uro pred dražbo. Kupec mora plačati in prevzeti stvari takoj po koncu dražbe. Kupec nima pravice iz jamstva za napake na stvari.

TOVARNA KOVINSKE OPREME
9000 MURSKA SOBOTA d.o.o., Tišinska 29/b
Tel.: (069) 32 752, fax: (069) 31 579

vabi k sodelovanju:

1. inženirja strojništva ali strojnega tehnika z večletnimi izkušnjami za vodenje proizvodnje
2. več ključavničarjev
3. več varilcev

Vse informacije dobite na zgornjem naslovu ali pa po telefonu (069) 32 752.

gorenjeservis

NAKUP IZ PR(A)VE ROKE
OKTOBRA ZA VAS SE POSEBNO UGODNO

BELA TEHNIKA GORENJE • ELEKTRONIKA • TOPLOTNA TEHNIKA

13 % popusta pri gotovinskem plačilu nad 30.000 sit

KUHNJE GORENJE • KUHNJE SVEA • KLIMA NAPRAVE

20 % popusta ob plačilu z gotovino

NAMIZNI POMIVALNI STROJ »PEA« • MALI GOSPODINJSKI APARATI GORENJE, BOSCH, SIEMENS

15 % popusta ob plačilu z gotovino

SESALNIKI GORENJE

10 % POPUSTA OB PLAČILU Z GOTOVINO

PRODAJNI POGOJI:

* možnost plačila na več obrokov brez obresti

* pomembne ugodnosti za člane kluba »PEA« (informacije pri vašem prodajalcu)

Obiščite servisne in prodajne enote Gorenje v Lendavi, Kranjčeva 10. tel. (069) 75 558, in Murski Soboti, Silvana Rozmana 9, tel. (069) 22 532.

Mladinski informativni kulturni klub Za aktivnejšo mladost

Navsezgodaj »mali ritar«, bučna glasba, vabilo k vedlogodku, slovesni govori in na koncu razstrelitev. Tako je padla simbolična pregrada za vstop v mladinski klub. Po številnih neuspešnih poskusih so končno našli prostore v Kocljevi ulici 7 nasproti Galerije Murska Sobota. Pompozno in veličastno so se tako odprla vrata kluba mladih, na katerega se je čakalo že celo desetletje, nekaj generacij pa je odraslo brez njega. Danes ga spet imamo in na stečaj bo odprl vrata vsem mladim, ki bodo želeli aktivno preživeti svoj prosti čas, ne da bi posedali v zakajenih gostilnah, ne da bi se brez cilja potepali po mestu ali pa si »čas krajšali v parku«, ampak da ga bodo lahko izrabili v koristne in hkrati zabavne namene.

Vsak dan se bo kaj dogajalo

Klub je kot javni zavod ustanovila Mestna občina Murska Sobota, ki je mladim prepustila kakšnih sto kvadratnih metrov večnamenskega prostora z odrom, kjer bodo zaživele različne dejavnosti in prireditve. Mladi se bodo lahko tu dobivali vsak dan, da jim ne bo potrebno hoditi po gostilnah, vsak dan bodo vrtili filme, video-projekcije, glasbo, »surfali« bodo po internetu, brali različne publikacije, se pogovarjali ... Ali pa prišli kar tako, da spijsko kozarec pijače, morda koga srečajo, zvedo

Svet zavoda pa bo določil, kateri dan v tednu bo zaprt, po vsej verjetnosti v nedeljo, ponedeljek ali torek. Točili bodo samo brezalkoholne pijače, in to za skorajda simboličnih 50 tolarjev za kozarec fante ali kokakole. Kadi se zaenkrat lahko samo v določenem prostoru, potem pa se bo potrebno ravnati po kadilskem zakonu. Zvedeli pa smo, da bodo uvedli tudi kondomat.

Različne delavnice

Pravo kakovost in razsežnosti bodo dale klubu tudi različne delavnice, ki jih bodo začeli kmalu

Zadnje dejanje pred otvoritvijo: postavljanje razstave, čiščenje, iskanje »kokic« ... Notranje prostore so opremlili po predlogu arhitekta Andreja Kalamara.

kaj novega. Vso dejavnost pa bo koordiniral vodja kluba Tadej Džuban, ki bo tudi skrbel, da bo vse potekalo po pravilih, sprejetih v statutu.

Vstop z izkaznico

V klub bo mogel vstop s člansko izkaznico, članarina pa bo povsem simbolična. Prav gotovo pa bodo morali biti člani starejši od štirinajst let. Klub bo odprl šest dni v tednu od 17. do 22. ure.

izvajati. Že so začeli s plesnimi vajami, v njih bo vadila tudi gledališka skupina Torpedo. Prav kmalu se bodo začele tudi druge dejavnosti, ki bodo potekale pod različnim mentorskim vodstvom, ki jih bodo pač želeli mladi in za katere bo največ zanimanja. Kar precej programov je tudi na treh računalnikih, ki so na voljo, sproti pa jih bodo tudi dopolnjevali. Tu bodo tudi predavanja in okrogle mize.

Razstave

Vedno pa bodo tudi razstave, prvi razstavlja fotograf in študent komunikologije Matej Fišer. Na stenah pa se bodo v prihodnje zvrstili še drugi, predvsem mladi.

Vse oči so bile uprte v nov Mladinski informativni klub.

»brez imena«, tisti, ki so blizu generaciji, ki bo in je že začela zahajati v ta klub.

Mikk kot informativni center Novi mladinski klub vsekakor ne bo deloval kot zaprta institucija, temveč bodo iskali tudi povezave. Deloval bo kot informativni center, saj so se že povezali s Škucem glede izmenjave informacij, predstav, kulturnih dogodkov. Močna povezava bo tudi s soboškim ZKO-jem, program pa bo objavljen v kulturnem napoved-

niku. Izdajali pa bodo tudi svoj časopis. Klub bo povezan tudi s podobnimi mladinskimi organizacijami in klubi v vsej državi in tudi čez meje.

»Čunte« so že ...

Prostor resda ni velik, meri kakšnih sto kvadratnih metrov, vendar bo zaenkrat dovolj, bolje je tako kot imeti halo, ki je prazna in hladna. »Prepričan sem, da si bo lahko vsakdo našel prostor, je povedal Džuban, »najpomem-

bneje za začetek pa je prav gotovo, da se oblikuje določena dejavnost in da vse skupaj zaživi, kot je treba.« Podoba kluba pa bodo vsekakor ustvarjali mladi, ki se bodo v delo aktivno vključevali in sooblikovali program. Sicer pa naj končam z besedami vodje kluba Džubana: »Čunte so že postavljene, sedaj jih moramo samo še dodelati in obleči.«

Aleksandra Nana Rituper
Fotografija:
Jure Zauneker in ANR

S simbolično pirotehnično akcijo so razstrelili dohod v klub.

Brezdomec v parku

Vsako jutro se je podil po parku. Veselo razigran je čakal, da se prišli sprehajalci - s psi. Nekateri so mu vrgli kakšno kost ali celo kos mesa, drugi so ga podili; velikega, mladega, sivga mešanca. Bil je brez ovrtnice, brez vrvice, brez imena. Neki brezvestnej ga je v parku odvrnil in ga prepustil sudi. Brezdomec si je poiskal dom - dom pod klopjo v bližini hrasta. Dobri ljudje so mu postavili tja vedro z vodo. Poletje je bilo živo in naklonjeno, ne do večera. Takrat so se izbrani štirinožniki s svojimi gospodarji napustili domov. Sivi dolgonogi brezdomec jih je spremljal, veselo poskakoval, nakač se je gospodar ostro ogledil: »Beži, potepuh!« Žival je obstala, se očitno začela človeka in se umaknila v svoj azil. Noč in park sta naklonjena brezdomcem. Zjutraj sta ga nahranila prijazna upokojenca.

Živeti tako brezkoristno mora biti trpljenje, si mislim. Tudi pes mora imeti nekoga, se nekemu dobrokati in nekeje mora imeti dom. Tisto nedeljo je zopet skakal po poti. Spremljal je svoje pasje sorodnike in ljudi. Ko ga je neki mladenič zopet kruto nagnal, sem obstala. Pes se je plaho oddaljeval. Spodaj sem se mu bližala in mahala z desnico. »Za menoj pojdi!«

In šel je. Zdaj pa zdaj se je ozrl in mi sledil v enaki razdalji. Prišla sva do doma. In tu je jedel in pil. Peljala sem ga na vrt. Mož mu je postal pod nosom. Zjutraj mi je mahljaj z repom, srečen, da bo končno opravičal svoje prejšnje naloge.

Kratek čas! Eden od mimoidečih se je brž ogledil: »Veste, lajnal bo.« »Vem, morda v začetku. Psi lajajo, ker ne znajo govoriti.« sem odvrnila in že sem vedela, da tu ne bo mogel ostati. Kupila sem mu dolgo vrv in razvezala la, kje bi bil zanj primeren dom. V časopis sem napisala kratek oglas: Mlad mešanca damo dobrim ljudem.

Telefon je ves dan pel. Oglašali so se dobri ljudje. Vmes tudi moji dobri Hrešček ženski glas: »Mi bi imeli psa,« je dejala odločno. Vprašala sem, če imajo dvorišče, uto in podobno. Odvrnila je: »Vse! Tudi psa v uto. Če dobimo vašega, damo starega ustreliti.« Odložila sem brez besede in se zamislila. Za zvestobo je zaslužil smrt, in to slišim iz ženskih ust.

Na srečo smo imeli mladega dobrega soseda veterinarja. Skupaj smo našli tovariš dom za tega mojega brezdomca. Zapisala sem si nekaj naslovov, in ko smo našli najprimernejše, si je mlad veterinar z možem šel ogledovati teren. Vrnila sta se zadovoljna: veliko dvorišče, dolga, dolga veriga in toplo uta na gurnu, nekje v Ižakovcih.

In zdaj v avto! Pes je zarenčal in se odločno uprl. Ker je moj mladi tovarš tudi imel psa, z njim sta se že spoprijateljila, smo upali, da bo šel z njim. Toda brezdomec je imel najbrž bridek spomin na avto. Veterinar, vešč in spreten, me je z gazo ovil gobček, ga dolgo prepričeval in končno je žival zlezla v avto in sedla k svojemu pasjemu prijatelju. Močje sem se poslovia, v desetih dneh nam je prirasel k srcu, čeprav smo se večkrat postavljal.

Odšla sem v park. Upokojenski par, ki je tudi skrbel za zavrženo žival, me je rekel: »Vsak dan ga iščeva. Pa ga nikjer ni.«

»Je, je. Šel je na lepše. Našel je dom,« sem ju potolažila. In upam, da mi je zares lepo.

Skoraj vsi imamo svoje korenine na deželi. Prijateljevali smo z ljudmi in živalmi. Morda so nas njihovi glasovi bolj pomirjevali kot očiščene in moderne iznajdbe. Mogoče geslo »Poslušaj, da boš spregledal« sploh ni pravo, kajti mnogi ljudje gledajo in žal ne vidijo zunaj sebe ne človeka, kaj pa žival.

Društvo, ki je ustanovljeno tudi v M. Soboti, trka na našo vest.
Karolina Kotman

Večja skrb za zaklonišča

Kot pravna naslednica je Mestna občina Murska Sobota od ministrstva za obrambo prevzela vsa zaklonišča, ki jih je upravljala. Z uredbo o gradnji in vzdrževanju zaklonišč pa vlada nalaga obvezno gradnjo zaklonišč osnovne zaščite v naseljih z najmanj 5.000 prebivalci. Hkrati je opredeljeno tudi obvezno vzdrževanje že zgrajenih zaklonišč in možnost oddajanja le-teh v najem.

Sicer pa se morajo na območju mesta Murska Sobota graditi zaklonišča osnovne zaščite v novih objektih, namenjenih za šole,

vrtnice, zdravstvene zavode, centre zvez, energetske objekte in v drugih objektih, kjer se bodo v morebitni vojni opravljale dejavnosti

posebnega pomena za obrambo in zaščito. Pri drugih novih objektih v Murski Soboti, namenjenih za bivanje ljudi brez zaklonišč, pa je obvezna ojačitev plošče nad kletjo, tako da bi vzdržala porušena objekta na njo. Lastniki stavb, v katerih so zaklonišča, morajo skrbeti za redno vzdrževanje zaklonišč. Za javna zaklonišča pa mora poskrbeti občina.

M. JERŠE

Zapeljal na nasprotni pas

12. oktobra ob 18.10 se je Ivan Čeh iz Vratje vasi peljal s kolesom z motorjem po regionalni cesti iz smeri Apač proti Tratam. V Podgorju je zapeljal na levi vozni pas v trenutku, ko je iz nasprotne smeri pripeljal voznik osebnega avta Ivan P. Pri trčenju je dobil voznik kolesa z motorjem hude telesne poškodbe. Nastalo je tudi 60.000 tolarjev gmojne škode.

Trčila v pešca

V nedeljo, 13. oktobra, ob 5.10 se je Marija V. iz Nemčevca peljala z osebnim avtom iz Murske Sobotice proti Martjancem. Med potjo je trčila v pešca Franca F., ki je šel ob desnem robu ceste proti Martjancem, pri čemer se je hudo poškodoval. Š. S.

Vsaki četrtek presenečenje za tri naročnike, ki pravočasno poravnajo naročnino.

Praktične nagrade v vrednosti 10.000 tolarjev.

VESTNIK NAGRAJUJE!

Imena srečnih izžrebancev:
FRANC BELČ, Presika 7, 9240 LJUTOMER,
MARIJA PERŠA, Stanetinci 29, 9244 VIDEM OB ŠČAVNICI,
ARPAD VEREŠ, Pečarinci 55, 9202 MAČKOVCI.
Nagrade bomo poslali po pošti.

NISTE SAMI, VESTNIK JE Z VAMI!

Moja domača banka

Pomurska banka d.d.
Murska Sobota

Menjalniški tečaj Pomurske banke dne 15.10.1996. Srednji tečaj Banke Slovenije velja od 15. oktobra 1996 od 00. ure dalje.

Država	Enota	Banka Slovenije	Nakup	Prodaja
Avstrija	100	1.281,1729	1.258,00	1.299,00
Francija	100	2.662,4854	2.588,40	2.700,20
Nemčija	100	9.013,4582	8.850,00	9.140,00
Italija	100	9,0630	8,72	9,19
Švica	100	11.003,6298	10.697,80	11.150,50
ZDA	1	137,9690	134,70	136,50

Enostavnejši dvig gotovine s tekočega računa!

Imetniki tekočih računov pri LB Pomurski banki lahko po novem dvigajo gotovino

brez čekovnega blanketa (čeka)!

V vseh enotah LB Pomurske banke lahko odslej dvigate gotovino le z bančno kartico in s posebnim obrazcem - Nalog za obremenitev tekočega računa. Obrazec za dvig, ki ga dobite pri bančnem okencu, vam izpolnimo v banki. Vi se nanj le podpisete in določite znesek dviga. Poseben del brazga je prirejen za vašo evidenco izdatkov.

SAMO ŠE V OKTOBRU
ob nakupu NAD 100.000 tolarjev popust.

BETONARNA PETELIN
GORNJA RADGONA, tel.: (069) 61 755

- BETON
- BETONSKI IZDELKI
- PREVOZ BETONA
- ČRPANJE BETONA

Možnost plačila na 2 ali 3 obroke s čeki.